

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 54. SZÁM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5 P 20 FILLER

12 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 69. SZÁM

A zsidóság szerepe

pomlasztó és kártékony aknamunkája volt az előidézője és kirobantója annak az átmeneti válságnak, amely négy napon keresztül tartotta bizonytalanságban és nehézz várcokzásban a keresztény magyar közvéleményt. A magyar nép, a nemzeti társadalom érezte most már második éve és hónapról hónapra kiütközőbb és megdöbbentőbb bizonyossággal, hogy a zsidóság újra befészkelte magát mindazokba a régi bástyákba, amelyeket Magyarországon évtizedeken át megszállva tartott, akár szellemi téren, az irodalom és a sajtó területein, akár a politikában, vagy éppenséggel a gazdasági tevékenység számtalan hadállásaiban.

Milyen visszafolyott indulattal és türelemmel volt kénytelen nézni a keresztény nemzeti társadalom azt a mind nyitottabb és vakmerőbb szervezkedést, helyezkedést és már nem is leplezett készülődést, amelyet a zsidóság és zsebükben és kezükben tartott elhelyezkedett, vagy csak műkö helyi és egyéni előnyöket hajhászó gyászos magyar érdektársaiak nyújtottak a nemzet létezésének és jövőjének rovására. Pirulással és szegyenkedéssel voltunk kénytelenek tűrni, hogyan szövögették az angol barátság, a demokráciák felé kacintgatás pókhálóját, hogyan festették falra a rémképeket ugyanakkor, amikor a magyar nemzet öntudatosán vállalta a harcot az európai nacionalista nemzetek oldalán hűséges fegyvertársként a minden becületes és szabad életet eltiporni készülő vad bolsevizmus-sal és csatlósával szemben. Mertek már nyíltan toborozni híveket maguknak, mertek baloldali zsidó lapjaik olvasóinak és előfizetőinek igazolmányokat adni, hogy majd ezekkel bizonyítsák adatait aknamunkájuk eredményeit és kérjék érte a jutalmat, az arulóknak járó bért az ellenségétől, ha arra sor kerülhetett volna. A szociál-demokraták a vörös időkben ismert kommunista szócsöve, a multját soha meg nem tagadó Népszava, pár héttel ezelőtt az egész országban és Debreczenben is már a hirdetőoszlopokon, a falragaszok ezreivel toborozta az elvtársakat és szabadon ármithatta a magyar közvéleményt azzal, hogy az 5 napjuk van felkelésben. Itt virítottak a felkelő napot ábrázoló plakátok és nem volt mód és lehetőség ennek a vakmerő játéknak könyörtelen elfojtására.

Ha van bűne a magyar társadalomnak abban, hogy ezt a szélsőséges próbálkozást szinte ténlenül nézte, akkor ez a bűn elsősorban az, hogy mi, jószándékú, tisztességes magyarok azt hittük, hogy a kémleléssel, a zsidó térfoglalással lassú és emberséges visszafordításával lehet a zsidóság kártékony szerepét kikapcsolni nemzeti életünkkel. Ezért volt az, hogy zsidóörvények első elhatározó lépése után a rasszul értelmezett humanizmus jelszavára hallgatva nem hogy fokozatosan igyekeztünk vol-

Ujabb Churchill--Roosevelt--Sztalin találkozáson akarják tisztázni a szövetségesek súlyos nézeteltéréseit

Churchill ismét beigérette az inváziót -- Eredményes légitámadás London ellen
A japán haderők diadalmasan nyomulnak előre Indiában -- Meghiusult szovjet előretörési kísérletek a Krim-félszigeten

Ullein-Reviczky Antalt megfosztották magyar állampolgárságától

A KELETI ARCVRONALON A SZOVJET úgy a déli szárnyon, mint Tarnopol térségében, valamint Kovel és Vitebszk körül is folytatja támadását, de a német elhárítás igen sikeres és eredményes volt, a szovjet sehol sem tudott jelentős eredményt elérni és igen súlyos veszteségeket szenvedett. A keleti arcvonal középső és északi szakaszának harcáról az Interim a következőket jelentette: A német csapatok Vitebszktől délkeletre újabb elhárítást értek el. A bolsevisták ezen a szakaszon ismét megkezdtek áttörési kísérleteket, de nem sikerült a német állások előterén túl jutni. A harcok súlyosságára következtetni lehet az egyik Rajna-vezérfőhadosztály jelentéséből. Ez a hadosztály négy nap alatt 27 századnyi, 17 zászlóaljnyi, 23 ezrednyi, 1-7 hadosztálynyi erővel tüzési előkészítés után megkísérelt ellenséges támadást vert vissza és megsemmisített 48 páncélost. Az állások előterében több mint kétezer bolsevista halottat számláltak össze. A keleti arcvonal északi szakaszán csak helyi jellegű harcokra került sor.

A LÉGIHÁBORU IS TELJES erővel tart. A legutóbbi németországi helyiségek elleni támadás során igen nagy veszteség érte a terrorátadást végrehajtó angol-szász repülőgépeket. A német légvédelmi erők által Északnyugati és Közép-Németország felett csütörtökön lefőtt észak-amerikai repülőgépek száma — mint az összefoglaló jelentésekből kitűnik, 57-re emelkedett. Ezek közül 49 négymotoros bombázó volt. Ez a szám magában foglalja azokat az amerikai bombázókat is, amelyek súlyos sérülésekkel eltávoztak ugyan — de a parti állomásokról megfigyelték lezuhánásukat. Az eddigi beérkezett jelentések szerint Északnyugat és Közép-németországi területén 33 helysége dobta le romboló bombákat, foszforgyulaesőket és gyújtóbombákat.

A SZOVJET SÜRGETÉSÉRE hónapok óta újabb és újabb időpontot

jelöl meg az angolszász vezetés az Európa elleni előzúdulásra, de eddig egyetlen egy időpont sem vált be, az invázió elmaradt. Most Churchill, aki már számos időpontot jelezte meg, újra jósol: Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Churchill az amerikai ejtőernyős csapat előtt kijelentette, hogy rövidesen alkalom lesz a küszöbön álló hadműveletekben résztvenni és nagy csapatot mérni az ellenségre. — Churchill ezzel a nyilatkozatával azt akarja jelezni, hogy az európai partraszállás közvetlen küszöbön áll miután az erre vonatkozóan eddig általa megjelölt határidők már leteltek.

A TÁVOLKELETI HARCTÉREN a japán csapatok diadalmas harca és előnyomulása érdemel nagy figyelmet. A harctéri jelentések szerint az ellenségnek semmi reménye arra, hogy a Kabau völgyében kitérően üldözött elől és nagyon esélyes eshetőség van arra, hogy japánok és indiaiak előnyomulása mellett a brit indiai csapatokat összefoghassák hatékony ellentámadás céljából. Egyes japán alakulatok mélyen benyomultak az ellenség területére és az ellenség több össze-költő utvonatát elválták, ugyanakkor a Chin hegyekben döntő megsemmisítő csapást mértek a 17. brit-indiai hadosztályra. Ez a japán és indiai csapatrészt győzelme után a Kabau völgybe nyomult előre északi irányban. A 20. brit-indiai hadosztály a Kabau völgyében, tehát két erős ellenséges csapatrészt köze van ékel-jesen elvénzik. Tanusz elfoglalása küszöbön áll.

PÉNTEKRE VIRRADÓ ÉJSZAKA kevéssel 3 óra előtt 5 angol torpedó gyorsnaszád Valais és Dünkirchen között Kraveltestől északra támadást kísérelt meg német biztosítóhajók kisebb köteléke ellen. A kísérlet meghiusult az elhárításban, amely az egyik gyorsnaszádban robbanást okozó találatot ért. Kevésivel a kölcsönös tűzharc előtt és után

angol vadászbombázók kíséreltek meg támadást a hajók ellen. Az össz-pontosított elhárító tüzelés azonban

lehetővé tette a célzott dobásokat úgyhogy a kötelék minden sérülés nélkül véghezvitte feladatát.

A Krim-félszigeten is meghiusult a szovjet előretörési kísérlete

Berlin, március 24. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TT-nek, a véderő főparancsnoksága közli: A Krim-félsziget keleti és északi arcvonalán, valamint az ukrainai Bug alsó szakaszán meghiusult a szovjet több előretörése. Az ukrainai Bug középső szakasza és a Dnyeszter között, valamint Proszkurov és Tarnopol térségében továbbtart az elkeseredett elhárítócsata a túlerőben levő szovjet harc-csoportokkal. Bródy térségében eredményes ellentámadásunkkal megsemmisítettünk több el-

lenséges zászlóaljat és úteget, valamint páncélosokat. Kovtől északnyugatra csapataink feltartóztatták és ellentámadással visszaverték az ismételt támadó szovjet erőket. Az ellenség Vitebszktől délre csütörtökön egész nap nagy erővel folytatta hiábavaló áttörési kísérleteit. A keleti arcvonal többi szakaszáról, csak helyi harci tevékenységet jelentenek. A finn öbölben a haditengerészet örhajói a több hullámban támadó szovjet bombázók közül három repülőgépet lelőttek. Német részről nem volt veszteség

Az ellenség egyelőre beszüntette támadásait Cassino ellen

Olaszországban az ellenség csütörtökön nagy veszteségei következtében nem folytatta a támadásait Cassino ellen. Mindkét olaszországi arcvonalon csak helyi harci tevékenység volt. A legutóbbi harcokban különösen kitüntette magát egy repülőcsoport Walter százados és egy felderítőcsoport Proll

százados parancsnoksága alatt. Március 23-án a kora reggeli órákban német harci repülőgépek megtámadták az adriai tengerpart közelében Iissa szigetén levő ellenséges támaszpontot. Nagy rombolásokat okoztak a kikötő vidékén és rombolókkal súlyosan megrongáltak 8 tehervitorlást.

Német légitámadás London ellen

Északamerikai bombázó kötelék március 23-án Dél-, Északnyugat és Közép-németországi helyiségeket támadtak. Légvédelmi erőink lelőttek 51 ellenséges gépet, köztük 44 négymo-

toros bombázót. Péntekre virradó éjszaka néhány ellenséges zavarórepülőgépet elrepült Északnyugat és Délnyugat-Németország felett. Német harci repülőgépek csütörtökön is megint

na az átállítás tempóját gyorsítani, hanem egy elhibázott elgondolástól vezetettve a háború utánra akartuk elodázni a zsidókérdést mindenképpen gyökeresen megoldandó problémáját.

Ha volt tanulsága ennek a válságnak, amit szerencsére a magyar összefogás és öntudatra ébredés talán az utolsó órában elhárított, akkor ez a tanulság az, hogy a

zsidókérdést pedig tovább megoldatlanul hagyni nem szabad.

A magyar közvélemény csak ösztöne megnyugvással fogadhatja azt a sorsdöntő jelentőségű változást, amely a magyar kormány vezetésében bekövetkezett. Ha pedig az aggodalmaskodók a bekövetkezett eseményekről nemzeti önértékelésüket vélnék felteni, akkor ennek okozásáért is a vád joggal hull a

zsidóság és csatlósainak fejére, kik az erélyes elhatározásokat úgy a magyar, mint a szövetséges fegyvertárs vezetői részéről kiprovokálták. Az az igazi keresztény magyar jobboldali társadalom azonban, amely a háború ránszakadásának, vagy kitérésének első pillanatától kezdve megingathatatlanul a megbontathatlan együttműködés harci készségét és vállalását hír-

dették, meg van győződve arról, hogy mihelyt az itthon lappangó és veszedelmes előretörő áruló klíkkével egyszer s mindenkorra leszámolunk, a baráti szövetséges birodalommal egyenlő értékű bajtársként, sorsközösségünk tudatában és egymás becsületének fogékony tiszteletbentartásával fogjuk kivívni a megszigorított győzelmet.

(Ltr. —y.)

eredményesen támadták London területén az egyes célpontokat. Az északnordvégiai tengerpart mentén egy német hajó kísérőjarművei 14 eredménytelenül tá-

A finn hadijelentés

Helsinki, március 24. (Német TI) A finn véderő pénteki jelentésének szövege a következő: Az Onega tó északi részén visszavertünk egy kisebb ellenséges osztagot, amely megközelítette állásainkat. A Maaseikae földszoroson ellenséges roham-

madó torpedóvető repülőgép közül ötöt lelőttek. Három közülük egy kismaszód legénysége lőtt le Willy Böhme főhajómes-ter parancsnoksága alatt. (MTI)

csapat-gránátvetők és tüzérség támogatásával megindított támadását vertük vissza. Ruka-jaerinél egyik felderítő-osztagunk egy előrenyomuló ellenséges osztagnak 20 fogoly veszteséget okozott. A többi hadszíntérről nem jelentettek. (BTI)

Ujabb Churchill-Roosevelt-Sztalin-találkozó lesz?

Berlin, március 24. Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Berlinben nem tartják valószínűtlennek azokat a híreket, amelyek Churchill, Roosevelt és Sztalin közötti találkozó lehetőségéről, illetve a Churchill és Roosevelt közötti

találkozóról szólnak. Berlini feltevések szerint megbeszélésre bőven van tárgy, mert úgy ya brit, mint az amerikai sajtó, különösen az utóbbi időben a szövetséges táborban számos nézeteltérést állapított meg, melyeket sürgősen tisztázni kellene.

Megkezdte visszavonulását a 20. brit indiai hadosztály

Tokió, március 24. (Német TI) A japán és indiai csapatok, — mint ismeretes — több helyen áthatoltak az indiai határon, betörték Manipur medencéjébe és ott a 20. brit indiai hadosztály, amelynek főhadiszállása eddig Tumuban volt, megkezdte a visszavonulást déli irányba a Taban völgybe — jelenti a

Domei hírszolgálati iroda. Tokió, március 24. (Német TI) A császári főhadiszállás közli, hogy Közép-Burmatól egészen a burmai határig tevékenykedő japán haderők a hónap közepén átlépték a határt és az indiai nemzeti hadsereg támogatására indiai földön történnek tovább előre. (MTI)

Bródy vidékén több zászlóalj kerítettek be a németek

Berlin, március 24. A keleti arcvonal déli szakaszáról jelenti az Interinf: A krími arcvonalon Kercsnél és a Szivas hídfőknél csak szakély harci tevékenységek voltak. Kercsnél több megrakott szállítóbárkát, 4 páncélcsoportot és 2 légvédelmi űteget semmisítettek meg. A bolsevisták több gyenge támadást intéztek a Nikolajevi hídfő ellen, de ezek megakadtak a német fegyverek elhárító tüzében. Rendkívül véres harcokra került sor Olokopól és Szoroka vidékén. Az ellenség megkísérelte, hogy a Dnyeszterhez előretört erői kiszélesítsék átkelési helyeket, de sikertelenül. Mogilev-Podolszkitól északra a bolsevisták nyolcszor mentek támadásba a né-

met állások ellen, de minden alkalommal visszaverték őket. A bolsevisták Proszkurov és Tarnopol vidékén az áttörési kísérletek negyedik napján is minden erőiket harcba vetették, a támadást azonban a német csapatok nagyrészt visszaverték, vagy felfogták. Bródy vidékén a bolsevisták a német reteszállások hátrába akartak kerülni. Mivel a német csapatok sok bolsevista támadást hárítottak el, mélyen behatoltak az ellenség oszlopok közé és azokat több csoportra szaggatták, lövészszállásokat bekerítették, 12 űteget és sok páncélcsoportot megsemmisítettek. Kovel körül a harcok csüörtökön vesztek hevesebbé. (MTI)

NEM BETEG A PÁPA

Róma, március 24. (Német TI) Vatikáni körök megcáfolják a pápa állítólagos megbetegedéséről terjesztett híreket. (MTI)

MEGSERTETTEK SVÁJC SEMLEGESSÉGET

Bern, március 24. (Német TI) Hivatalosan közlik, hogy március 24-én délelőtt idegen repülőgépek, amelyek nemzetiségét nem lehetett megállapítani, többször megtörtették Svájc légterét. A repülőgépek igen nagy magasságban repültek. (MTI)

AMERIKA ANGOL LEGITÁMASZPONTOT VETT AT EURÓPÁBAN

Amsterdam, március 24. (Német TI) Az angol hírszolgálati iroda arról számol be, hogy az Egyesült Államok haditengerésze légi hadereje számára átvett egy angol támaszpontot, amely az első ilyen az európai arctéren. (MTI)

DEL-OLASZORSZÁGBAN UJZELANDI ÉS INDIAI KOTÉLEKEKET KÜLD HARCBA CLARC TABORNOK

Berlin, március 24. Az itáliai harcokról az Interinf, a következőket jelenti: A több mint hat heti harcok és óriási vérvesztések után a brit-amerikai partraszállt csapatok alig tudtak közelebb jutni céljaikhoz, ami abból áll, hogy megteremtsék az összeköttetést a nettunói partraszállási és a déli arcvonalon harcoló erők között. A déli arcvonalon Clarc homlokátámadásokra kényszerül, mert a csatár körül emelkedő magaslatokat a német csapatok tartják kezükben. A támadókat minden alkalommal oly súlyos veszteségekkel verik vissza, hogy Clarc végül is arra tért át, hogy csak újzelandi, indiai vagy marokkói kótelekeket küld az első tüzvonalban. Cassinónál csüörtökön nem ismételték meg az előző napokban elszüvedett veszteségeik folytán áttörési kísérleteket. A partraszállási hídfőnél a tartós esőzés a terepet ismét feneketlen mocsárrá változtatta úgy, hogy nagyobb harci tevékenység lehetetlen. (MTI)

EGYRE NAGYOBB MÉRTEKET ÖLT A VEZUV KITÖRESE

Milánó, március 24. (Német TI) A délolaszországi jelentés szerint a Vezuv kitérese egyre nagyobb méreteket ölt. A hajléktalanok száma már több mint 25 ezerre emelkedett. A Vezuv lábánál fekvő helységek lakói menekülésre kényszerültek. (MTI)

Zürich, március 24. Nápolyi jelentés szerint a Vezuv még pénteken is sötét felhőtömegeket lökött ki magából, de a kráter felett már csak kisebb lávakömlés mutatkozott. Számítani lehet rá, hogy újabb lávakömlés történik, de a lakosságra nézve ez még nem jelent közvetlen veszélyt. (MTI)

A fasiszta hadsereg visszaserzi Olaszország becsületét

Milano, március 24. (Német TI) A harci fascio megalapításának 25. évfordulóján egész Északolaszországban fasiszta tüntetések voltak a Duce és a fasiszmus iránti hűség megnyilvánulásaképpen. Nagy felvonulások voltak Milánóban, Torinóban, Páduában, Firenzében és Velencében. A velencei nagy felvonuláson a népnevelésügyi miniszter kijelentette, hogy a harci fascio megalapításának 25.

évfordulóján Olaszországban éppen akkor ünnepelnek, amikor a fasiszta köztársasági hadsereg első alakulatait harcbevetik a nettunói arcvonalon és amikor az ujonnan felállított olasz légi fegyvernem támadásaival megkezdte részvételét a harcokban. Az olasz nép ezzel kifejezésre juttatja azt a törhetetlen akaratát, hogy a dicsőséges német véderő oldalán visszaserzi Olaszország becsületét. (MTI)

Az európai szociológusok összejövetele Salzburgban

Berlin, március 24. (Német TI) A német Munka-arcvonal Munkatudományi Intézetének meghívására az európai népek vezető szociológusai és szociálpolitikusai március 14-19-ig összejövetelt tartottak Salzburgban. Az összejövetel célja az volt, hogy tudományos alapon megvitassák az európai népek szociális rendjének követendő alapjait. A több napig tartó tanácskozáson szóba kerültek a népek szociális életének kialakításában fontos összes kérdések. Valamennyi külföldi képviselő teljes egyetértésre jutott abban a tekintetben, hogy szakítani kell a kapitalista szociálpolitika eredménytelen módszereivel, épenúgy, mint az osztályharcot hirdető Marxizmus bomlasztó és közösség-ellenes jelzavaival. — Ezek vezettek a nemzetközi munkahivatalnak a dolgozó európaiak szempontjából végeredményben negatív és eredménytelen kísérletére. Ezzel szemben a szociológusok és szociálpolitikusok egyetelműen a nepi szocializmus gondolatát választották állást, amely egyedül biztosítja a szociális biztonságot és a kulturális fejlődést. A népközösség, az egyéniség és teljesítmény közös alapján európa népei megtalálják az észszerű és igazságos szociális rendnek formáját. (MTI)

Megdöböntő rablógyilkosság Nagybanán

Nagybánya, március 24. Egy Mihály volt nagybányai főjegyző özvegyét, aki egyedül élt villájában, ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták. A jótékonyságáról ismert özvegyasszony Egly Sári festőművész-

nő édesanyja volt. A tettesek kézrekerítésére az erélyes nyomozás megindult. A bestiális rablógyilkosság Nagybanán és környékén óriási megdöbbenést keltett.

Aranycsempész zsidók alkonya

Valutautérkedés és aranycsempészs miatt öt évi fegyház

Budapest, március 24. A büntető-törvényszék Vályi Nagy-tanácsa több napos tárgyalás után most hirdette ítéletet egy nagyarányú aranycsempészési bűnyűgyben. A csempészs lebonyolítására valóságos bűnszövetkezet alakult, amelynek Románia-ban élő megbízottja aranyat csempésztet be az országba. Az aranyat tartalmazó csomagot a Romániából Budapest felé közeledő gyorsvonat második osztályú kocsijának egyik mellékhelyiségében rejtették el. Budapestben a felfedezés után a kocsit lefoglalták és az érte kapott pénzen dollárokat vásároltak és ezt ugyancsak az uton visszacsempészték Romániába. A hasznát egymás között felosztották. Ha minden a tervek szerint sikerült, a társaság egyik tagja a következő táviratot küldte Nagyszébenbe: „Regina elutazott”. Amikor a detektívek tettenérték a csempészeket, a nagyszébeni megbízott a következő táviratot kapta: „Regina beteglett...” Lévy Ignác szátmárnémeti és Braun Jakab nagyszébeni lakosok pengökölésük miatt kerültek a vádlottak padjára, a csempésztársaság többi tagját részben munkaszolgálatra hívták be, részben ismeretlen helyen tartózkodnak.

Lévy és Braun a bíróság előtt tagadták bűnösségüket és visszavonták a detektívek előtt tett belismerő vallomásukat. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után ignácot fizetési eszközökkel követelt visszacsles büntetéért öt évi fegyházra, 1000 pengő pénzbüntetésre és 5000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Braun Jakab egyévi börtönbüntetést kapott. — Az ítélet még nem jogerős.

FELOSZLATTAK TOBB VIDEKI SPORTEGYESULETET

A közoktatásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetemben újabb nyolc vidéki sportegyesület feloszlatása iránt intézkedett. A feloszlatott egyesületek a Történelmi Polgári Lövész Egyesület, a Kőbányai Aikidó Klub, a Gyömrői Magyar Turista Egyesület, a Kerekegyházi Sport Egyesület, a Kunszentmiklósi Testedző Egyesület, a Zagyvaróközi Polgári Lövészegyesület, a Mária-remetei Sport Club és az Albertfalvai Sportifjak Egyesülete. (Magy. Tud.)

A Csokonai Színház Irodalmi Kamara Színháza a Déri Muzeumban. Előadások minden héten és kedden este 8 óra / 7 óra. Hétfőn fél 7 óra. **Hainalban, déiben, este** Kedden utoljára B. Unger István fellépésével **Joyselle**

Csokonai Színház. Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. - Előadások d. u. tél 4, este 1 óra

Szombaton és vasárnap este 8 óra, vasárnap délután 3 óra és a következő napokon is mindenkor este 6 óra színre kerül: **Rendes helyárak!**

Egy boldog pesti nyár A legnagyobb operettsiker! Káprázatos díszletek és ruhák! Március 27-én, hétfő délután 3 óra: **Közkívánatra!** Mérsékelt helyárak! **Csipkerózsika**

EREDMÉNYES TAMADAS TITO UTANPOTLÁSI TAMASZPONTJA ELLEN

Berlin, március 24. Mint az Interinf. jelenti, azok az erős német harci repülőgépkötelekek, amelyek csüörtök hajnalban meglepésszerű támadást intéztek Titonak a Lissa szigetén fekvő utánpótlási támaszpontjai ellen, csupán kismértékű elhárításba ütköztek úgy, hogy nagy kaliberű bombákat kis magasságból tudták ledobni a célpontokra. Téli támadat következtében egy angol összekötő szerv szállása is megsemmisült s a szigeten levő összes ideiglenes katonai berendezések elpusztultak. A német gépek veszteség nélkül, sértetlenül tértek vissza.

Meteor mozgó musora

Szombaton: 3, 5 és 7 óra utoljára! Jávör, Bulla Elma, Bihari József főszereplésével:

Ötösszámú órház

vasárnap d. e. 11, d. u. 3, 5-7 óra, hétfőn: 5 és 7 óra utoljára!

„ZORO ÉS HURU A CIRKUSZ HÓSEI”

Szerdán: „A FEHÉR NŐVÉR” Az elmaradt előadások jegyei bármikor becserélhetők a pénzáránál

Viaszínház

Ma és holnap 3 5 és 7 óra utoljára a vidám, szórakoztató, magyar film:

Sok hűhó Emmiért

Fősz.: Szelezky, Jávör, Csontos Vilvay, Bilicsi. Hétfőn 5 és 7 óra csak 16 éven felülieknek;

Két lány az uccán

Magyar film! Fősz.: Tasnády Mária, Bördy Bella, Ljtay, Csontos.

Apollo filmszínház

Előadások: 3, 5 és 7 óra Szombaton és vasárnap 11-kor is. Továbbra is a nagysikerű

Egy nap a világ

Jávör, Muráti, Bilicsi, Tahy Anna és Vaszary a főszerepben

Hungária filmszínház

Szombaton utoljára **Lopott feleség** Előadások 3, 5 és 7 óra vasárnapon!

HARMINCADIK

Főszereplők: Páger An'ál, Pelsőczy Irén. Előadások vasárnap: 3, 5 és 7 óra. Hétfőn: 5 és 7 óra

Sztójay Döme miniszterelnök a Magyar Élet Pártjában

Budapest, március 24. Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Élet Pártja csütörtökön rövid pártértekezletet tartott. Vitéz Lukács Béla, a párt országos elnöke bejelentette, hogy Sztójay Döme miniszterelnök már korábban levélben kérte a pártba való felvételét. Bejelentette, hogy a tagfelvételi bizottság egyhangúlag felvette a miniszterelnököt, aki a pártszabályok értelmében a párt vezére is lesz. A párt tagjai nagy lelkesedéssel és tapsal fogadták az országos elnök bejelentését.

Lukács Béla szeretetteljes szavakkal köszöntötte a megérkezett miniszterelnököt, aki köszönetet mondott az országos pártelnöknek a szeretetteljes fogadtatásért és hangsúlyozta, hogy elismeri és nagyrabecsüli azt a szellemet, amely a párt tagjait eltölti. A termelés sikerének egyik legfontosabb előfeltétele a munkáskérdés helyes megoldása. Háborús időkben a honvédelmi törvény gondoskodik arról, hogy a kormányzat ezt a kérdést törvényes alapon az ország érdeké-

ben sikerrel megoldhassa. A honvédelmi munkaszervezet végrehajtó szervei a honvéd munkavezető törzsek. Feladatuk hogy pótolják a különféle háborús okok miatt a termelő munka számára szükséges munkacsoportokat, vagy munkacsoportokat. Ha rendes bérvizonyok szerinti módon ezt megfelelően biztosítani nem lehet, a törzsek a honvédelmi törvény alapján polgári munkásokat, vagy munkacsoportokat bocsátanak az igénylők rendelkezésére. Ezen túlmenően, ahol a munka terjedelme és a munkák sikerének érdeke kívánja, ismét a polgári hatóságokkal egyetértésben, a törzsek a munkásokat, de ha szükséges az egész vállalatok személyzetét katonai vezetés alá vonják és katonai vezetés alatt alkalmazzák a termelő munkára, de egyúttal szociális létéről, élelmezéséről és ruházódásáról és egyéb jogos magánérdekeiről gondoskodnak. A munkavezető, ha a törzsektől munkacsoportot, vagy munkacsoportot akar igényelni, először az illetékes hatóságokhoz kell fordulnia

W eisz sepsiszentgyörgyi (Tompai-ú. 1. számban levő) lakásán. Amikor kipattant a botrány, leutazott Sepsiszentgyörgyre s azzal állított be Weiszhez, hogy Kiss Kálmánt a hamis cukorjegyek miatt letartóztatták, de 20.000 pengőt kő hallgatásáért fejében, különben valamennyiüket elárulja, Weisz Izidor hajlandónak mutatkozott arra, hogy a pénzt előteremtse, a megbeszélte találkozó azonban nem jelent meg, hanem megszökött. Amikor a detektívek beállították a lakásába, Boskovicz Lipót háztulajdonos kijelentette, hogy néla sohasem lakott Weisz Izidor. A rendőrség megállapította, hogy Weisz nála szállt meg mindig, de sohasem jelentette be szabályszerűen és megtudták azt is, hogy Weisznek már két év óta egyáltalán

nincs bejelentett lakása. A további nyomozás során megtudták, hogy Weisz Rivnweisz néven is ismert, más vidékeken ilyen névvel hozta forgalomba a hamis cukorjegyeket. Friedmann Sándor sepsiszentgyörgyi ügynök volt az üzlettársa, akit szintén letartóztattak. Friedmann beismerte, hogy Makón és Nagyváradon helyezte el a hamisított cukorjegyeket, azonkívül még Reisider Simon Mayer nagykárolyi sakter is üzlettársuk volt és valószínű, hogy tulajdonképpen Reisider Simon gyártotta a hamisítványt, amelyet tekersekben szállítottak üzlelfeleiknek. A sakter szintén megszökött letartóztatása előtt. Weisz és Reisider ellen körözlevelet adtak ki a többiüket pedig áadták a szabadkai ügyésznek.

Ki korán kel, aranyat lel...
de ha fejfájással ébred, sikertelen lesz a munkája
Egyenként 1-2 Aspirin tablettát segit.

Kunder Antal: A mai idők legnagyobb veszedelme az orosz bolsevizmus

Budapest, március 24. Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelem és közlekedésiügyi minisztérium tisztviselő kara dr. Markos Olivér államtitkár vezetésével tisztelgett Kunder Antal miniszter előtt, aki köszönetet mondott az üdvözlésért és kijelentette, hogy csupán néhány szempontra kívánja felhívni a tisztviselői kar figyelmét. Első, amivel tisztában kell lenni, az, hogy a mai idők legnagyobb veszedelme az orosz bolsevizmus s az egyetlen tényező, amelyre a veszedelem leküzdésé-

sében számíthatunk, a német haderő. A fegyverbarátságot a két ország között tehát nyílt politikai barátsággal és együttműködéssel kell alátámasztani. A második szempont, hogy minden közlekedési és kereskedelmi ügykörben fontos feladatok elvégzése vár ránk, amelyeket a mai idők követelményeinek megfelelően kell elvégezni. A harmadik szempont, hogy nekünk ebben a háborúban győznie kell, mert ha elveszítjük a háborút, csak az ország marad meg, a nép és állam elveszett.

Minden fejfájásba
ASPIRIN

a halál nem természetes úton következett be. Aholtestetlanholiak, de az emberek egyre többet foglalkoztak a rejléyes esettel. A hírről tudomást szerzett a csendőrség is. A megindított nyomozás a halálesetet tisztázta és az elvetemült asszonyt a bűnös cigánnyal a törvény kezére juttatta.

Pusztító éhínség Egyiptomban

Szófia, március 24. (Interinf.) Az egyiptomi szenátus ülésén Sirry pasa, a minisztertanács volt elnöke megállapította, hogy azoknak az embereknek a száma, akik éhínség vagy malária következtében haltak meg, Felső-Egyiptom egyetlen körzetében elérte a 65 ezret. A kormány azonban utasította az egyiptomi sajtót, hogy erről semmit se közöljön. A kenyér rossz és az emberek már az utcán halnak meg. (MTI)

UJABB BANYASZ-SZTRAJK ANGLIÁBAN

Genf, március 24. (Német TI) Londonból származó értesülés szerint Doncaster kerületben ismét 12 ezer bányász szüntette be a munkát. Kijelentették, hogy elégedetlenek a kormány békéltető bizottságának a bérkérdésben hozott döntésével. A sztrájkolók száma most már 35 ezerre emelkedett. (MTI)

Légikárosultak támogatása Németországban

Németországban a terrortámadások következtében mindenüket elvesztett lakosság részére a támogatási akciók egész sorát léptették életbe. Az egyik sziléziai város szabóiparosok a légikárosultak részére 243 felsőruhát bocsátott rendelkezésre. A tanulóanyagok önkéntes szorgalmából állították elő a ruhákat és a hozzávaló anyagot a különböző cégek bocsátották rendelkezésre. Az ilyen módon összegyűlt anyagból azután rövid időn belül ruhák, kötények, kabátok, kalapok, blúzok, munkacsoportok stb. készültek. A jó példa nyomán a többi német városokban is hasonló mozgalom indult meg és a szabóipar tanoncái munkájukat önkéntesen a légikárosultak támogatására ajánlották fel. (MNK)

Légoltalmi HOMOKOT
legelőszobán szállít
varasdi Horváth Mihály
helyközi fuvarozási vállalat
Telefon: 38-18. Iroda: Vár-u. 6

Az új magyar kormány első minisztertanácsa

Zilahy-Sebess Jenő lett a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője

Budapest, március 24. Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével pénteken délután minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács egyes személyek állampolgárságának kérdésével, majd több olyan időszerű sürgős kormányzati kérdéssel foglalkozott, amelyben az intézkedések már a legközelebbi jövőben rendeleti úton életbe is lépnek.

Budapest, március 24. Magyar Távirati Iroda jelenti: Sztójay Döme, a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Baróthy Bede István II-od oszt. követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét e megbízás alól felmentette és Zilahy-Sebess Jenő II-od osztályú konzult., a külügyminisztérium sajtóosztályának élére kinevezte.

Ullein-Reviczky Antalt megfosztották állampolgárságától

Budapest, március 24. Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szombati száma közli a kormány rendeletét, amellyel a Sopronban 1894 november 8-án született Ullein-Reviczky Antal, továbbá a Rómában 1890 augusztus

26-án született Ambró Ferenc és Losoncon 1900 december 16-án született Honti Ferenc, jelenleg külföldön tartózkodó magyar állampolgárokat magyar állampolgárságuktól megfosztja.

A gyilkos párisi orvos legalább 50-60 embert ölt meg

Páris, március 24. (Német TI) Petiot gyilkossági ügyében pénteken újabb fordulat történt. A gyilkos orvos tartóztatott fivérének egy ember elmondta, hogy Petiot 50-60 embert ölt meg. Olyanokról van szó, akik Dél-Amerikába akartak kijutni. Ezekkel Petiot elhitette, hogy 50 ezer frankért útlevelet szerez-

számukra, vagy más módon szökteti el őket. A pénzt átvette, válótáitól levelet kért, mely szerint azok értesítik hozzátartozóikat, hogy szerencsésen megérkeztek Dél-Amerikába, vagy elcsalta az áldozatokat a halál-villába és ott méregbefecskendezéssel végzett velük. (MTI)

Hatszáz pengő jutalmat tűzött ki férje megöléséért

Megoldódott a lapphegyi gyilkosság rejtélye

Mint már jelentettük, a szalmármegei Erdőd közelében fekvő Lapphegyen arról kezdtek sütni az emberek, hogy a február közepén táján elhunyt Fekete Illés gazdálkodó nem természetes halállal múlt ki. A nyomozás megindult s az ügyészség elrendelte a hulla kihantolását és felboncolását.

Fekete Illést eltették láb alól. A csendőrség az előzetesen őrizetbe vett Fekete Illésné, valamint Berki Mihályt faggatni kezdte. Mindketten töredelmesen beismerő vallomást tettek. Az asszony elmondta, hogy más férfi szeretett, de egybekelésük nagy akadály volt a férje. Sok tépelődés után érlelődött meg benne az elhatározás, hogy megöleti a férjét. Hatszáz pengő ígért Berki Mihály cigányoknak, ha rátamad a férjére és megfojja. Berki elfogadta az ajánlatot és eleget tett az asszony kérésének. Az ígért 600 pengő helyett csak 60 pengő kapott.

Dr. Rácz Károly vizsgálóbíró dr. Fáber Viktor orvosi magánorvos törvényszéki orvosszakértő kíséretében Szatmárról kiszállott a községbe, ahol megtörtént az egy hónappal ezelőtt elföldelt hulla exhumálása. A boncolás során dr. Fáber Viktor minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a halál fogtagatás következtében állott be.

Tisztázták a halottkém szerepét is. A holttest vizsgálatánál gyanú fogott s bér kiadta a temetési engedélyt. Közölte a jegyzővel, hogy

híreket, amelyek tudni vélték, hogy

A nagykárolyi sakter hamis cukorjegyeket gyártott

Szabadka, márc. 24. A szabadkai rendőrség a közellátási hivatal feljelentése alapján nagyszabású bűnügyben indított nyomozást. Kiderült hogy Kiss Kálmán szabadkai fűszerkereskedő hamis cukorjegyekkel számolt el a közellátási hivatalban és amikor lelepezték, kitént az is, hogy silány hamisítványokról van szó, nemcsak a víznyomás hiányzik, hanem a jegy szívében helyesírási hibák is találhatóak. A rendőrség letartóztatta Kiss Kálmánt, aki elmondta, hogy fél év óta dolgozik hamis cukorjegyekkel, amelyek segítségével havonta 7-8 métermáza cukorhoz jutott, amit aztán zugban értékesített. Beismerte azt is hogy a hamisított cukorjegyeket Nagy Varjas Géza volt szabadkai fűszerkereskedőtől vásárolta. Egy kilogrammról

szülő cukorszelvényért 8.50 pengőt fizetett, de ezenkívül havonta 50 kg. cukrot is jutott Nagy Varjasnak, beszerzési áron. Nagy Varjastól késten, felragasztva kapta a hamisított cukorjegyeket. Az első elszámolás májusban történt a közellátási hivatalban. Azóta a visszaélés lelepezéséig minden hónapban rendszeresen elszámolta a hamis jegyeket.

A rendőrség Kiss Kálmán beismerő vallomása alapján letartóztatta Nagy Varjas Géza is. Ekkor derült ki, hogy olyan nagy csalárról van szó, amely az egész országot behálózta. Kiderült, hogy a hamis cukorjegyeket minden valószínűség szerint Nagykárolyban gyártották és ügynökök hozták forgalomba.

Nagyváradon, Makón és Nagykárolyban is nagyobb mennyiségű hamisított cukorjegy került forgalomba.

Nagy Varjas elmondta, hogy hónapokkal ezelőtt ismerkedett meg Weisz Izidor ugocsamegyei Nagytorna községből származó zsidó ügynökkel, aki ajánlatot tett neki hamis cukorjegyekkel való üzletkedésre. Minden kilogramm cukor után járó hamis cukorjegyért 6 pengőt kért. Kísérletképpen meg is rendelt egy szállítmányt, amit tovább adott Kiss Kálmánnak, aki azután minden baj nélkül elszámolta a közellátási hivatalban.

A detektívek azt is megtudták, hogy Weisz Izidor Sepsiszentgyörgyön lakott és Nagy Varjással együtt oda utaztak, mert korábban már járt

Figyelem! Figyelem!
Építőmesterek, építkezők nagyméretű dísznövények eladók

rengeteg faanyag és vastéglák!

Megtéríthető Horváth-utca 5. (vásárpénztár mögött). Árjajánlatot kérek levélben: Somossy Béla H.-bőszörmény, Kossuth Lajos utca 15. szám.

160 hold föld kiadó
a H.-bőszörményi határban, értekezni lehet a fenti címen.

**Ruhák, kabátok pongyolák,
női és férfi fehérneműek**
nagy választékban
KERECSEN, Csapó-utca 8

Sovánnyal cserélte ki a hizott juhokat

Szatmárnémeti, március 24. Szokatlan körülmények között ütközött össze a büntető törvénykönyv szakaszával Köffner István rozsályi juhász. Gyulai István gazdálkodó telt ellene büntető feljelentést család bűntette miatt.
Gyula a esendőrségen elpanaszolta, hogy Köffner egy közös üzletnek a kapcsán súlyosan megkárosította. Hónapokkal ezelőtt azzal kereste fel, hogy kitűnő üzletre van kilátás. Van egy kis megtakarított pénze és javasolta, adjon hozzá Gyulai is pár ezer s a tőkét juhok vásárlásába fektessék. Nem kell sokáig tartaniok az állatokat, mert a legközelebbi vásáron tudhatnak rajtuk, a nyereséget pedig megosztják.
Gyulainak tetszett a terv. A hida tencékéről előkötörzta a megtakarított pénzcsékjét s ezen Köffner 155

dorab juhot vásárolt. Az eladás azonban nem ment ilyen könnyen. Három vásáron fordultak meg, a míg tudhattak rajtuk.
A bevétel sokkal kevesebb volt a remélt összegnél, így a kereset sem volt annyi, amennyit Köffner ígért. Gyulai nem vette ezt tudomásul, hanem kutatni kezdte az okát. Kiderült, hogy Köffner a nyájából kiszerelte a kövér és nagyra nőtt juhokat s helyettük a saját nyájából csempészte be a legsoványabbakat. Ezek után természetesen a nyáj értéke is csökkent, ami Gyulait érzékenyen érintette. Legalább ötszáz pengővel kapott kevesebbet.
A esendőrségen kihallgatták a meggyanúsított juhászt, aki bevallotta a család elkövetését. Büntető eljárás indult ellene.

A német idegenforgalom a háboruban

A német statisztikai hivatal megállapítása szerint az idegenforgalom Németországban az elmúlt esztendőben sem csökkent, csupán a Kdf-utazások korlátozása következtében volt 8 százalékkal kevesebb az előző évinél. Ez az eredmény annál fgyelemreméltóbb, mert hiszen tudvalevő, hogy a német üdülő és gyógyfürdők ma elsősorban német katonák látogatójára, akik sebesülésük felgyógyulása után töltik itt szabadságukat. Ezenkívül a hadifonosságú gépek alkalmazottai látogathatják elsősorban ezeket az üdülőhelyeket. A statisztikai hivatal vizsgálatai ezenkívül kiterjednek 800 idegenforgalmi község százalébszámjaira is. Ezekből kitűnik, hogy Németországban a háború kitörése óta a nyári és téli hónapok idegenforgalma nagymértékben egyezik. Csúpan az utóbbi esztendőben emelkedett a téli idegenforgalom a nyári fölé. A statisztikai megállapításokból kitűnik továbbá, hogy a vendégek tartózkodási ideje az egyes üdülőhelyeken, úgy a nyári, mint a téli hónapokban, az elmúlt esztendőben egyelőrel emelkedett. (MNK)

tikai hivatal vizsgálatai ezenkívül kiterjednek 800 idegenforgalmi község százalébszámjaira is. Ezekből kitűnik, hogy Németországban a háború kitörése óta a nyári és téli hónapok idegenforgalma nagymértékben egyezik. Csúpan az utóbbi esztendőben emelkedett a téli idegenforgalom a nyári fölé. A statisztikai megállapításokból kitűnik továbbá, hogy a vendégek tartózkodási ideje az egyes üdülőhelyeken, úgy a nyári, mint a téli hónapokban, az elmúlt esztendőben egyelőrel emelkedett. (MNK)

1750 óta Finnország lélekszáma megízszereződött

Néhány nap óta Finnország helyzete ismét az érdeklődés előterébe került. A legközelebbi napokban dől majd el, folytatja-e tovább is a harcot.
Finnország területe az 1940 március 12-iki moszkvai béke előtt a Ladoga-tó nélkül 382.801 négyzetkilométer volt. Az 1939-40. évi téli hadjáratban Finnország igen jelentékeny területi veszteségeket szenvedett. A moszkvai békeszerződés értelmében 35.084 négyzetkilométert kellett átengednie ezenkívül pedig a 117 négyzetkilométer területű Hangó félszigetet 30 évre bérbeadni köteles a Szovjetunióknak. A moszkvai békeszerződés végrehajtása során 38.000 mezőgazdasági üzem, 465 iparvállalat és mintegy 1000 kilométer vasútvonal került szovjet megszállás alá.
Mikor Finnország 1941 nyarán ismét hadba lépett Szovjet-Oroszország ellen, egyrészt az 1940-ben elszakított területeinek visszaszerzését, másrészt Karélia szovjetorosz

részen élő finn lakosságának felszabadítását célozta. Az utóbbi két és fél éven át a finnek országukat teljesen megszállították az oroszoktól. Földrajzi fekvésénél fogva a maroknyi finn nép svéd és orosz törekvések központjába került és hol az egyik, hol a másik nagyhatalom hódította meg. A finnek mai országukat a 11. század elején foglalták el, függetlenségük azonban csak a 12. század közepéig állt fenn. Ezután a 19. század elejéig a svéd királyságnak volt része, majd 1917-ig autonóm nagyhercegség volt az orosz birodalom kebelében. 1917 december 6-án proklamálták aztán a finnek önállóságukat, amelyet akkor minden ország — így Szovjet-Oroszország is — elismert. 1919-ben lett köztársaság.
Finnország történelme szorosan összefügg népének csekély számával. Lakossága 1750 óta csaknem megízszereződött annak ellenére, hogy kivándorlása is tekintélyes arányú volt. 1750-i 422.000-es lélek-

Ertesítés
Értesítem a tisztelt fuvaroztató közönséget, hogy helyközi fuvarozási vállalatomat Plac-utca 43 sz. alól (Sveits-palota) **Var-u. 6. sz. alá helyeztem át**
Telefon: 38-18. — Szívesen állok megbízóim rendelkezésére és vagyok teljes tisztelettel:
varasdi Horváth Mihály helyközi fuvarozási vállalata
Var-utca 6. Telefon: 38-18 sz.

száma 1938-ban majdnem 4 millióra emelkedett. Finnország nemzetiiség szempontjából eléggé egységes. A lakosságnak csak 10.4 százaléka idegen anyanyelvű, melyekből 10.1 százaléka svéd. Bár a svéd kisebbség sorsa igen kedvező, a finn nyelv a svédrel szemben évről évre tért hódít. A városi lakosságnak azonban csaknem fele most is beszél svédül, ami ma is az országunk második hivatalos nyelve.
A finn-orosz határmenti területeken, különösen Viipuri tartományban, nagyobb számban élnek oroszok. Az önálló finn állam létrejötte után a finnországi oroszok egy része visszaköltözött a Szovjetunióba, viszont 1920 és 30 között több orosz emigráns telepedett le Finnországban.
A Szovjetunió területén jelenleg élő finn fajú népesség száma mintegy 473 ezer. Ezekből a karéliai görög keleti vallású finnek. A pétervári finnek nem annyira a régi cári fővárosban, mint inkább a finn öböl partvidékén, a mostani harcok színhelyén élnek.

Tollat ingyen
sehol sem kap, de legjobb minőségű, nagy választékban, teljes szavatosság mellett szállítja
Vinó József Ágytollvállalata
Kiskunfélegyháza, Szent János-ter 31. szám
Vezes fehér toll 26, jobb 32, pelyhes dunatoll 49 P, dunnapelyhely 50, inomabb 65, foszott 18-25 P. Szürke pelyhes toll 16, szürke pelyhes 20, tarka, díszpárna töltés 35-50-55 P, foszottos tarka toll 12, mosott pelyhes, félféher 28 P. Más minőségűből mintát és árjegyzéket készséggel küldök.

MEGHALT IDŐS WÜNSCHER FIGYES
Mint részvétellel értesülünk, — idős Wünschér Frigyes kir. kormányfőtanácsos, nyug. Kassa—oderbergi vasúti igazgató életének 82. évében hosszabb betegség után elhunyt. Dr Wünschér Frigyes, a Hangya alelnök-vezérigazgatója, egyetemi magántanár édesatyját gyászolja az elhunytban.
NYIREGYHÁZÁN RENDEZIK MEG AZ V. ORSZÁGOS REFORMATUS KONFERENCIÁT
A Magyar Tudósító jelent: Az V. Országos Református Konferenciát az idén március 24, 25 és 26 napjain rendezik meg Nyiregyházán. A konferencia előadói között a református egyház lelki vezetői szerepelnek. Országszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik a konferencia iránt.

Vendéglősök, korcsmárosok!
szükségletüket legolcsóbban
Pótor László
bornagykereskedőnél szerezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 32-71.

Titokzatosnak látszó,

de alapjában inkább piszkozatosnak kis ügyek azok, melyek nap, nap után újabb meglepetéseket szűnnek a magyar életben. Értsem a magyar élet alatt a magyar társadalom nagy családját, mely igyekszik ma a nagyon nehéz időknek megfelelően alkalmazkodni és úgy élni, hogy mind a vesztet, pusztulhat inkább, de a nemzet teste, még megőrben is, de élve és ele erősen kerüljön ki a mostani nagy vérengzésből.
Nem így azonban azok, akik gondoskodnak arról, hogy a meglepetés már, már a bosszantó nemzetietlen cselekedeténél is több, hazaárulás legyen.
Ezek a kevesek és meglepetésszerzők a jelek szerint valóban kiűnő szimató egyének, de nem egyéniségek. Lépjen nyomon az sül ki ugyan is, hogy ők berendezkedtek a második világháború előtti időkben úgy erre a végeláthatatlan gízászi harcra, hogy őket azután meglepte és nem értheti. Van minden dögivel, sőt másoknak is jut abból, de olyan áron, hogy az a... kicsi, máról holnapra élő kis számú mondjuk, aki kifizette a körüli holtbérét, munkásait elsején, azán dolgozott napestig, hogy a kö... kezű fizetésig álljon valahogy az fizete, igen, ezek a szabók például mint a rendőri jelentések elmondják száz, meg száz méter angol szövetekek mesterkedtek és csinálták a kétezer pengős zakókát derűre, borúra, de csak a megbízható „sorstársainak”...

En nem hiszem, hogy a galicia és vele rokonságot tartók csupán ebben a ludasok, hogy fele fele enyhén fejdzem ki magam.
Itt már nem hibás, de bűnös az is aki alkalmat ad arra, hogy ilyen áron, tiltott és törvény által egyenesen alkalmazott körülmények között bűntársá lesz. Ha valahogy, úgy tudna gondi kozni az a társadalom, hogy nem veszem meg, nem csátaltatom meg, vajjon mennyi ideig tudnák taráni a láncolók és árdrágtók a holmijaikat, hiszen egyik rendőrleg lefogott elkövető éppen azt mondta, hogy úgy rendezkedte be, hogy alkalmasszerűen adogják el a ké: vagyonnyi árut, hogy éljenek bejőle...

Nem lehet itt csupán a hivatásos bűnözőket okolni, de az amatőrök is viseljék a következményeket, mert ma kétezer pengő: adni egy zakóért, még akkor is, ha valakinek feltétlenül szükséges, háromszáz pengő egy cipőért, még akkor is, ha nincs cipője, több mint erőnfelül vállalkozás. Ma ennyi összeget ilyen célra csak igen kivételes helyzetben lehet adhá:nak meg. Felteszem azonban a kérdést, hogy vajjon azok, akik megadák ezeket a fejedelmi összegeket — legalább is elő tünk, szürke halandók előtt fejedelmi összegeket bizony ezek ma is, mert felételezhetően nem is részleire dolgoztak a feketezők — a közeli idők alatt hány rend hasonló áru és körülményű ruhát, vagy cipőt csináltak!...

Hát így vagyunk.
Azért titokzatos az ügy, mert honnan és hogyan szerezték, sőt hitem szerint szerezték ma is nemcsak a lecsipelték. de a más szabadon burjánzókk erőle békebeli árut. Elvégre ez a manipuláció folyik rendületlenül több mint egy éve ide s tova, de a forrás kiapadhatatlannak látszik, csupán a kispénzü, nehezen élők nem jutnak hozzá. Van anyag bőségesen itt, ott, sőt igen sok helyen de annak ára van...
Kétségbeesetten hasonlítanak ezek a titokzatos események az első világháború híenának eseteihez.
Mikor láncolás néven ismerük és galiciai jötmének terjesztették, mint a... megállíthatatlan háborús dögvést. Ha azonban állítólag nincsen... menekült itt, mégis folyik az üzérkedés, olyan hallatlan mértékben, hogy egye:len magánlakásból teherautók vihetik el a lefogott textilanyagot akkor, amikor gyermekek családok török a fejüket, hogy az ujszülött gyermek vajjon milyen rongyok között maradhat meg az életnek!...

Nos, nem kell félni, erre aligha kapunk megnyugtató feleletet, mert ahol olyan nagyban ment a hasonló ipar és még egy ideig, itt, ott megy, de persze nagyobb titokban, ott gondosan ügyelnek a „diszkreció” beartására is. I azonban szeretnénk, ha minden téren tiszta képet kápnánk a hústól a gyermekruháig. Vagy van örvényes áru mindenkinék, vagy nincs törvénytelen áron se senkik a világon. De az, hogy deka margarinnok mellett élünk zúglódás nélkül a meghatározott hetekben, mert háború van és magyar köteleesség áldozatot hozni, ellenben harminc pengőért lehet nyakló nélkül zsír, vagy szalonnát szerezni, hogy nincs textilanyag a legszükségesebb, de teherautó számára kobozzák el onnan, ahol már régen nem lehetne. Ezek a tüntemények már régen túl vannak azon a megállapításon, hogy csupán azt mondjuk róluk: titokzatosnak lát szó ügyek. Ezek m... oda tartoznak, ahova szépen, csendesen el fognak jutni, a törvény itélkezése elé!... (sz. r. i.)

Kiméletlen hadjáratot indít Tokajhegyalja, az amerikai direkttermő szőlők kiirtására

Sárospatak, március 24. Az ország többi bortermő vidékéhez hasonlóan a történelmi múltú tokajhegyaljai borvidék hegyközségi tanácsának is nagy gondot okoz az utóbbi években elszaporodott direkttermő szőlők kártétele. Ezek közül különösen az úgynevezett amerikai noah terjedt el nagyon és valóssággal megfertőzi a hegyközségi tanács zárt területét.
Zemplén vármegye február havi kisgyűlésén is igen kemény hangok hangzottak el a direkttermő szőlők ellen s a szőlőgazdák szakszerű felszólalásai után a kisgyűlés ki is mondotta, hogy a háborús nehézségek elmúltával kiméletlen hadjáratot indítanak az amerikai szőlők kiirtására. Ezek ugyan nem érdemelnek semmi kiméletet és halogatást, de a szőlősgazdák közül is sokan katonai szolgálatot teljesítenek s az ő távollétében nem lehet gyökeresen megoldani ezt a nagyon fontos kérdést, mert hi-

szen a kirtás után teljesen újra kell telepíteni a szőlőföldeket, ez pedig nagyon költséges, mert katasztrális holdanként tizenhat-ezer pengőbe kerül a tokajhegyaljai szőlőföldek újratelepítése.
Ugyanakkor azt is kimondotta a kisgyűlés, hogy addig is, amíg az idők alkalmasaknak bizonyulnak ezeknek a nagyjelentőségű szőlőmunkáknak az elvégzésére, a hegyközség gondoskodik arról, hogy a direkttermő szőlők borait a tulajdonosok forgalomba ne hozhassák csakis ipari célokra, vagy saját háztartásuk fogyasztására használhassák fel.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
József kir. u. 16.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
Debrecen, Ferenc József-út 23
Alapítva 1819. évben.
Kertészeti és háztartási vasárucikkek

D. dr. Révész Imre püspök a Nyilastelepen

A nyilastelepi reformátusság nagy vágyakozással várja március 26-át, amikor a délelőtt 10 órakor kezdődő istentiszteleten D. dr. Révész Imre püspök hirdeti az ígét, Szabó László operaházi tag énekel, vitéz Tóth Péter pedig orgonán játszik.

A délutánra hirdetett vallásos ünnepély fél 6 órakor lesz, még pedig nem a MÁV műhelytelep kultúrtermében, hanem a templomban a következő műsorral:

1. Himnusz. Éneklé a Kántus és az Egyetértés.

2. Megnyitó beszéd: Sipos Károly.
3. Szaval: Kállay Magda.
4. Énekel a Kántus.
5. Előadást tart D. dr. Révész Imre.
6. Énekel az Egyetértés.
7. Verseiből felolvás dr. Juhász Géza.
8. Énekel Szabó László.
9. Szaval Mánya Éva.
10. Adorján Gusztáv énekel.
11. Bezárás.

A templom délelőtt, délután kellemesen fűtve lesz.

Óriási részvét kísérte utolsó útjára Futó Andrásné

Hatalmas részvét kísérte pénteken délután utolsó útjára Futó András, a református püspöki titkár nagyrabecsüvésével és szeretettel körüvéit nejt, a Köztemető díszravatolozójából. Mintegy félezernyőnyi közönség köztől ott láthattuk a dr. Révész Imre református püspököt, dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Pass László evangélikus esperest, Vekerdy Béla dr. Dóczi gimnáziumi igazgatót, Török Tibor tanítóképző intézeti igazgatót, dr. Barona Béla gimnáziumi tanárt, a különböző gimnáziumok hitan tanárait, s a református egyház vezető férfiai közül igen sokat.

Gyászének után dr. Farkas Pál református lelképásztor olvasott bibliát, majd gondolatokban magasztos, mély imát mondott.

— Oh, hányszor próbáltad meg őt — mondotta kegyeletes szavakkal többek között. — Kevésnek adta től ennyi szenvedés, ennyi fájdalom, de ezek sem tudták a föld-

húzni őt egészen. Hányszor szólottál hozzá az ő szenvedéseiben! Te hordoztad őt és ő Téged hordozott szívében, fájdalomában és magasztos imádságában. Oh, a fájdalmak nem tudják megtörni a lelkét, amely előkészítés volt a Te előtte való megjelenéshez.

— Most levettél róla a szenvedés jármát. Fogadd be őt, Atyánk abba az irgalomba, amelyet Fied, a Krisztus által mutatál meg nekünk. Nem a mi, bűnös, gyarló emberek érdeméért, hanem a Krisztus szenvedéséért és érdemeért kérünk, fogadd be őt, Te pedig maradj az övével, maradj szerető hitetársával, gyermekeivel, unokáival, testvéreivel, rokonaival.

A mélyhatású ima után a Kollégiumi Szigethy Gyula tanár vezényletével, majd az elhunyt földi porhüvelyét a hatalmas tömeg a sírhelyre kísérte, ahol örök nyugalomra helyezték.

Hatezer szövetkezet dolgozik jelenleg Magyarországon

Kuncz Odön egyetemi ny. r. tanár, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ü. v. elnöke a szövetkezési kérdéssel tartott előadást a közgazgatási továbbképző tanfolyamon. Hangsúlyozta, hogy egy néhány jogi problémát kíván kiragadni, amelyek a kormányzatot és a közgazgatást elsősorban érdeklik. Az első kérdés az, hogy mit nevezhetünk valódi szövetkezetnek és mit kell álszövetkezetnek minősítenünk. A kérdést meglehetősen komplikálja a szubjektív szempontok érvényesülése. A legtöbb ember lelkében él egy szövetkezeti ideál. És ha az illető azt látja, hogy egy konkrét szövetkezet nem olyan, mint amilyennek szinte lennie kellene, mindjárt kész a marasztaló ítélet. Pedig a szövetkezet nem elképzelés, hanem élő valóság.

A második kérdéskomplexum, amelyre Kuncz Odön ráirányította a figyelmet, azoknak a zavaró jelenségeknek és tendenciáknak vizsgálása volt, amelyek a legújabb időkben a szövetkezési reform és a szövetkezetek hatósági kezelése

területén ütötték fel fejüket. Az utóbbi időben nálunk igen erősen zavarja a szövetkezetek nyugodt fejlődését az az álláspont, amely a szövetkezetekben az új keresztény kereskedelem ellenlábását látja és ezt az új kereskedelmet kívánja megvédeni a szövetkezetekkel szemben. Ez az álláspont nagyon lekiáncsnyli a szövetkezeti mozgalmat jelentőségét, amíg azt hiszi, hogy gróf Károlyi Sándor mozgalmanak nem volt más célja és létezésének, mint megvédeni a kisembereket a Galiciából bevándorolt elemek hiteluzorájával és áruszorájával szemben. Ez a beállítottság elfelejti, hogy Magyarországon jelenleg közel 6000 szövetkezet dolgozik és szervez meg több mint 3 millió kisgazda családot, amelyeknek szabad gazdasági szervezkedését (gabonakereskedés, szőlő, kőzs traktor, kenderfeldolgozó, stb.) igazán nem lehet megakadályozni. De elfelejti ez az álláspont azt is, hogy az úgynevezett liberális körökben a szövetkezetek voltak a leginkább bevált nevelőintézetek a keresztény kereskedőnek és a mai

viszonyok között a közelítés megszervezése és a fekete piac letörése körében a szövetkezetek a kormányzat legerősebb segítői.

Kuncz Odön ezután hangsúlyozta, hogy végeredményben az álszövetkezetek és szövetkezeti szabadság problémái dominálják a magyar szövetkezeti reformot is. Befelejéskül Kuncz Odön rámutatott a szövetkezeti gondolat aktualitására. A mai világtalálkozásban Magyarország mint kis nemzet vesz részt,

de nagy felelősséggel, nagy gondokkal és nagy feladatokkal. Hazánk jövőjének alakulása a jó isteni segítség mellett csak a mi kezünkben van. Mert nekünk kell megoldani azokat a feladatokat, amelyeket helyünk más nem végezhet el. Különösen három sorsdöntő feladatra mutatott rá az előadó, amelyeknél a szociális kérdésre és az új magyar gazdaságpolitika körvonalainak kialakítására.

Zsirjegyszelvények előre beváltása

A hatósági készletek lazítása céljából az érvényben levő rendes zsírjegyek és a nehéz testi munkások s a terhes és szoptató anyák részére kiadott pótzsírjegyek március 26-tól május 6-ig érvényesek 47, 48, 49, 50, 51, 52. számú szelvényeit április 8-ikáig be kell váltani. A húsiparosok a 47 és 48 számú szelvényekre margarint, a 49, 51 és 52. számú szelvényekre zsírt szolgáltatnak ki. E jegyszelvényeket április 8-ig egyenként is be lehet váltani. Április 8-ikán a jelzett jegyszelvények lejárnak s ezen határidőn túl be nem válthatók. A rendes zsírjegyeket és a nehéz testi munkások s a terhes és szoptató-

anyák pótzsírjegyén levő I. és K. jelzésű pótzsírjegyek továbbra is érvényben maradnak. Az 52. számú szelvény beváltása után tehát a zsírjegyet eldobni nem szabad. A közönségnek az így beszerzendő hat hétre való zsír, illetve margarint készlet felhasználását úgy kell beosztani, hogy május 6-ig elég legyen.

Értesítem a húsiparosokat, hogy a részükre kiadott margarint 25-én szombaton és 27-én hétfőn vehetik át. Raktáron levő zsírkészleteket a fent jelzett szelvények beváltásával káruhalják. A beváltott jegyszelvényekkel április 11-én kedden kell elszámolniuk. POLGÁRMESTER

Öngyilkos akart lenni, hogy ne kerüljön a törvényszék elé

Az elmúlt nap a debreceni törvényszéken Pogány Béla dr. tárgyalta Horváth József munkás bűnügyét.

Horváth József az elmúlt évben Nagy László debreceni lakos padlására lopózott fel és onnan 100 kg. feldolgozott sertéshúst, zsiradékot, sonkát stb. vitt el. Tetőt felfedezték és amikor Horváthot elfogta a rendőrség, kétségbeesésében öngyilkos akart lenni. Felvágta kar-

ján az ereket, hogy elvérezzen, de sikerült megmenteni.

A tárgyaláson azzal védekezett, hogy feltétele a végső szükség kényszerítette. A törvényszék lopás vétségében mondogta ki bűnösnek és 1 hónapi fogsázbüntetésre ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítéletben Horváth László megnyugodott s így az jogerőre emelkedett.

260.000 mester, 289.000 segéd tartozott 1943-ban az iparlestületek kötelékébe

A Magyar Gazdaságkutató Intézet külön kiadványa most jelent meg, amely érdekes adatokat tartalmaz a magyarországi kézművesipar 1943. évi gazdasági helyzetéről. A bevezetőben közli a jelentés, hogy az ipartermelés 1943-ban is magas színvonalon mozgott, annak ellenére, hogy nyersanyagproblémákra kellett megküzdenie az iparnak.

A kötött gazdálkodással kapcsolatos nyersanyagellátás körülményei 260.000 kézművesipari üzemenél nehezebben volt megszervezhető, mint az öt és félezer gyáripari üzemenél.

Megállapítja ezután, hogy a kézművesipari termelés volumene a megnövekedett javító munkálatok révén általában meghaladta az előző évet.

A rendelkezésre álló statisztikai adatok ezerint az iparlestületekhez, illetőleg ipartársulatokhoz tartozó mesterek száma 1941-ben 245.528, 1942-ben 265.382, 1943-ban 260.675 volt. A segédek száma — ugyanilyen sorrendben — 290.515, 270.474, 289.192. A tanoncoké: 99.460, 91.419, 93.127. A kézművesipari mesterek száma tehát 1943-ban két százalékkal csökkent. Ennek magyarázatát abban kell keresni, hogy az ipari rendezés során több kézművesiparosnak megvonták a jogosítványt, de része volt ebben annak is, hogy a kevésbé foglalkoztatott iparostok mesterei gyári munkát vállaltak, vagy egyéb foglalkozásra tértek át.

A segédek száma 1942-ben 30.000 fővel, azaz 6.9 százalékkal csökkent, de 1943-ban már 6.9 százalékkal gyarapodott, viszont a tanoncok száma 1942-ben 8.1 százalékkal csökkent, de 1943-ban sikerült a tanoncok számának további csökkenését megakadályozni.

A Magyar Gazdaságkutató Intézet jelentése szerint a kisiparosok hitelezését biztosító két hitelintézet 1943 első tíz hónapjában 32 millió pengő összegű új hitelt folyósított, tehát háromszor annyit, mint az utolsó bőke évben. Ez a fejlődés kizárólag a termelési hitelek folyósításának fokozottabb kiépítésével kapcsolatos.

Ezután a kisipari munkálatok árszintjével foglalkozik a jelentés különböző statisztikai adatok alapján, majd közli, hogy a magyar kivitel értéke az 1941-42. évi 989.4 millió pengőről 1942-43-ban 1274.1 millió pengőre, — vagyis 28.8 százalékkal növekedett.

Az köz udomásu és ma már nem vitás, hogy Horváth Mihály jó a uvarozás

Azért felelősség mellett mindent megteszünk, s a szállításhoz olcsó árat számít, Debrecen Vár-u. 6. Telefon: 38-18.

Az 52-ik

M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

játékterve páratlan esélyeket nyújt

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerheted:

Egymillió pengő

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió pengő

Jutalom: 600.000 P.
Főnyeremény: 400.000 P.

Nyeremények:

200.000 P, 100.000 P, 75.000 P, 60.000 P

3x50.000 P 5x40.000 P 1x30.000 P, 22x20.000 P, 2x15.000 P, 30x10.000 P

és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára osztályonként: Nyolcad 5.- negyed 10.- fél 20.- egész 40.- pengő.

A sorsjegy kapható az összes főszeresítőknél

Húzás kezdete április 13.

Jelentékenyen emelkedett a kézművesiparosságnak a közszállításokban való részvétele. Az 1942. évben ugyanis 127 millió, 1943-ban pedig már 200 millió pengőn felüli volt, vagyis 58 százalékkal múlta felül az előző évi közszállítások összegét.

A Munkásfőiskola előadásának heti rendje:

Március 27-én, hétfőn:

1. Világföldrajz, Emberföldrajz. Előadó: dr. Milker Rezső egyetemi ny. r. tanár. Az I. csoportban 7-8 óráig, a II. csoportban 6-7 óráig.
2. Magyar klasszikusok. Előadó: dr. Ember Ernő áll. gyakorlati gimnáziumi tanár. Az I. csoportban 6-7 óráig, a II. csoportban fél 8-tól fél 9 óráig.
3. Ugyiratok, amiket mindenkinek ismerni kell. Előadó: Szűcs János ref. gyök. isk. tanár. Az I. csoportban 8-tól fél 9 óráig, a II. csoportban 7-től fél 8 óráig.

Március 28-án, kedden este 7-től fél 9 óráig hangverseny bemutatás a Városi Zeneiskolában. Előadó: Galánffy Lajos a zeneiskola igazgatója. Közreműködik az intézet tanári kara és növendékei.

Március 30-án, csütörtökön:

1. Népszaporodásunk kérdése. Előadó: dr. Jeney Endre egyetemi ny. r. tanár. Az I. csoportban 7-8 óráig, a II. csoportban 6-7 óráig.
2. Összefoglalás, megbeszélések. Előadó és vezető: dr. Ember Ernő a Munkásfőiskola igazgatója. Az I. csoportban 6-7 óráig, a II. csoportban fél 8-tól fél 9 óráig.

CSERÉPKÁLYHÁK

vagontételben érkeztek

ifj. Székely Szűcs Sándor

cserepkályhás-mesterhez

Csanó-utca 33. (Ipariskola-épület). Telefonszám: 26-70

**Ruhák, kabátok pongyolák,
női és férfi fehérneműek**
nagy választékban
KERECSEN, Csapó-utca 8

Sovánnyal cserélte ki a hizott juhokat

Szatmárnémeti, március 24. Szokatlan körülmények között ütközött össze a bültető törvénykönyv szakaszával Köffner István rozsályi juhász. Gyulai István gazdálkodó telt ellene büntető feljelentést család bűntette miatt.
Gyulai a csendőrségen elpanaszolta, hogy Köffner egy közös üzletnek a kapcsán súlyosan megkárosította. Hónapokkal ezelőtt azzal kereste fel, hogy külön üzletre van kilátás. Van egy kis meglakartott pénze és javasolta, adjon hozzá Gyulai is pár ezret s a tőkét juhok vásárlásába fektessék. Nem kell sokalig tartaniok az állatokot, mert a legközelebbi vásáron tudhatnak rajtuk, a nyereséget pedig megosztják.
Gyulainak jelszava a terr. A kida fenekéről előkötörészt a meglakartott pénzeszközét s ezen Köffner 155

dórab juhot vásárolt. Az eladás azonban nem ment ilyen könnyen. Három vásáron fordultak meg, a míg tudhatlak rajtuk.
A bevétel sokkal kevesebb volt a remélt összegnél, így a kereset sem volt annyi, amennyit Köffner ígért. Gyulai nem vette ezt tudomásul, hanem kutatni kezdte az okát. Kiderült, hogy Köffner a nyájából kicsérrelte a kövér és nagyra nőtt juhokat s helyettük a saját nyájából csempészte be a legsoványabbakat. Ezek után természetesen a nyáj értéke is csökkent, ami Gyulait érzékenyen érintette. Legalább ötszáz pengővel kapott kevesebbet.
A csendőrségen kihallgatták a meggyanúsított juhászt, aki bevalotta a család elkövetését. Büntető eljárás indult ellene.

A német idegenforgalom a háboruban

A német statisztikai hivatal megállapítása szerint az idegenforgalom Németországban az elmúlt esztendőben sem csökkent, csupán a Kdf-utazások korlátozása következtében volt 8 százalékkal kevesebb az előző évinél. Ez az eredmény annál figyelemreméltóbb, mert hiszen tudvalevő, hogy a német üdülő és gyógyfürdőket ma elsősorban német katonák látogatják, akik sebesülések felgyógyulása után főként itt szabadsgúkat. Ezenkívül a hadifonosságú cégek alkalmazottai látogathatják elsősorban ezeket az üdülőhelyeket. A statisztikai hivatal vizsgálatai ezenkívül kiterjednek 800 idegenforgalmi község számbajelentéseire is. Ezekből kiülük, hogy Németországban a háború kitörése óta a nyári és téli hónapok idegenforgalma nagymértékben egyezik. Csúpn az utóbbi esztendőben emelkedett a téli idegenforgalom a nyári fölé. A statisztikai megállapításokból kitülük továbbá, hogy a vendégek tartózkodási ideje az egyes üdülőhelyeken, úgy a nyári, mint a téli hónapokban, az elmúlt esztendőben egyötöddel emelkedett. (MNK)

tikai hivatal vizsgálatai ezenkívül kiterjednek 800 idegenforgalmi község számbajelentéseire is. Ezekből kiülük, hogy Németországban a háború kitörése óta a nyári és téli hónapok idegenforgalma nagymértékben egyezik. Csúpn az utóbbi esztendőben emelkedett a téli idegenforgalom a nyári fölé. A statisztikai megállapításokból kitülük továbbá, hogy a vendégek tartózkodási ideje az egyes üdülőhelyeken, úgy a nyári, mint a téli hónapokban, az elmúlt esztendőben egyötöddel emelkedett. (MNK)

1750 óta Finnország lélekszáma megőszereződött

Néhány nap óta Finnország helyzete ismét az érdeklődés előterébe került. A legközelebbi napokban dől majd el, folytatja-e tovább is a harcot.
Finnország területe az 1940 március 12-iki moszkvai béke előtt a Ladoga-tó nélküli 382.801 négyzetkilométer volt. Az 1939-40. évi téli hadjáratban Finnország igen jelentékeny területi veszteségeket szenvedett. A moszkvai békeszerződés értelmében 35.084 négyzetkilométert kellett átengednie ezenkívül pedig a 117 négyzetkilométer területű Hangó félszigetet 30 évre bérbeadni köteles a Szovjetunióknak. A moszkvai békeszerződés végrehajtása során 38.000 mezőgazdasági üzem, 465 iparvállalat és mintegy 1000 kilométer vasútvonal került szovjet megszállás alá.
Mikor Finnország 1941 nyarán ismét hadba lépett Szovjet-Oroszország ellen, egyrészt az 1940-ben elszakított területeinek visszaszerzését, másrészt Karélia szovjetorosz

részén élő finn lakosságának felszabadítását célozta. Az utóbbi két és fél éven át a finnek országukat teljesen megőszították az oroszoktól. Földrajzi fekvésénél fogva a maroknyi finn nép svéd és orosz törékvések központjába került és hol az egyik, hol a másik nagyhatalom hódította meg. A finnek mai országukat a 11. század elején foglalták el, függetlenségük azonban csak a 12. század közepéig állt fenn. Ezután a 19. század elejéig a svéd királyságnak volt része, majd 1917-ig autonóm nagyhercegség volt az orosz birodalom kebelében. 1917 december 6-án proklamálták aztán a finnek önállóságukat, amelyet akkor minden ország — így Szovjet-Oroszország is — elismert. 1919-ben lett köztársaság.
Finnország történelme szorosan összefügg népének csekély számával. Lakossága 1750 óta csaknem megőszereződött annak ellenére, hogy kivándorlása is tekintélyes arányú volt. 1750-i 422.000-es lélek-

Ertesítés
Ertesítem a tisztelt fuvaroztató közönséget, hogy helyközi fuvarozási vállalatomat Piac-utca 43 sz. alól (Sveits-palota) **Var-u. 6. sz. alá helyeztem át**
Telefon: 38-18. — Szívesen állok megbízóim rendelkezésére és vagyok teljes tisztelettel:
varasdi Horváth Mihály
helyközi fuvarozási vállalata
Var-utca 6. Telefon: 38-18 sz.

száma 1938-ban majdnem 4 millióra emelkedett. Finnország nemzetiségi szempontjából eléggé egységes. A lakosságának csak 10.4 százaléka idegen anyanyelvű, melyekből 10.1 százalék svéd. Bár a svéd kisebbség sorsa igen kedvező, a finn nyelv a svédvel szemben évről évre tért hódít. A városi lakosságnak azonban csaknem fele most is beszél svédül, ami ma is az országunk második hivatalos nyelve.
A finn-orosz határmenti területeken, különösen Viipuri tartományban, nagyobb számban élnek oroszok. Az önálló finn állam létrejötte után a finnországi oroszok egy része visszaköltözött a Szovjetunióba, viszont 1920 és 30 között több orosz emigráns telepedett le Finnországban.
A Szovjetunió területén jelenleg élő finn fajú népesség száma mintegy 473 ezer. Ezekből a karéliai görög keleti vallású finnek. A pétervári finnek nem annyira a régi cári fővárosban, mint inkább a finn öböl partvidékén, a mostani harcok színhelyén élnek.

Tollat ingyen
sehol sem kap, de legjobb minőségű, nagy választékban, teljes szavatossággal mellett szállítja
Vioh József Nyitólvállalata
Kiskunfélegyháza, Szent János-tér 31. sz.
Ves fehér toll 26, jobb 32, pelyhes dunatoll 43 P, dunapelyhes 50, inomabb 65, foszott 18-25 P. Szürke pelyhes toll 16, szürke pelyhes 20, tarka, diszpárna töltésre 35-50 P. foszottos tarka toll 12, mosott pelyhes, félféher 28 P. Más minőségű mintát és árjegyzéket készséggel küldök.

MEGHALT IDŐS WUNSCHER FIGYES
Mint részvétellel értesülünk, — idős Wunschér Frigyes kir. kormányfőtanácsos, nyug. Kassa—oderbergi vasúti igazgató életének 82. évében hosszabb betegség után elhunyt. Dr Wunschér Frigyes, a Hangya alelnök-vezérigazgatója, egyetemi magántanár édesatyját gyászolja az elhunytban.
NYIREGYHÁZÁN RENDEZIK MEG AZ V. ORSZÁGOS REFORMATUS KONFERENCIÁT
A Magyar Tudósító jelenté: Az V. Országos Református Konferenciát az idén március 24, 25 és 26 napjain rendezik meg Nyiregyházán. A konferencia előadói között a református egyház lelki vezetői szerepelnek. Országszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik a konferencia iránt.

Vendéglősök, korcsmárosok!
szükségletüket legolcsóbban
Peter László
bor nagykereskedőnél szerkezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 32-71.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
Debrecen, Ferenc József-út 23
Alapítva 1819. évben.
Kertészeti és háztartási vasárucikkek

Titokzatosnak látszó,

de alapszabályaink inkább piszkosnak kis ügyek azok, melyek nap, nap után újabb meglepetéseket szülnék a magyar életben. Értlem a magyar élet alatt a magyar társadalom nagy családját, mely igyekszik ma a nagyban nehéz időknek megfelelően alkalmazkodni és úgy élni, hogy mind a vesztést, pusztulhat inkább, de a nemzet teste, még megőrten is, de élve és erőerősen kerüljön ki a mostani nagy vérengzésből.
Nem így azonban azok, akik gondoskodnak arról, hogy a meglepetés már, már a bosszantó nemzetietlen cselekedeteinknél is több, hazaárulás legyen.
Ezek a kevesek és meglepetésszerzők a jelek szerint valóban kifő szimatú egyének, de nem egyéniségek. Lépén nyomon az sül ki ugyan is, hogy ők berendezkedtek a második világháború előtti időkben úgy erre a végelethatlatlan gigászi harcra, hogy őket azután meglepés és nem érheti. Van minden dögivel, sőt másoknak is jut abból, de olyan áron, hogy az alibori kicsi, máról holnapra élő kis szűbő mondjuk, aki kifizette a körüli boltbérét, munkásait elsején, azán dolgozott napestig, hogy a körükezű fizetésig álljon valahogy az tizlete, igen, ezek a szabók például mint a rendőri jelentések elmondják száz, száz méter angol szövettel mesterkedtek és csinálták a kétezer pengős zakókat derűre, borúra, de csak a megbízható „sorstársaknak“...
Hát így vagyunk.
Azért titokzatos az ügy, mert honnan és hogyan szerezték, sőt hitem szerint szerezték ma is nemcsak a lecsipőttek, de a már szabadon burjánzókk efféle békebeli árut. Elvégre ez a manipuláció folyik rendületlenül több mint egy éve ide s tova, de a forrás kikapathatatlannak látszik, csupán a kispénzü, nehezen élők nem jutnak hozzá. Van anyag bőségesen itt, ott, sőt igen sok helyen de annak ára van...
Értésébejten hasonlítanak ezek a titokzatos események az első világháború hírlapnak esetéhez.
Akkor lánclós néven ismerük és galíciai jötmének terjesztették, mint valami megállíthatatlan háborús dögvézet. Ha azonban állítólag németek mentek itt, mégis folyik az üzérkedés, olyan hallatlan mértékben, hogy egyelően magánlakásból teherautókat vihetik el a lefoglalt textilanyagot akkor, amikor gyermekek csúldok török a fejüket, hogy az ujszülött gyermek vajjon milyen rongyok között maradhat meg az életnek!...

én nem hiszem, hogy a galícia és vele rokonságot tartók csupán ebben a ludasok, hogy fele-fele enyhén fejézzem ki magam.
Itt már nem hibás, de bűnös az is aki alkalmat ad arra, hogy ilyen áron, tiltott és törvény által egyenesen tilalmazott körülmények között bűntársaság lesz. Ha valahogy, úgy tudna gondot okozni ez a társadalom, hogy nem veszem meg, nem csinálatom meg, vajjon mennyi ideig tudnák tartani a lánclósok és árdárgítók a holmijaikat, hiszen egyik rendőrileg lefogott elkövető éppen azt mondta, hogy úgy rendezkedteg be, hogy alkalmoszerűen adogják el a ké: vagyonnyi árut, hogy éljenek be...
Nem lehet itt csupán a hivatásos bűnözőket okolni, de az amittörök is viseljük a következményeket, mert ma kétezer pengőt adni egy zakóért, még akkor is, ha valakinek feltétlenül szükséges, háromszáz pengőt egy cipőért, még akkor is, ha nincs cipője, több mint erőfölül vállalkozás, Ma ennyi összeget ilyen célra csak igen kivételes helyzetben lárvók adhatnak meg. Felteszem azonban a kérdést, hogy vajjon azok, akik megadák ezeket a fejedelmi összegeket — legalább is előtünk, szürke halandók előtt fejedelmi összegeket bizony ezek ma is, mert feltelezhetően nem is részleire dolgoztak a fekelezők — a közeli idők alatt hány rend hasonló áru és körülményű ruhát, vagy cipőt csináltak!...

Nos, nem kell félni, erre aligha kapunk megnyugtató feleletet, mert ahol olyan nagyban ment a hasonló ipar és még egy ideig, itt, ott megy, de persze nagyobb titokban, ott gondosan ügyelnek a „diszkréció“ beartására is, i azonban szeretnénk, ha minden téren tiszta képet kapnánk a hástól a gyermekruhák. Vagy van örvényes áron mindenkinek, vagy nincs törvénytelen áron se senkinek a világon. De az, hogy deka margarinnok mellett állunk zúgolódás nélkül a meghatározott hetekben, mert háború van és magyar kötelesség áldozatot hozni, ellenben harminc pengőért lehet nyakló nélkül zsír, vagy szalonnát szerezni, hogy nincs textilanyag a legszükségesebb, de teherautó száma kobbazzák el onnan, ahol már régen nem lehetne. Ezek a tünemények már régen túl vannak azon a megállapításon, hogy csupán azt mondjuk rolyuk: titokzatosnak látszó ügyek. Ezek ma oda tartoznak, ahova szépen, csendesen el fognak jutni, a törvény itélkezése elé!... (SZ. R. I.)

Kiméletlen hadjáratot indit Tokajhegyalja, az amerikai direkttermő szőlők kiirtására

Sárospatak, március 24. Az ország többi bortermő vidékéhez hasonlóan a történelmi múltú tokajhegyaljai borvidék hegyközségi tanácsának is nagy gondot okoz az utóbbi években elszaporodott direkttermő szőlők kártétele. Ezek közül különösen az úgynevezett amerikai noah terjedt el nagyon és valósággal megfertőzi a hegyközségi tanács zart területét.
Zemplén vármegye februári havi kisgyűlésén is igen kemény hangok hangzottak el a direkttermő szőlők ellen s a szőlősgazdák szakszereű felszólalásai után a kisgyűlés ki is mondotta, hogy a háborús nehézségek elmúltával kiméletlen hadjáratot indítanak az amerikai szőlők kiirtására. Ezek ugyan nem érdemelnek semmi kiméletet és halogatást, de a szőlősgazdák közül is sokan katonai szolgálatot teljesítenek s az 3 távollétükben nem lehet gyökeresen megoldani ezt a nagyon fontos kérdést, mert hi-

szén a kiirtás után teljesen újra kell telepíteni a szőlőföldeket, ez pedig nagyon költséges, mert katasztrális holdanként tizenhat-ezer pengőbe kerül a tokajhegyaljai szőlőföldök újratelepítése.
Ugyanakkor azt is kimondotta a kisgyűlés, hogy addig is, amíg az idők alkalmasnak bizonyulnak ezeknek a nagyjelentőségű szőlőmunkáknak az elvégzésére, a hegyközség gondoskodik arról, hogy a direkttermő szőlők borait a tulajdonosok forgalomba ne hozhassák csakis ipari célokra, vagy saját háztartásuk fogyasztására használhassák fel.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
József kir. u. debrecen-utca 16.

D. dr. Révész Imre püspök a Nyilastelepen

A nyilastelepi reformátusság nagy vágyakozással várja március 26-át, amikor a délelőtti 10 órakor kezdődő istentiszteleten D. dr. Révész Imre püspök hirdeti az ígét, Szabó László operaházi tag énekel, vitéz Tóth Péter pedig orgonán játszik.

A délutánra hirdetett vallásos finnépely fél 6 órakor lesz, még pedig nem a MÁV műhelytelep kultúrtermében, hanem a templomban a következő műsorral:

1. Himnusz. Éneklé a Kántus és az Egyetértés.

2. Megnyitó beszéd: Sipos Károly.
  3. Szaval: Kállay Magda.
  4. Énekel a Kántus.
  5. Előadást tart D. dr. Révész Imre.
  6. Énekel az Egyetértés.
  7. Verseiből felolvás dr. Juhász Géza.
  8. Énekel Szabó László.
  9. Szaval Mánya Éva.
  10. Adorján Gusztáv énekel.
  11. Bezárás.
- A templom délelőtt, déután kellemesen fűtve lesz.

Óriási részvét kísérte utolsó útjára Futó Andrásné

Hatalmas részvét kísérte pénteken délután utolsó útjára Futó András, a református püspöki titkár nagyrabecsüléssel és szeretettel körülvett nejét, a Köztetető díszváltó-átadója. Mintegy félezernyőny. közönség között ott láthattuk d. dr. Révész Imre református püspököt, dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Pass László evangélikus esperest, Vekerdy Béla dr. Dóczi gimnáziumi igazgatót, Török Tibor tanítóképző intézeti igazgatót, dr. Bara Béla gimnáziumi tanárt, a különböző gimnáziumok hitan tanárait, s a református egyház vezető férfiai közül igen sokat.

Háználta őt egészen. Hányszor szólottál hozzánk az ő szenvedéseiben! Te hordoztad őt és ő Téged hordozott szívében, fájdalomában és magasztos imádságában. Oh, a fájdalomak nem tudják megtörni a lelkét, amely előkészítés volt a Te előlthet való megjelenéshez.

— Most levettéd róla a szenvedés jármát. Fogadd be őt, Anyánk abba az irgalomba, amelyet Fiad, a Krisztus által mutatál meg nekünk. Nem a mi, bűnös, gyarló emberek érdeméért, hanem a Krisztus szenvedéseit és érdemeit kérünk, fogadd be őt. Te pedig maradj az övével, maradj szerető hitetársával, gyermekeivel, unokáival, testvéreivel, rokonnal.

A mélyhatású ima után a Kollégiumi Kántus adott elő gyászéneket Szigethy Gyula tanár vezényletével, majd az elhunyt földi pohüvelyét a hatalmas tömeg a sírhelyre kísérte, ahol örök nyugalomra helyezték.

Hatezer szövetkezet dolgozik jelenleg Magyarországon

Kuncz Odön egyetemi ny. r. tanár, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ü. v. elnöke a szövetkezeti kérdéssel tartott előadást a közigazgatási továbbképző tanfolyamon. Hangsúlyozta, hogy egy néhány jogi problémát kíván kiragadni, amelyek a kormányzatot és a közigazgatást elsősorban érdeklik. Az első kérdés az, hogy mit nevezhetünk valódi szövetkezetnek és mit kell álszövetkezetnek minősítenünk. A kérdést meglehetősen komplikálja a szubjektív szempontok érvényesítése. A legtöbb ember lelkében él egy szövetkezeti ideál. És ha az illető azt látja, hogy egy konkrét szövetkezet nem olyan, mint amilyennek szinte lennie kellene, mindjárt kész a marasztaló ítélet. Pedig a szövetkezet nem elképzelés, hanem élő valóság.

A második kérdéskomplexum, amelyre Kuncz Odön ráirányította a figyelmet, azoknak a zavaró jelenségeknek és tendenciáknak vizsgálása volt, amelyek a legújabb időkben a szövetkezeti reform és a szövetkezetek hatósági kezelése

területén ütötték fel fejüket. Az utóbbi időben nálunk igen erősen zavarja a szövetkezetek nyugodt fejlődését az az álláspont, amely a szövetkezetekben az új keresztény kereskedelem ellenállását látja és ezt az új kereskedelmet kívánja megvédeni a szövetkezetekkel szemben. Ez az álláspont nagyon lekiacsnítja a szövetkezeti mozgalmat jelentőségét, amidőn azt hiszi, hogy gróf Károlyi Sándor mozgalmanak nem volt más célja és létejogosultsága, mint megvédeni a kisembereket a Galiciából bevándorolt elemek hitelzsolajával és áruzsorajával szemben. Ez a beállítottság elfelejti, hogy Magyarországon jelenleg közel 6000 szövetkezet dolgozik és szervez meg több mint 3 millió kisgazda családot, amelyeknek szabád gazdasági szervezkedését (gabonarakár, szőlő, közös traktor, kenderfeldolgozó, stb.) igazán nem lehet megakadályozni. De elfelejti ez az álláspont azt is, hogy az úgynevezett liberális körökben a szövetkezetek voltak a leginkább bevált nevelőintézetek a keresztény kereskedőnek és a mai

viszonyok között a közelítés megszervezése és a fekete piac letörése körében a szövetkezetek a kormányzat legerősebb segítői.

Kuncz Odön ezután hangsúlyozta, hogy végeredményben az álszövetkezetek és szövetkezeti szabadság problémái dominálják a magyar szövetkezeti reformot is. Befelejti Kuncz Odön rámutatott a szövetkezeti gondolat aktualizására. A mai világklimájában Magyarországot mint kis nemzet vesz részt,

de nagy felelősséggel, nagy gondokkal és nagy feladatokkal. Hazánk jövőjének alakulása a jó isten segítségével mellett csak akkor történhet. Mert nekünk kell megoldani azokat a feladatokat, amelyeket helyünk más nem végezhet el. Különösen három sorsdöntő feladatra mutatott rá az előadó, amelyeknél a szociális kérdésre és az új magyar gazdaságpolitika körvonalainak kialakítására.

Zsirjegy-szelvények előre beváltása

A hatósági készletek lazítása céljából az érvényben levő rendes zsírjegy és a nehéz testi munkások s a terhes és szoptató anyák részére kádott pótszírjegy március 26-tól május 6-ig érvényes 47, 48, 49, 50, 51, 52. számú szelvényeit április 8-ikáig be kell váltani. A húsiparosok a 47 és 48 számú szelvényekre margarint, a 49, 51 és 52. számú szelvényekre zsírt szolgáltatnak ki. E jegyzelvényeket április 8-ig egyenként is be lehet váltani. Április 8-ikán a jelzett jegyzelvények lejárnak s ezen határidőn túl be nem válthatók. A rendes zsírjegyeken és a nehéz testi munkások s a terhes és szoptató

anyák pótszírjegyén levő I. és K. jelzésű póljegyek továbbra is érvényben maradnak. Az 52. számú szelvény beváltása után tehát a zsírjegyet eldobni nem szabad. A közönségnek az így beszerzendő hat hétre való zsír, illetve margarin készlet felhasználását úgy kell beosztani, hogy május 6-ig elég legyen.

Értesítem a húsiparosokat, hogy a részükre kiutalt margarint 25-én szombaton és 27-én hétfőn vehetik át. Raktáron levő zsírkészleteket a fent jelzett szelvények beváltásával kárúthatják. A beváltott jegyzelvényekkel április 11-én kedden kell elszámolniuk. POLGÁRMESTER

Öngyilkos akart lenni, hogy ne kerüljön a törvényszék elé

Az elmúlt nap a debreceni törvényszéken Pogány Béla dr. tárgyalta Horváth József munkás bűnügyét.

Horváth József az elmúlt évben Nagy László debreceni lakos padlására lopozott fel és onnan 100 kg. feldolgozott sertéshúst, zsiradékot, sonkát stb. vitt el. Tetőt felfedezték és amikor Horváth elfogta a rendőrség, kétségbeesésében öngyilkos akart lenni. Felvágta karján az ereket, hogy elvégezzen, de sikerült megmenteni.

A tárgyaláson azzal védekezett, hogy feltétele a végső szükség kényszerítette. A törvényszék lopás vétségében mondta ki bűnösnek és 1 hónapi fogházbüntetésre ítélt, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítéletben Horváth László megnyugodott s így az jogerőre emelkedett.

260.000 mester, 289.000 segéd tartozott 1943-ban az iparhelyek kötelékébe

A Magyar Gazdaságkutató Intézet külön kiadványa most jelent meg, amely érdekes adatokat tartalmaz a magyarországi kézművesipar 1943. évi gazdasági helyzetéről. A bevezetőben közli a jelentés, hogy az ipartermelés 1943-ban is magas színvonalon mozgott, annak ellenére, hogy nyersanyagproblémákra kellett megküzdenie az iparnak.

A kötött gazdálkodással kapcsolatos nyersanyagellátás körülből 260.000 kézművesipari üzemnél nehezebben volt megszervezhető, mint az öt és félezer gyárvipari üzemnél.

Megállapítja ezután, hogy a kézművesipari termelés volumenje a megnövekedett javított munkálatok révén általában meghaladta az előző évet.

A rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint az iparhelyek kötelékéhez, illetőleg ipartársulathoz tartozó mesterek száma 1941-ben 245.528, 1942-ben 265.882, 1943-ban 260.675 volt. A segédek száma — ugyanilyen sorrendben — 290.515, 270.474, 289.192. A tanoncoké: 99.460, 91.419, 98.127. A kézművesipari mesterek száma tehát 1943-ban két százalékkal csökkent. Ennek magyarázatát abban kell keresni, hogy az ipari jogi rendezés során több kézművesiparosnak megszűnt a jogositványt, de része volt ebben annak is, hogy a kevésbé foglalkoztatott iparhelyek mesterei gyári munkát vállaltak, vagy egyéb foglalkozásra tértek át.

A segédek száma 1942-ben 20.000 fővel, azaz 6.9 százalékkal csökkent, de 1943-ban már 6.9 százalékkal gyarapodott, viszont a tanoncok száma 1942-ben 8.1 százalékkal csökkent, de 1943-ban sikerült a tanoncok számának további csökkenését megakadályozni.

A Magyar Gazdaságkutató Intézet jelentése szerint a kisiparosok hitelezését a biztosító két hitelintézet 1943 első tíz hónapjában 82 millió pengő összegű új hitelt folyósított, tehát háromszor annyit, mint az utolsó békeévben. Ez a fejlődés kizárólag a termelési hitelek folyósításának fokozottabb kiépítésével kapcsolatos.

Ezután a kisipari munkálatok árszintjével foglalkozik a jelentés különböző statisztikai adatok alapján, majd közli, hogy a magyar kivitel értéke az 1941-42. évi 989.4 millió pengőről 1942-43-ban 1274.1 millió pengőre, — vagyis 28.8 százalékkal — növekedett.

Az közudomásu és ma már nem vitás, hogy Horváth Mihály volt a uvarozás

Mert felelősség mellett mindent elszállít, s a szállítást olcsó árat számít, Debrecen Vár-u. 6. Telefon: 38-18.

Az 52-ik

M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Játékterve pártlan esélyeket nyújt

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Egymillió pengő

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió pengő

Jutalom: 600.000 P.
Főnyeremény: 400.000 P.

Nyeremények:

200.000 P, 100.000 P, 75.000 P, 60.000 P

3x50.000 P 5x40.000 P 1x30.000 P, 2x20.000 P, 2x15.000 P, 30x10.000 P

és még számos közép és kisebb nyeremény.

A sorsjegy ára osztályonként: Nyolcad 5.- negyed 10.- fél 20.- egész 40.- pengő.

A sorsjegy kapható az összes főárusítóknál

Húzás kezdete április 13.

Jelentősen emelkedett a kézművesiparosságunk a közszállításokban való részvétele. Az 1942. évben ugyanis 127 millió, 1943-ban pedig már 200 millió pengőn felül volt, vagyis 58 százalékkal múlta felül az előző évi közszállítások összegét.

A Munkástőiskola előadásának heti rendje:

- Március 27-én, hétfőn:
1. Világföldrajz, Emberföldrajz. Előadó: dr. Mileker Rezső egyetemi ny. r. tanár. Az I. csoportban 7-8 óráig, a II. csoportban 6-7 óráig.
  2. Magyar klasszikusok. Előadó: dr. Ember Ernő áll. gyakorlati gimnáziumi tanár. Az I. csoportban 6-7 óráig, a II. csoportban fél 8-tól fél 9 óráig.
  3. Ugyiratok, amiket mindenkinek ismerni kell. Előadó: Szűcs János ref. gyök. isk. tanár. Az I. csoportban 8-tól fél 9 óráig, a II. csoportban 7-től fél 8 óráig.
- Március 28-án, kedden este 7-től fél 9 óráig hangverseny bemutatás a Városi Zeneiskolában. Előadó: Galánffy Lajos a zeneiskola igazgatója. Közreműködik az intézet tanári kara és növendékei.
- Március 30-án, csütörtökön:
1. Népszaporodásunk kérdése. Előadó: dr. Jeney Endre egyetemi ny. r. tanár. Az I. csoportban 7-8 óráig, a II. csoportban 6-7 óráig.
  2. Összefoglalás, megbeszélések. Előadó és vezető: dr. Ember Ernő a Munkástőiskola igazgatója. Az I. csoportban 6-7 óráig, a II. csoportban fél 8-tól fél 9 óráig.

CSERÉPKÁLYHÁK

vagontételben érkeztek

ifj. Székely Szűcs Sándor

cserepka-hás-mesterhez

Csanád-utca 33. (Ipariskola-épület). Telefonszám: 26-70

Z
ja
6.

Száz mázsa csöveskukorica egy kataszteri holdon

XI. folytatás.

Tíz folytatáson keresztül közzeltük Vasvári Antal gyakorlati gazda termesztési eljárását arról, hogyan lehet egy kataszteri hold földön 100 métermázsa csöves kukoricát termelni. Hét fejezetben írta meg Vasvári Antal azokat a tennivalókat, amelyek révén a gazda ezt a valóban rekord terméseredményt elérheti. Ismertetési közleményének kiegészítésül Vasvári Antal még egy VIII. fejezetet csatolt ismertetéséhez, amelyet az alábbiakban közlünk.

VIII. KÉVEKÖTŐANYAG BIZTOSÍTÁSA SAJÁT ÜZEMÜNKBEN

Termesztési módszerem egyik leglényegesebb követelménye, miképp a tenyésztés terület teljesen kihasználva legyen azáltal, hogy a növény csak a legszükségesebb, egyáltalán azonban mindig egyforma tenyésztülethez jusson. Ez a többtermelés lehetőségének alapja. Ennek velejárója, hogy megfelelő művelési mód mellett — a kukoricatermesztésnél hihetetlen mennyiségű középminőségű szénával egyenértékű szártermésem van és ezzel az állattartás különös gondot csakhamar okoz, ami nemzetgazdasági szempontból felbecsülhetetlen előny.

Ennek a hihetetlen mennyiségű szárnak megint hihetetlen mennyiségű és megfelelő minőségű kévekötőanyag kell.

Minden gazda tudja, hogy erre legalkalmasabb a fűzfavessző. Mikor 1937-ben két kat. holdon az első csodát: a kat. holdankénti száz mázsa kukoricatermést kihoztam, rájöttem arra, hogy ezután kővetőanyagról saját üzememben kell gondoskodni, mert idegenből vagy kapok, — akkor is drága pénzért — vagy egyáltalán nem kapok, tehát a véletlenre nem bízhatom magam, az értékes szárat kellően kell kezelnem.

gy határozottam el, hogy egy

megfelelő kapacitású fűzfatelepet létesíték. Erre a célra egy 12.50 m. hosszú, 20 m. széles, úgynevezett „lapost” rendeztem be következő módon:

A területet 60 cm. mélységig „rigoloztam”. Hogy miként kell rigolozni, azt minden gazda tudja, de ha nem tudja, valakitől megtudhatja, például gazdasági előjárótól, tanítótól, paptól. A től beállta előtt beszereztem 2000 kisujnyi vastag, 25—30 cm. sima aranyfűz-kenderfűz dugványt, amelyet tavaszig elvermeltem. Tavasszal a rigolozott földet simára egyengettem, azon észak-déli irányban sorhúzóval 50 cm. sorközökkel barázdát húztam, melyekben mindig pontosan 25 centiméternyire egymástól duggató fával egy 15—20 cm. mély lyukat nyomtam, abba az áttelelt dugványból egy-egy szálat behelyeztem úgy, hogy két-három szemet mutató vékonyabb része a föld színe felett öt-hat centiméternyire kiálljon. A dugványnak a földben lévő részét a duggató fával földdel fenéki jól körülményködtem, hogy a dugvány körül üres tér ne maradjon. Amíg lehetett, az ültetést többször megkapáltam, hogy azt a gyom fel ne verje, fejlődhesen.

Ilyen módon 2000 fűzfátőhöz jutottam, melyek már a második évben átlagosan öt, azóta pedig a ráfordított munka arányában és az időhöz képest 10—16 szál vesszőt adtak, a kővetőanyag szükségletet nemcsak fedezték, de az üzemben szükséges kosár- és szekérszáranyagot is szolgáltatják feles munkával.

Szatmárnémeti, 1944 III. 21. Befejezésül bemutatjuk három fényképfelvételeiben Vasvári Antal 1943. évi tengertermését.

I. kép felvétele 1943 október hó 3-án készült. A kukoricaszár és levél még üdezőld volt, csöve azonban már szedhető.

„A szegény ember kukoricája”, a földkerekség legdrágább termő lőfogófatja, 1943. év június 6-án, tehát elkészve de elő-

csíráztatva vetve, — a tartós szárazság és hőség dacára — egy 600 négyszögletes parcellán kataszteri holdra átszámítva a második százmázsa csöveskukoricát adta. Ez a vetés, mint a képen megállapítható, 80 cm. sor- és 56 cm. növénytávolságra volt eszközölve, tehát kataszteri holdanként 12.420 fészeken. Szakvélemények szerint ez a művelési mód nem ajánlható, mert a tenyésztés terület elégtelen, a fejlődés bizonytalan, a száraz meddők. A gyakorlat azonban mást bizonyít, tudniillik azt, hogy kellő jóllaktatás (megfelelő mennyiségű és minőségű istállótrágya juttatása helyes módon) esetén ilyen dzsungelszerű sűrűségben is minden száron egy-egy, sőt több helyen két szálo hatalmas cső is van, 400 grammos átlagos súlyban, ami növényi és csőszámbánytalanság esetén kat. holdanként tényleg 24.840-szer 0.40 kg. = 9936 kg. csöves kukorica. Itt azonban a cső átlagos súlya nagyobb volt, de volt növényzámbány is, úgyhogy a plusz a mínusz kiegyenlített.

II. kép az I. felvételnek egy kinagyított töredéke. Egyik hatalmas cső a másikat éri.

III. kép. Jómagam, az öles ember egy olyan kukoricátő mellett, amely 80 cm-es sor- és 56 cm-es csőtávolságú tenyésztés területen termelt és amelyeken három hatalmas cső volt, 1.68 kg. összsúlyban, tehát 0.55 kg. csővenkenti átlagsúlyban. Ha minden fészeken csak 2—2 ilyen súlyú csövet tudunk kitermelni, ami eszerint nem lehetetlen, 24.840 szálon ugyanannyi 0.56 kg-os csőtermés egyenő 13.662 kg.-mal. Így a kataszteri holdankénti 100 mázsa szemtermés is megéhető.

Vasvári Antal

Ezek után befejeztük Vasvári Antal termesztési eljárásának részletes ismertetését s így most a sajtó nyilvánossága révén megvan a módja annak, hogy a gyakorlati gazdák és a szakemberek szakszerűen foglalkozzanak a Vasvári-féle eljárás elemzésével, további kikísérletezésével, elismertetésével és főleg azzal, hogy lehetőleg minél több gazda vegye például Vasvári Antal többtermelési módszerét. Az érdeklődő gazdaközönség számára a Vasvári-féle eljárás teljes és részletes ismertetését a közeljövőben füzet alakjában is kiadjuk.

Páris rivaldaitól -- egy debreceni kiskocsmá padlójáig...

Összinté riport egy magyar artístáról, Páris rivaldaitól s az útról, amely a debreceni kiskocsmáig vezet

Füstös, debreceni kiskocsmában, üldögéltem, előttem a kéthetes tisztaságú asztalon néhány tines pohár állt s a szobában végigömlött a vasárnap este békés unalmassága. Az asztalok mellett egyszerűbb emberek üldögéltek — legtöbbször feleségeikkel — egy féltiter kocsisbor mellett s halakban beszélgettek. Itt-ott, egy-egy katona is meghúzódott. A sarokban három szál cigány kesereggetté vonóját a hűrokon, muzsikájug ott üszött a levegőben s furcsa káosszá olvadt össze a beszédfröszlányokkal...

Unalmasságnak ígérkező vasárnap este volt...

Közben jöttek, mentek, poharak csörögtek, néhányan dudolgatták a „Csak egy kislány van a világon”, vagy „Egy cica, két cicát”, de ettől függetlenül végigterpeszkedett a helyiségen az unalom...

A feketeruhás artista

Egyszerre nyílt az ajtó, alacsony, kopottkabátos ember lépett be. Smicisapkáját mélyen a szemébe húzta s onnan pislogott ki a vendégekre. Majd megállt a szoba közepén, levette a sapkát — mely magas, elszánt homlokot takart — s a jövevény halakban, néhány köhintéstől kísérvé megszólalt.

— Bocsánatot kérek hölgyeim és uraim — kezdte, miközben szürke smicisapkáját forgatta a kezeiben — hogy megzavarom multságukat, de állástalan artista vagyok feleségem áldott állapotban van... Néhány számot mutatok be önöknek, kérem valamivel járuljanak hozzá, hogy sorsom elviselhető legyen... Minden ajándékot köszönettel fogadok!

Szólt és levette magáról a kissé bizonyos hidegnek mondható kabátot, s ott állt előttünk a soroldószőtt, elszegényedett magyar artista testhezsimuló, vékony, fekete, dresszben... Erre a látványra mindenki odaforduult, s kíváncsian lesté, mit csinál.

Az letértett egy zsádkarabot a piszkos padlóra, s megkezdte a műsort. Lábat rakosgatta egymásután a nyakába, különböző fintorokat vágott hozzá — majd csűrte, csavarta a vézna testét, különböző pózokba csomagolta össze önmagát. Mindegyik attrakció után mosolyt ílt ki vékony becsétt arcára, s várt. A tapsot, amely azonban sehogysem csattant fel a tenyerekből. Sőt, megvetés, szálnalom, durva tréfa kelt szárnyra a nézőkből. Ilyenformán.

— Na komám, fizetek öt liter bort ha ezt megcsinálod! — mondta egy kerekkepű viész a cimborájának, majd hangos hahó'ára fakaltak.

— Hiszen nincs is ennek csontja! — sivalkodott az egyik tündér.

S az artista tovább dolgozott... Ismét más variációkba csavarta magát; az izzadság már vékony erecskében folydogált arcán, de tovább folytatta a produkciót...

S a végén felvett egy tányért az egyik asztalról s megindult a vendégek felé. Itt-ott csörrent csak egy tiz, vagy husz filléres a porcellánon, volt azonban olyan hely is, ahonnan szegyzsemre el kellett jönnie.

— Bocsánatot kérek — hallottam egyszer magam előtt, — szabad lenne néhány fillért...

Adtam, majd intésemre a különös, feketeruhás jövevény letült. Mohón, szomjos torokkal hajtotta fel a bort. Éppen ilyen mohósággal gyújtott rá a cigarettára.

Kecskés József vagyok.

Talán az amberséges szív, az egy pohár bor, meg a Levante cigarettá meghozta a kedvét s egyszerre beszélni kezdett. Magáról, életéről, sorsáról, s arról, hogyan jutott ide... Rekedt szavai'by egy magyar artista szomorú sorsa csendült ki... Artista sors... Magyar sors...

Páris, rivaldatény...

— Gyermekkoromban nagyon sokat tornáztam, így figyeltek fel rám. Egyik szekszárdi tornatanár — a nevét bizony már elfelejtettem — láttott egyszer tornázni, s aztán, hogy így mondjam, felfedezett. Nagyon sokat tanított, úgy, hogy mire 18 éves lettem, már kész artístát csinált belőlem... Szekszárdról Budapestre kerültem. Ott léptem fel egy parneremmel a harmadrendű mulatókban. Kis szünetet tart, csak annyit, amennyi elegendő egy cigarettá szip pantáfra, a levegőbe fújta lassan a füstöt, s tovább mesélt.

— Egyszer, egyik este névjegyet hoznak be az ültőzönkbe. Szokatlan dolog volt nálunk a névjegyküldés, úgy, hogy mi is kellőképpen csodálkozunk. Nem kellett azonban sokáig törni a fejünket, ki lehet az a francia nevé ur, nyílt az ajtó és belépet rajta a francia, Amunt később megtudtuk menedzser volt, aki szerződést ajánlott nekünk Párisba. Örméssel kaptunk az alkalmun és egy hét mulva — mivel lejárt a szerződésünk — már útban voltunk álmaink városába Franciaországba...

— Mikor történt ez?

— Ha jól emlékszem — tudniillik az emlékezőtehetségem nem éppen a legjobb — 1930-ban... Szóval kimentünk Párisba. Szokatlan volt nekünk Páris, a hosszú, egyenes utcák, a torony... hogyishívják... 6 izé... Ajfel torony. Szokatlan volt a párisi élet, minden. Kimondhatatlanul boldogok voltunk, hiszen volt szerződésünk, fényes fizetésünk s munkahelyünk, — ahol esténként dolgoztunk — az egyik legpompásabb bár volt... Tessék csak megnézni ezt a képet... Ez volt a bár, ahol dolgoztunk... Te'szik látni, ez vagyok én és a partnerem... Nem részletezem sokáig, Párisból 1940-ben jöttem haza. Mondhatom, egyetlen fillér nélkül. A határon mindent elvettek tőlem, csak az artista felszerelésemet tarthattam meg.

„Majd megsegít az Isten...”

— És mit kezdett ezután?

— Hazajöttem... Megnősültem. Eladtam a felszerelésemet, egy darabig volt pénzünk. Nyiregyházára mentünk feleségemmel, ott született meg az első gyermeke feleségemnek. Fűtő nála Istennek... Tudom, az is érdekelné az urat, hogy jutottam idáig Ugye?... Egyszerű a dolog nagyon.

Elfogyott a pénzünk, feleségem most fekszik a második gyermekkel a nyiregyházi kórházban... Muszály s pénz, máshogy nem tudtam mit kezdeni, eljöttem Debrecenbe... S így élek. Egyik estén az egyik vendégőbe, másikon a következőbe és így tovább. Tessék elhinni, nem szívesen csinálom, nem azért, mert dolgozni kell, hanem a lenézésért és megvetésért, amiben minden este részem van... Már az utóbbi időben nagyon rosszul ment az üzlet, el kellett adnom egyetlen ruhámat s csak ez van... Ez a Párisban járt artista dresszem... Semmi több.

Minden nap adok postára valamenynyit pénzt a feleségemnek... s nem kérem, majd megsegít az Isten...

Felállt, s látszott rajta, hogy megkönnyebbült. Kiönötte valaki előtt a lelkét, mindent, ami bent égett és fájt... Udvariasan elköszönt és kopott télikabátjában kilépett az ajtón... Az esőbe...

A vendégek egy darabig még kíváncsian néztek utána, majd ismét megkezdődött az élet előről. A cigány csárdásba kezdte, poharak csörrentek, s újból végigterpeszkedett a szobában a vasárnap esti unalom...

(7. sz. l.)

A debreceni gyógyszerészet története és időszerű kérdései

Érdekes interjú Tolvay Imre kerületi elnökkel — Magyarországon már a XI. században voltak szerzetes gyógyszerészek — 264 éves a legrégebb debreceni gyógyszerész-társaság — Közele en felállítják a gyógyszerészeti kamarát

A szellemi foglalkozású réteg köztül nemrégiben a debreceni orvosokkal foglalkoztunk. Ezzel a kérdéssel szorosan összefügg a gyógyszerészkérdés is, hiszen ez utóbbi orvosi pályára vezető társa és kiegészítője. — Sürgetett bennünket az is, hogy ezzel az intellektuális pályával behatároljuk a debreceni gyógyszerészetet. A Debreceni Újság—Hajdúföld hasábjain, mert igen sok, helytelen felfogás alakult ki a nagyközönség körében ezzel a szép, magaslatos, hivatástudatot igénylő pályával szemben.

AMIKOR MEG EGY VÁROSI GYÓGYSZERTÁR VOLT

Szűcs István neves debreceni történész ismert munkájában a Debrecen történelméről írott könyvében röviden ismerteti a debreceni gyógyszerészet történetét is. Sajnos nem említi meg azt az évszámot, amikor az első gyógyszerész-társaság létesült, csupán annyit említi, hogy „régibb időtől fogva tart a város közközlésén gyógyszerészek”. 1707-ben Veresmarti János és Baranyai Mihály a városi rend részéről a gyógyszerészi felügyelő. A városi gyógyszerésztár kezelője 1729-ben Landik János „trensényi jeles vegyész”. Utána Pókai Benjámin a vezető, majd ennek halála után 1733-ban Schwarzwalder Zsigmond, apa és fia Körömczről veszi át, ezt követően Kraudi György Eperjesről, majd a pozsonyi születésű Mészáros Ezzután Csáti Sámuel debreceni születésű gyógyszerész vette gondjába. 1754-ben „dögveszben” bekövetkezett halála után pedig Kazzai Sámuel. — 1773-ban felsőbb rendeletre eladták a városi gyógyszerésztárt. Kazzai Sámuel vette meg, aki fiára hagyta. Ennek halála után ismét városi kezelés alá került, majd örökáron Ördög István vette meg. 1778-ban Zeininger Antal Ferenc egy második gyógyszerésztárra kapott engedélyt Debrecenben. 1872-ben pedig már nyolc gyógyszerésztár van Debrecenben.

Zelley Dániel hasonló monográfiájában dr. Tegze Imre ír a debreceni közegészségügyről. Ez a munka 1882-ben jelent meg, de ebben csupán annyit említi a szerző: „Gyógyszerésztár van a város különböző részein, ezeknek vizsgálata a főorvos vezetésével évente küldött-közvetlenül hajtatik végre.”

AZ „ARANY EGYSZARVU”

A híres, debreceni Déry Múzeumban stílszerűen berendezett kis helyiségben az 1772-ből való „Arany egyszarvú” gyógyszerésztár felszerelése és berendezése látható. Az érdekes művelődéstörténeti dokumentumról dr. Sörgel János múzeumigazgató leírását és ismertetést közli a „Vezető a debreceni Déry-múzeumban” című értékes könyvben. Felelteti, hogy ez a kis szoba a múzeum egyik legvonzóbb része. A berendezési tárgyakat 1905-ben dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész ajándékozta.

„Jókai Mór fantáziája az ajtóval szemben lévő két ajtószárny festményét az „Egetvivő asztronómia” c. regényében Mátyás királyi Adám művének tartja, aki ezt akkor festette. mikor

drézai párba miatt hazabudósított és Debrecenben, mint patikussegéd álnév alatt tartózkodott” — írja dr. Sörgel János. A továbbiakban felsorolja az egyes debreceni gyógyszerésztársaságokat. Megemlíti, hogy az 1680-ban alapított „Arany angyal” a Pi-ac- és Szent Anna-utca sarkán ma is megvan. 1772-ben alapított Zeininger Antal az „Arany

Szerzetes gyógyszerészek a XI. században

Felkerestük Tolvay Imre gyógyszerészt, a Hajdu megyei és Szabolcs megyei magában foglaló gyógyszerészkörlet agilis, nagytudású elnökét. Tőle igen érdekes adatokat kaptunk a debreceni gyógyszerésztárak történetéről és az időszerű gyógyszerészkérdésekről.

— Mondjon valamit gyógyszerészi ur a magyarországi gyógyszerészek történelmi múltjáról, — kértük meg Tolvay Imrét.

— Történelmi feljegyzések tanúsítják, hogy a magyarországi zárdákban már a XI.—XII. században voltak szerzetes gyógyszerészek. A legrégebb polgári gyógyszerésztár a beszercei „Fekete sas”, amelyet 1516-ban állítottak fel, ezt követi 1573-ban a kolozsvári dr. Hintz-féle gyógyszerésztár. Debrecenben a legrégebb gyógyszerésztárat a reáljogi gyógyszerésztárak között találjuk meg, melyek között a legrégebb az 1680-ban alapított „Arany angyal”, a legutóbbira felállított pedig a vargakerüti „Hungária” gyógyszerésztár.

— Milyen régi multra tekint vissza a gyógyszerészképzés? — A gyógyszerészek egyetemi kiképzése közel két évszázaddal ezelőtt, 1769-ben kezdődött a nagyszombati egyetemen. Ma az egyetemi kiképzés öt éves: négy évet az egyetemi gyógyszerészi intézetben, egy évet pedig a kijelölt tangyógyszerésztárakban tölt a hallgató. A nagy költséggel berendezett, korszerű egyetemi intézetben tanulja meg az ifjú az érettségi után a gyógyszerkészítés, gyógyszerforgalmazás, receptkésztés és gyógyszervizsgálat minden csínját-bínját. A mi gyermekkorunkban még titokzatosság övezte a gyógyszerészt, áhitattal léptük át küszöbét, ami azonban sajnos, szinte érthetetlen: kisse elfakult titokzat, pedig a gyógyszerészi szaktudás kimagasló eredményeket produkál, a gyógyszerészek éjjel-nappal példátlan felelősséggel áll posztján.

— És mi ennek az oka?

— Talán az, hogy a gyáripari termékek háttérbe szorították a klasszikus gyógyszerkészítési műveltet. A nagyközönség leggyakrabban úgy látja, hogy a gyógyszerésztár üzlet. Pedig nem üzlet, hiszen a törvény szavai szerint a gyógyszerésztár közegészségügyi intézmény, ahol hosszú, költséges tanulmányok után képzett és roppant felelősséggel dolgozó szakemberek vigyáznak az emberek egészségére.

Mi az igazság az „aranybánya” elméletéről?

— Igen, sokan „aranybányának” tüntetik fel a gyógyszerésztárat, — jegyezzük meg.

— Valóban ez a közfelfogás, mert a nagyközönség nem lát bele a gyógyszerész nagy és nehéz munkájába. Az „aranybánya” elmélet cáfolata, hogy a gyógyszerészi pálya lassan elnéptelenedik. A munkára vonatkozóan elég megjegyeznünk, hogy az ismert Soda bicarbóna-n kliencféle vizsgálatot kell végezni, ha más gyógyszerek elkészítéséhez akarjuk használni. A gyógyszerek nagyobb felét a kötelező vizsgálatokon kívül el is kell készíteni, azokat nem rendelkezhetjük meg készen.

— Ugy tudjuk igen sok zökkenő van a gyógyszerkészítésnél a háborús viszonyok következtében...

— Ma igen sok, főleg külföldi készítmény hiányzik. Sokan nehezen értik meg és a gyógyszerész feladata ilyenkor az orvossal együtt dolgozva a nehézség áthidalása. Noha ezidőszent minden betegségnek megvan a komoly gyógyszere, van olyan is, mint például a Chinin, Coffein, Theobromin Jód stb., a miből kicsi a készlet, ezekkel tehát takarékoskodni. A baj itt, ha a betegek megtudják, hogy ilyen gyógyszerek érkeztek, sorra járják a gyógyszerésztárat, összevásárolnak a keleténél több mennyiséget, így ezek a zárt cikkek egyhamar elfogynak, a mi viszont mások kárára történik.

— Tehát itt is halmoznak már.

— A különlegességek azonban még a mai időkben is pótolhatók és kellő beosztással — ha a zárt cikkek továbbra is az eddigi mértékben és mennyiségben állanak rendelkezésünkre — fennakadás nem lesz, ezen a téren segíteni fog az újabb miniszteri rendelkezés, amely gyógyszeres üvegek gyártását rendeli el.

Nagynevű gyógyszerészek

— Említette gyógyszerészi ur, hogy a gyógyszerészi pályán is bizonyosfokú elnéptelenedés mutatkozik. Valami intézkedés történt ennek megállítására?

— A pálya elnéptelenedésén segíteni fog az új törvénytervezet, amely hivatva van a kamarára felállításán kívül a korpóttékos fizetéspénztárt és nyugdíjintézetet felállítani. Talán így biztosítva látja a fiatalok jövőjét s inkább vonzani fogja a

egyszarvú, 1802-ben Nagy Mihály a „Nap”, 1807-ben csokaji Fényes József az „Aesculapius” most „Magyar korona”, 1812-ben Bacsó Bálint a „Kigyó”, 1813-ban Csapó János a „Fehér hattyú”, 1843-ban Bészler Lajos a „Mégváltó”, 1868-ban Vecsey Viktor a „Reménység” gyógyszerésztárat. Ma husz gyógyszerésztár van Debrecenben.

Seele a világhírű kémiai felfedező, Gigli, a híres tenorista. Magyarországon pedig: Rippl-Rónai József, Kubányi Lajos, Kosztka-Csontári Tivadar festőművészek, Tömörkényi István, Donászy Ferenc írók, Hűvös László szobrász, Megemlítésre méltó, hogy Herczeg Ferencnek, Benczur Gyula festőnek és Déryné Ifjasszonynak gyógyszerész volt az édesapja.

Megértést, türelmet a közönség részéről!

Nagyvonalakban, Tolvay Imre gyógyszerész szíveségéből, így sikerült halvány képet nyújtani a debreceni gyógyszerészek óriási felelősségteljes munkájáról a pálya időszerű kérdéseiről.

Méltányt, megértést érdemel a nagyközönség részéről tehát a tisztességes, nagymultú gyógyszerészi pálya. A gyógyszerészek munkája tulzsfult. A gyógyszerészek elkészítésén kívül, ami hosszadalmas és nagy felelősséget igényel, sok adminisztrációs munka is hárul rájuk. Indokolatlan tehát, ha egy-egy gyógyszer elkészítésénél sürgetik a gyógyszerészt. Ezzel csak zavart csinálhat. Amikor harisnyáért és egyéb cikkért, vagy éppen mozijegyért sorfalat áll a közönség, miért éppen a gyógyszer elkészítését kell sürgetni? Az elkészítéshez ugyanis megszállott idő kell, sürgetéssel ezt az időt megrövidíteni nem lehet. Megnyugvással hallottuk mind emellett, hogy intézkedések történnének a pálya elnéptelenedésének megakadályozására. Értésülünk szerint egy fővárosi és egy vidéki kamarát akarnak felállítani, mindkettőnek Budapesten lenne székhelye. A vidéki kamaráknak aztán körzeti kirendeltségek lennének.

REMEK a

FILM SZÍNHÁZ IRODALOM

minden száma

Szerkesztő: EGYED ZOLTAN

Ara: P 1.20

Megértést, türelmet a közönség részéről!

Nagyvonalakban, Tolvay Imre gyógyszerész szíveségéből, így sikerült halvány képet nyújtani a debreceni gyógyszerészek óriási felelősségteljes munkájáról a pálya időszerű kérdéseiről.

Méltányt, megértést érdemel a nagyközönség részéről tehát a tisztességes, nagymultú gyógyszerészi pálya. A gyógyszerészek munkája tulzsfult. A gyógyszerészek elkészítésén kívül, ami hosszadalmas és nagy felelősséget igényel, sok adminisztrációs munka is hárul rájuk. Indokolatlan tehát, ha egy-egy gyógyszer elkészítésénél sürgetik a gyógyszerészt. Ezzel csak zavart csinálhat. Amikor harisnyáért és egyéb cikkért, vagy éppen mozijegyért sorfalat áll a közönség, miért éppen a gyógyszer elkészítését kell sürgetni? Az elkészítéshez ugyanis megszállott idő kell, sürgetéssel ezt az időt megrövidíteni nem lehet. Megnyugvással hallottuk mind emellett, hogy intézkedések történnének a pálya elnéptelenedésének megakadályozására. Értésülünk szerint egy fővárosi és egy vidéki kamarát akarnak felállítani, mindkettőnek Budapesten lenne székhelye. A vidéki kamaráknak aztán körzeti kirendeltségek lennének.

Hajdu megyében melyik tüdőbeteg gondozó intézet illetékes kötelező vizsgálatra?

A m. kir. belügyminiszter rendeletében jelölte ki a kötelező vizsgálatok során Hajdu megyében eljárási hivatott tüdőbeteg gondozó intézetek közül a következőket jelölte ki:

1. Központi járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.
2. Püspökladányi járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.
3. Hajdúszoboszlói járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.

A fent felsorolt járásokban és megyei városokban vizsgálatra kötelezett egyének tehát ezeket Debrecen Városi Tüdőbeteg gondozó Intézetnél kötelesek vizsgálatra jelentkezni.

Rendelet az ebtartásról és az állati gümőkór leküzdésére

A m. kir. minisztérium rendeletet adott ki az ebtartásról, valamint az állati gümőkór leküzdéséről.

A rendelet szerint nem esnek ebadó alá a három hónapnál nem idősebb ebek.

Az ebadó mértékét a tenyésztési és hasznosítási szempontok figyelembevételével a földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértéssel állapítja meg.

Az ebadó kivételének és beszedésének módját a földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértéssel szabályozza.

A követhető szedett ebadó a bárca (ebvédelmi, ebigazolvány) kiszolgáltatásával egyidejűen, az évi előzetes kivétel alapján szedett ebadó pedig az ebadó kivételi listam közszemlére tételétől számított harminc napon belül esedékes és azt egy összegben kell kifizetni.

Az ebadók biztosítása és behajtása, a késedelmi kamatok, az elmulasztás, valamint a tévesen beszedett összegek visszafizetése tekintetében a kövadók kezelésére vonatkozó jogszabályok irányadók.

A földművelésügyi miniszter az ebtenyésztés előmozdítása céljából kizárólag dologi kiadások fedezésére, a vármegyei törvényha-

REMEK a

FILM SZÍNHÁZ IRODALOM

minden száma

Szerkesztő: EGYED ZOLTAN

Ara: P 1.20

Megértést, türelmet a közönség részéről!

Nagyvonalakban, Tolvay Imre gyógyszerész szíveségéből, így sikerült halvány képet nyújtani a debreceni gyógyszerészek óriási felelősségteljes munkájáról a pálya időszerű kérdéseiről.

Méltányt, megértést érdemel a nagyközönség részéről tehát a tisztességes, nagymultú gyógyszerészi pálya. A gyógyszerészek munkája tulzsfult. A gyógyszerészek elkészítésén kívül, ami hosszadalmas és nagy felelősséget igényel, sok adminisztrációs munka is hárul rájuk. Indokolatlan tehát, ha egy-egy gyógyszer elkészítésénél sürgetik a gyógyszerészt. Ezzel csak zavart csinálhat. Amikor harisnyáért és egyéb cikkért, vagy éppen mozijegyért sorfalat áll a közönség, miért éppen a gyógyszer elkészítését kell sürgetni? Az elkészítéshez ugyanis megszállott idő kell, sürgetéssel ezt az időt megrövidíteni nem lehet. Megnyugvással hallottuk mind emellett, hogy intézkedések történnének a pálya elnéptelenedésének megakadályozására. Értésülünk szerint egy fővárosi és egy vidéki kamarát akarnak felállítani, mindkettőnek Budapesten lenne székhelye. A vidéki kamaráknak aztán körzeti kirendeltségek lennének.

Hajdu megyében melyik tüdőbeteg gondozó intézet illetékes kötelező vizsgálatra?

A m. kir. belügyminiszter rendeletében jelölte ki a kötelező vizsgálatok során Hajdu megyében eljárási hivatott tüdőbeteg gondozó intézetek közül a következőket jelölte ki:

1. Központi járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.
2. Püspökladányi járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.
3. Hajdúszoboszlói járás: Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet, Debrecen.

A fent felsorolt járásokban és megyei városokban vizsgálatra kötelezett egyének tehát ezeket Debrecen Városi Tüdőbeteg gondozó Intézetnél kötelesek vizsgálatra jelentkezni.

Rendelet az ebtartásról és az állati gümőkór leküzdésére

A m. kir. minisztérium rendeletet adott ki az ebtartásról, valamint az állati gümőkór leküzdéséről.

A rendelet szerint nem esnek ebadó alá a három hónapnál nem idősebb ebek.

Az ebadó mértékét a tenyésztési és hasznosítási szempontok figyelembevételével a földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértéssel állapítja meg.

Az ebadó kivételének és beszedésének módját a földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértéssel szabályozza.

A követhető szedett ebadó a bárca (ebvédelmi, ebigazolvány) kiszolgáltatásával egyidejűen, az évi előzetes kivétel alapján szedett ebadó pedig az ebadó kivételi listam közszemlére tételétől számított harminc napon belül esedékes és azt egy összegben kell kifizetni.

Az ebadók biztosítása és behajtása, a késedelmi kamatok, az elmulasztás, valamint a tévesen beszedett összegek visszafizetése tekintetében a kövadók kezelésére vonatkozó jogszabályok irányadók.

A földművelésügyi miniszter az ebtenyésztés előmozdítása céljából kizárólag dologi kiadások fedezésére, a vármegyei törvényha-

Legszébb ajándék művészi tervezésű

Ruhadiszek nagy választékban

Szen. Ann-ut. 12. Tel. 84-07.

Papp modell

Csalás, szélhámosság, váltóhamisítás, botrányok egy rovottmultu debreceni zsidó bűnlajstromán

A legkülönbözőbb üzletekkel szélhámoskodott Berger Benő: keltetőgép-, málna- és almaüzletek

A debreceni rendőrség az utóbbi idők egyik legbonyolultabb és legkiterjedtebb szélhámossági ügyére derített fényt az elmúlt napokban. Az ügy főszereplője Berger Benő Homok-utca 74. szám alatt lakó zsidó fiatalember, aki páratlan agyafutósággal és merészséggel követte el legfantasztikusabb szélhámosságokat, közben váltót hamisított, csaló és többszöri fajgyalázást követett el. Berger Benő ügyére végül is világosság derült és most a feljelentések tömege indult meg ellene.

TIZENHETEZER PENGÓS VÁLTÓ

Az első feljelentést Berger Benő ellen Nagy Márton Mák-utca 3. szám alatt lakó szücs tette, aki váltóhamisításért jelentette fel Berger. Berger ugyanis elmondta, hogy egy zseniális keltetőgépen dolgozik, mely fottadalmosítani fogja a jelenlegi gyakorlatot. Arra a célra, hogy keltetőgépét fokélesíteni tudja, 17 ezer pengőt kért Nagy Mártontól. Hetezer pengőt készpénzben meg is kapott, de a további tízezer csak úgy volt hajlandó kifizetni Nagy, ha váltót kap róla egy megfelelő kezessel.

Berger a váltót hamarosan elő is kerítette. A saját nevén kívül özv. Győrössi Imréné Homok-utca 74. szám alatt lakosnak aláírása volt még rajta. Berger megkapta a tízezer pengőt, a váltó lejártakor azonban nem fizetett s mikor Nagy Márton be akarta váltani a váltót, kiderült, hogy az hamis, nem Bergerné aláírása van rajta. Nagy Márton feljelentette Bergert.

BÁRMIKOR ALÁÍRATOM A NEVÉT

Berger egy pillanatra sem tagadta a váltóhamisítást. Beismerte, hogy ő hamisította a váltó alá özv. Győrössi Imréné nevét, de azzal védekezett, hogy erre felhatalmazása volt. Állítása szerint több évvel ezelőtt Győrössi felhatalmazta arra, hogy a nevét bármikor aláírja. Ez azonban még a fajvédelmi törvény életbeléptetése előtt volt — mondta kiegészítésként Berger, aki azt vallotta, hogy Győrössyével közös gazdálkodást folytat s ő év óta házközösségben élnek. Szándéka az volt, hogy mielőtt Győrössyét meg tudhatná az egész ügyet, keltetőgépét halálánnyá eladja és kifizeti Nagy Mártont. Eppen ezért a váltót azzal a kikötéssel adta, hogy azt a határidő lejártá előtt senkire se lehet átruházni.

A nyomozás azonban Berger vallomásával ellentétes tényeket is megállapított. Nevezetesen azt, hogy a Bergerrel folytatott közös gazdálkodásra Győrössyét már igen súlyosan és érzékenyen ráfigyelt, a tavasz zsidó őt is többször és érzékenyen megkárosította, valóságosan a tönk szélére juttatta. Amikor a rendőrség megindította a nyomozást, már Győrössyénél fellejtése is megérkezett Berger ellen, az asszony három rendbeli csalás elkövetésével vádolta a zsidót.

BERGER.

A TLALMÁNYOK EMBERE

Berger Benő eddig öt alkalommal volt büntetve, legutóbb 4 évi fegyházbüntetést kapott, melyből most a szabadságra került.

került, ott folytatja, ahol előzőleg abbamaradt a karrierje. Több évvel ezelőtt megismerkedett Győrössi Imrénével és úgy vélte, hogy most olyan emberre talált, akit nem lesz nehéz kifosztani.

Első alkalommal 4000 pengőt kért kölcsön Győrössytől. A 4000 pengőt a házára vette fel kölcsönként Győrössytől, de Berger azt mondta, hogy egy nagyobb szabású málnaüzletre kell a pénz és ha ez sikerrel fog járni, akkor bűsáson megtéríti a kölcsönt. Természetesen semmi nem lett a málnaüzletből, Berger azt ajánlotta, hogy letérleszti a kölcsönt, ha Győrössi egy 3500 pengőről szóló csebeváltót ad neki. A váltót megkapta és Szekerák Jenő Széchenyi-utcai lakosától Győrössyét nevére ezzel 3000 pengőt fel is vette.

Berger nem esett kétségbe, amikor erre az újabb ügyére is világosság derült, azt ajánlotta Győrössynek, hogy most egy öven ezer pengős almaüzletbe fog bele, ez biztos sikerrel jár és ebből mindent vissza fog fizetni. Újabb kölcsönét pedig a már említett 75 ezer pengőt érő keltetőgép felállítására nyereségével akarta letérleszteni.

Kitűnően működnek a községi zsirbeváltóhelyek

Többszázézer falada a zsirellátás biztosítására

Az új termelési és beszállítási rendben az ország zsirellátását úgy szervezték meg, hogy a lakosság zsirral való ellátásában az új vágások átmeneti idején sem volt fennakadás. Az illetékes helyre érkezett jelentések szerint a községi zsirbeváltóhelyek igen kitűnően működnek és ma már nemcsak a mennyiségileg állandó, hanem minőségileg is kifogástalan és jól kisütött zsirokat szolgáltatnak be azok, akik sertést vágnak.

Ma már nemcsak a zsir összeszedése, hanem a szükségesletek szerinti szétkülönbözése is meg van szervezve. Minden községben ki-

van jelölve, hogy az illető zsirbeváltó helyről hová kell küldeni a zsirbeváltás céljára szolgáló begyűjtött zsirokat. Átmenetileg lánanehezésségek voltak, majd pedig a zsirosládák belső kibéleléséhez szükséges zsirpapír előteremtésénél voltak akadályok. Már ezeket is megszüntették, sőt a közellátási kormányzat többszázézer darab egyforma és tartós zsirszállító-láda készítését rendelte el. Az új ládák már forgalomban vannak és zavartalanul megkapják a községi zsirgyűjtőhelyek a szükséges bélelő zsirpapírral együtt.

Összefoglaló kimutatás a postai szállítási korlátozás alá tartozó közszükségleti cikkekről

A Postavezérség igazgatóság újabb rendelkezések figyelembevételével új összeállítást szerkesztett a közszükségleti cikkek listájára a postai szállítási korlátozások alá eső közszükségleti cikkekről. Eszerint tízenhétféle közszükségleti cikk tartozik korlátozott postai szállítási alá:

VAGOTT BAROMFI

Kivételesen szállítási igazolvány nélkül adható fel postán két darab leölt tyúk, vagy négy darab csirke, vagy egy darab pulyka.

BURGONYA

Cukor, azonban denaturált minőségben postán is szállítható. Erőszakos mányok, élő állatok, kivéve pócák, napos csibék, továbbá kísérletileg intézmények által feladott, valamint azok címére szóló élő állatok.

GABONA ÉS KUKORICA

Gyapjú, hagyma, azonban tíz kilogrammot meg nem haladó mennyiség postán is szállítható.

EGY IDŐS ÖZVEGY ÉS EGY SZÓKE FIATAL ASSZONY

Csalásán kívül azonban Berger rovásán még egyéb is van. Több tanú vallomása szerint Berger kétrendbeli fajgyalázást követett el, egy idősebb keresztény özvegygel és egy fiatalasszonnyal folytatott viszonyt. Berger tagadta a fajgyalázást, az özvegyasszony azonban beismerte és több tanú is igazolta.

Az idős özvegygel régen közeli ismeretségben állt Berger s nagyon féltékenyvé tette akkor, amikor az özvegy hallani kezdett arról, hogy Berger legújabbban egy szóke fiatalasszonnyal folytat viszonyt. Együtt többször felutaztak Pestre is. Berger azt mondta, hogy a fiatalasszonnyal csak üzleti ügyek miatt érintkezik, sőt annak férjétől egy írást is beszerzett, melyben megengedi Bergernek, hogy találmányán lakásában a nap bármelyik szakában dolgozhasson.

Az özvegy gyanúját azonban ezzel nem lehetett elcsillapítani, mert egy alkalommal követte Bergert s amikor az ismerősét meglátogatta, rájuk tört a ajtó és mindkettőt agya-főbe verte. Ez megisméltetőt néhány héttel később, amikor Budapestre utazott az özvegy a pár után, magán-detektívvé kerítette elő őket és a pályaudvaron rendezett botrányos verekedést.

A debreceni rendőrség rövid nyomozás után felgöngyöltette az ügyet. A nyomozást Kovács Gusztáv detektív végezte. Bergert rövidesen átadják az ügyészségnek.

ASSZONYOK, LÁNYOK

Tavaszi problémák

Nagyon sokan vannak, akiknek tavasszal szeplők jelennek meg arcukon, karjukon vagy más testrészekükön. Tejesen elmulasztani soha nem lehet ezeket, de van kezeletesebb módja, amivel egyidőre meghalványíthatjuk a szeplőket. Tornát apróra gyalulunk, üvegbe tesszük és erős boreccellel keletjük. Beugaszolva 3-4 napig állni hagyjuk. Ezzel a tinturával ecseteljük szeplőinket este, lefekvés előtt. A szeplők két-három hét alatt elhalványulnak.

Jó a nyírfaléval való ecseletés vagy a citrommal, petrezselyemmel való bedörzsölés is.

Vagy: reggeli mosakodás után dörzsöljük be arcunkat, nyakunkat, karunkat a következő folyadékkal: 1 rész tolette-boraxport, 8 rész tiszta glicerinnel és 64 rész narancsvirágvízzel keverünk. Este pedig hideg vizes lemosás után a következő kenőcsöt használjuk: 8 rész tiszta, sólan zsír, 1 rész friss zsíros mandulaolaj, fél rész benzoeintúra.

Olyan szer, amely egyszerűsmindekorra megszűnteti a szeplőt: nincsen.

Mitesszerek eltávolítására az esti kátrányos kezeszappan habjával való bedörzsölések jó hatásúak szoktak lenni. A szappan habját arcunkon megszártítjuk, azután meleg vízzel lemossuk. Arcgőzölés is ajánlatos.

A mosdóvízbe pedig boraxot vagy szappanszert tegyünk.

Vagy az arcukat, ahol a legtöbb mitesszer szokott lenni, forró vízzel, szappan nélkül mossuk meg, aztán

a körünk hátával nyomjuk ki a mitesszereket és utána töröljük végig kölnivizzel vagy sósborszesszel. A kölnivíz összehúzza a bőrt.

Sokaknak kivörösödik az orruk a tavaszi szélől. Ha az orruk kivörösödik és kifényesedik, téperezg, vagy egy percig mossa forró vízzel és utána hintsd be rizsporról. A fagyásokozta vörösséget timos borogatással lehet eltüntetni. Éjszakára glicerinnel, vazelinel, árnikkával — vagy egyszerűen szalicilszesszel dörzsöljük be az orrunkat.

Ruhák terén nincs sok probléma. A tavalyi viselt holmik az idén is nyugodtan viselhetjük. A kosztümök vezetének. Legújabbak a „kis” kosztümök. Egyszínű kabát, farka, soltis, kockás szoknya. Az egyszínű kis kabátot úgy választjuk meg, hogy lehetőleg viselhesük átmeneti kabátunk alá is.

Élénk színű blúzokat, sálakat viseljük komoly színű kosztümünkhöz. Fialatos és hangulatos.

A sötétkék a vezető szín, fehérrel díszítve.

Kalapokban a szalma vezet. Régi szalma kalapjainkat most könnyen átalakíthatjuk. Nagyon sok a fától, a kalaptól eltérő színekből.

A masnit kalapra, ruhára, egyaránt viselik, mert nagyon fiatalos. Szűk szoknyából úgy készíthetünk mostani divatszertűt, hogyha bő kis szoknyát varrunk belébe, az alját a hosszának megfelelő hosszúságra más idegen anyaggal toldjuk le és az összevarráshoz szalagot varrunk, vagy ötletes kis hímzést.

Ferenéz Katáin

Tavaszi növény ültetése, gondozása

Minden asszony szereti, ha háza előtt, vagy lakásában növény, virág van. Most meg különösen szükség is van rá, mert jó ha otthon van egy kis zöldség, petrezselyemzöldje, vagy ha nagyobb hely van burgonya. De ezek mellett a virágokat sem szabad elhanyagolni. Minden házasszonynak, ha anyagi viszonyai megengedik, kötelessége, hogy otthonát friss virággal ékesítse. Ez a család hangulatát jó közérzetét is befolyásolja. A virágokat azonban gondozni kell, mégpedig a következőképpen: mielőtt a csokrot vázába tesszük, a virágok szárából levágunk egy keveset. Azokat a leveleket, amelyek beleérnek a vízbe, el kell távolítanunk, mert ha a levelek a vízbe érnek, hamarabb elrothadnak. A virág szárának soha sem szabad a váza aját érintenie, mert különben nem szívja jól magába a vizet. A virágok szárából mindennap le kell vágni egy kicsit, mégpedig rézszerűen. Télen egyszerűen, nyáron kétszer napjában kell a virágnak friss vizet adnunk. Mindannyiszor tegyünk a vízbe egy késhegynyi konyhasót vagy ammóniumfoszfáttal kevert salétromot. Ezzel is meghosszabbíthatjuk a virágok életét. Szélesebb vázát megtehetünk fehér homokkal s abba a virágokat egyenként beletűzdelhetjük. A vázát csak felig töltsük meg vízzel.

Az összekötözött csokrot mindig bontsuk szét és azán helyezzük el a vázába. Fontos, hogy a virágokat széles szájú, öblös vázába tegyük. Hogy hűvös szobában tovább frissen maradjon a virág, mint meleg helyiségben, az természetes.

Fonnyadó virágot ismét felelősségteljesen, ha a virágot fővő vízbe tessük, olyformán, hogy a víz a száráknak csak harmadrészt lelje. Mire a víz kihül, a virágok felélednek. A száráknak azt a részét, amely a forró vízbe ért, most levágjuk s a virágot friss vízbe tesszük.

Tapasztalatból tudjuk, hogy milyen nehéz a ciklámet éppén, virágozva megtartani. Leírom, hogyan lehet elevenen tartani. A virág mikor bimbózik megere és világosságra van szüksége. Eleinte gyöngön öntözzük. Erősebben csak akkor szabad öntözni, ha már nyílik — akkor is csak körülbelül 20 fokos állott vízzel. A virág gyökerét soha se érje víz, mert akkor elrothad. Legjobb, ha csak a cserépanyába öntünk vizet. Olykor fölébe is

mejezzük be könnyedén vízzel a virágot. A hűvös hőmérsékletet szereti, valamint a reggeli és délutáni napot. A déli naptól tehát tegyük.

Szobanövényeknek nagyon jól tesz, ha helenként egyszer fél órai fürdőt kapnak. Allott vízbe legyűk őket, úgyhogy a víz körülbelül öt centiméter magasságig lelje el a cserépeket. A szobanövényeket továbbá (kivéve akkor, mikor virágzanak) fordítsuk többször a világosság felé. Jó hatással van a virág fejlődésére az is, ha a cserép aljába a szokásos cserépdarab helyett egy kis darab csontot teszünk.

Most más sürgősen megkezdhetjük a konyhakert veteményezését. Konyhába cserépekbe vessünk paradicsom, paprika magot, hogy hamar legyen paprikánk. Ezeket a cserépeket melegen és napos helyen tartssuk.

Ferenéz Katáin.

MEGHÍVÓ

A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának 1944. március hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor (határozatképtelenség esetén) fentí napon d. e. 11 órakor a Magyar Élet pártköre helyiségében Arany Bika főbejárati (lélelelet) tartandó

rendes közgyűlésre Targyisorozat:

1. Elnöki megnyitó és ennek kapcsán dr. techn. Arany Sándor mezo-gazd. főisk. ny. r. tanár — egyetem c. ny. rk. tanár, osztályalelnök előadása „Szikes talajok javítása az átmeneti gazdálkodás keretében”, címen.

2. Tükári jelentés.

3. Pénztári jelentés.

4. A számvizsgáló bizottság jelentése, felmentvény megadása.

5. Az 1944. évi költségvetési előirányzat megállapítása.

6. Alelnök, gazda, jegyző, választmányi rendes és pótagok, számvizsgáló bizottság választása.

7. Esetleges indítványok, melyek 3 nappal a közgyűlés előtt az elnök cégnek írásban nyújtandók be.

Debrecen, 1944. március 8. Szabó István sk. titkár. Tóth Zoltán sk. elnök.

HIREK

MÁRCIUSI DAL

Angyal Élet Partjának hírei

Angyal Élet Partjának hírei

Béla-szálló télelelet, ahol a pári viciális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket állvosznak minden hétköznap déljöttől 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispán hivatalában délelőtti 9-12 óráig pásznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP iktáznak adhatóak át.

GYOGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA

"Arany Angyal" Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — "Reményeg" Udény Ilona, Csapó-utca 22. telefon: 14-21. — "Szent Háromság" Sallay L. Homokkerti, Szabó Kalmán-utca 14. Telefon: 17-07. — "Sas" öz. Mandel J.-né, Hatvan-utca. Telefon: 39-19.

Ezüstlakodalom. Serestyén Károly, a debreceni törvényszék közserzetben álló főkapusa március 22-én ünnepelte meg házasságának 25 éves évfordulóját. Negyedszázada él boldog házasságban feleségével, sz. Dogmanics Juliánával, két gyermeket neveltek fel. Ezüstkodalmát szűk családi és baráti körben ülte meg Serestyén Károly; hozzátartozói, rokonai és barátai szerencsekívánataikkal halmozták el s számosan mások is felkeresték már jókívánásukkal.

Református lelkesek és tanítók közös csendes órája tervezett ma délután öt órára a Ballazár-terembe. Ez az összejövetel, az egyik előadó családjában bekövetkezett gyász eset miatt a jövő hétre espedig március 31. péntek délután öt órára halasztatik. Uray Sándor s. k., a missziói bizottság elnöke.

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság III. (matematika, természettudományi) szakosztálya március 27-én, hétfőn délután fél 6 órakor a Központi Egyetem XV. sz. tantermében tartja XLVII. rendes ülését. Targysorozat: Dr. Csukás Zoltán I. tag: bemutatja dr. Vágó Szilárd „Vizsgálatok a vízfelszíni baktériumhárták mozgásökológiai hatásáról” c. dolgozatát. Dr. Hoffer András I. tag: bemutatja a Tisza folyóirat VI. kötetét.

Utazás előtt célszerű a pályaudvaron érdeklődni. Az elmúlt nap folyamán többen fordultak szerkesztőségünkhöz felvilágosításért a vonatok indulását és érkezését illetően s kértek, hogy közöljük azok idejét. A mai körülmények között nincsen rá mód. Illetékes helyen azt ajánlják az utazó közönségnek, hogy utazás előtt személyesen vagy telefonon érdeklődjön a MÁV. pályaudvaron, ahol esetről-esetre adják meg a felvilágosítást.

Ismerje be, hogy csak hanyagságán múlik, hogy még nincs életbiztosítása, mert ennek nagy fontosságát tudja és érz. Siessen tehát, ha kezében az életbiztosítási kötvény, gondjaitól megszabadul! Az ország legrégebbi biztosító intézete, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a legpróbb részletekre kiterjedő felvilágosítással szolgál. Helybéli fővilágosító: Ferenc József-út 58.

Mozdul a föld, megrázkódit,
Imbolygó fényt ül az ugar,
Tavaszi nap ömli zuhanyát
S az élet zsendül s zeng a dal —
A fél fagyában elhalt ének
Friss ritmusokban tör elő,
Új kezdést ölel át a vágy,
S a vágyban új hit, új erő
Hírdeit Isten szent szavát.

És a földönjáró élet
Elvont magasban székelő
Fenséghez zengi himnuszát.
Ez sulytón zúgó s vakmerő,
Gyémántos égi kaput vágó,
Magyar könnyekkel áztatott,
Magyar vér magván serkedett!
Korbácsoló bánatos rabok
Zengik most ezt az éneket!

Ez nem márciusi ének!
Gyászba fogant szomorú dal!

Ettől nem ver szikrát a szív
S nem vet öklöt a férfikar!
— A márciusi ének gyújtó,
Mint ősi dombon vészlőzek,
A vérbe merést pergető
Diadalmas szent hevület,
Sziklasírt nyitó szent Erő.

Mitől Jerikó porba dől
és minden rabbillincs kinyit
S a szerteszéjűt dal szaván
Megmozdul minden ősi sir.
Elő és halott regimentek
Száguldva győznek új csatát
Es nyögő Kárpátok között
Igérefföldet, nagy hazót,
Amit Trianon — összetört.

Ilyen légy Márciusi dal,
Nyilfelhőt ontó büszke íjj!
Többet ne kérj. Többet ne sírj!

v. Gereöffy Géza.

Oktató jellegű hangverseny a Zeneiskolában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolája 1944 március 28-án, kedden este 7 órakor a Munkásfőiskola hallgatói számára oktatójellegű hangversenyt tart. Közreműködnek: Bogár Béla (nagybőgő), Vargha Elemér (oboa), Lénárth Elek (kürt) zeneiskolai tanárok, továbbá zeneiskolai kamarazene növendékek, (tanár Erdész Mihály), az intézet gyermekkara, ének- és zenekara. — Bevezető előadást tart és az ének- és zenekart vezényli Galánffy Lajos mb. igazgató.

Gyomorsavtúllengés és gyomorfekély ellen csak Kalciszilát, (ezelött Hajduint) használjon. Hatása biztos, ize kellemes. Ajánlják orvosok, betegek Készíti: „Sztankay” gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Esti tanfolyam kezdődik április elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné gyorsíróiskolájában, Piac-utca 73. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548-1943-44.

A Vasutasok Szárnyaskerek Önképző és Önszolgáló Egyesülete április hó 2-án d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést Hunyadi-u. 9. sz. székházában az alábbi tárgysorozat-tal: 1. Elnökség évi jelentése. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése felmentvény megadásra. 3. 1944. évi költségelirányzat tárgyalása. 4. Segédkönyvtáros választása. 5. Aalapszabályok 6., 7., 13. és 14. §-ainak módosítása. 6. Indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés megtartása előtt 6 nappal írásban elnök címére bejelentendők. Tekintettel a tárgy sorozat fontosságára, kérjük a tagok minél számosabb megjelenését. Elnökség.

Ötödször is eladta a három méter fát az álvásutas. Az elmúlt hetekben már több feljelentés érkezett egy debreceni fiatalember ellen, aki magát vasúti alkalmazottnak nevezte és több hiszékeny embernek fát és szemet adott el. Az álvásutas következetes volt: minden alkalommal három méter fát és 14 mázsa szemet kínált eladásra, előleget vett fel és aztán eltűnt. Legutóbb dr. Lőfő nyáradszentimrei Balogh Gerő, Piac-utca 7. szám alatt lakó ügyvéd tett feljelentést ellene. Neki is a szokott mennyiségű fát és szemet kínálta eladásra 166 pengőért, amit két részletben fel is vett, de árut nem adott. A károsult érdeklődött a debreceni üzletvezetőségben, ahol azt is közölték vele, hogy ilyen nevű alkalmazottjuk nincs. A rendőrség nyomozást indított a szélhámos kézrekerítésére.

Református Anyák találkozója 1944 március hó 26. napján a fennálló gyülekezési tilalmi rendelet értelmében elmarad. — **Rendezőség.**

Elloptak egy háromezernegős pecsétgyűrűt. Barczikay Béla, a debreceni dohánygyár igazgatója feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki íróasztalán heverő, nagymintájú címeres pecsétgyűrűjét ellopta. Kára 3000 pengő.

A Debreceni Levente Egyesület atléta szakosztálya ma, vasárnap d. e. 10 óra 30 perckor rendezi a nagyerdei Levelescsárda előtt házi, mezői futóversenyét. Nevezni a helyszínen lehet. Indulhat minden 11-111. korcsoporthoz tartozó debreceni levente. Díjazás: Eremdíjazás. Szakosztályvezető.

Besurranó tolvaj Gyarmati Elek, Zvingli-utca 8. szám alatti lakos szekrényéből 400 pengőt érő dunahéjat lopott el.

Tyúktolvaj garázdálkodott az eimut nap. A tolvaj Fogarasi Sándorné, Szabolcs-utca 36/c. szám alatti lakásának udvaráról egy tyúkot és két kacstát lopott el.

Meglopta barátinőjét. Varga Eta kisvárdai háztartási alkalmazott feljelentést tett a rendőrségen egyik ismerőse ellen, aki legutóbb Nyiregyházán 500 pengő értékű fehérműt lopott el tőle. A gyanúsított szintén háztartási alkalmazott és már régi ismerőse Varga Etának.

Üvegester iparosok figyelmébe! Az utalványok kiadása megkezdődött. 27-én mindenki vegye át, mert az igénybe nem vett üveg újból szétosztásra kerül. **Ipartestület elnöksége.**

Elfogtak egy tolvaj szabóságát, aki sorozatosan követett el lopásokat és csalásokat. Nyiregyházán a Máv. állomás harmadosztályú várótermében egy öreg gazdának a pénztárcáját lopta el. Varga Lajos szabóság szélhámosaikat Budapesten kezdte, ahonnan 1000 pengő készpénzzel indult vidéki „körújtásra”. A pénzt itatra és mulatózásokra költötte. Rakamazon az állomáson szolgálatot teljesítő csendőrök tették ártalmatlanná a tolvaj szabóságát. Varga Lajos a keresztkérdések súlya alatt beismerte összes bűneit. Elmondotta, hogy Budapesten 1000 pengőt csalt ki. Nyiregyházán a harmadosztályú várótermében egy öregember pénztárcáját lopta el. Nyiregyháza és Rakamaz között országúton pedig egy kerékpárt lopott. A gép gazdája azonban észrevette és üldözésére indult. Az állomáson elfogták, így került a nyiregyházi kir. ügyészség fogházába.

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek

Nagytemplom d. e. 10 ó. Dr. Farkas Pál, d. u. 5 ó. Dr. Erdei Mihály, Kistemplom d. e. 9 ó. Kerekes János d. u. 5 ó. Sulyok Kálmán, Kistemplom 11. ó. Uray Sándor, Kossuth utcai templom: d. e. 10 ó. Dr. Hegy aljai Kiss Géza d. u. 5 ó. Boross Dezső, Károlyi G-téri templ.: d. e. 9 ó. Berényi József d. u. 4 ó. Rácz Zoltán, Ispótfalvi templom: d. e. 10 ó. Duricza Ferenc d. u. 5 ó. Birinyi János, Árpádtéri templom: d. e. 10 ó. Baja Mihály d. u. 3 ó. Fariska Zoltán, Homokkerti templom: d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 5 ó. Bányai Zoltán, Nyilastelepi templom: d. e. 10 ó. Dr. D. Révész Imre, d. u. fél 6 ó. templomi ünnepély; Dr. D. Révész Imre, Csapókeri templom: d. e. 10 ó. Dr. Danesházi Sándor, d. u. 3 ó. Balogh József, Kerektelepi templom: d. e. 10 ó. Fentás Tibor d. u. 3 ó. Kovács József, Egyetemi templ. d. e. 11 ó. Konecz Zoltán, Angusztaszanat: d. e. negyed 10 ó. Szabó László, Egyetemi klinikák: egész d. e. át Szentes László és Konecz Zoltán, Ügyészségi fogház d. e. 10 ó. Magyar Bertalan, Tégláskerti áll. isk. d. e. 10 ó. Dr. Sárközy Lajos, Téglavető gyűl. ház: d. e. 9 ó. Erdei Károly, Wolaffka-t. Olvasókör: d. u. 3 ó. Fentás Tibor.

Tanyai istentiszteletek: Pallag: d. e. 9 ó. Siposs Imre, Kösélyszeg d. e. 11 ó. Nagy Sándor, Pac: d. e. fél 11 ó. Mészery d. u. 3 ó. Veker fél 5 ó. Molnár Gyula, Ebes: d. e. 10 ó. Molnár Gyula I. Haláp: d. e. 9 ó. Pipohegy d. e. 11 ó. és Allóhegy d. u. 2 ó. László L. Elek Ondód: II: Vedres dűlő: d. e. 9 ó. és Kunpálhalma: d. e. 11 ó. Rápolthy Árpád Kishegyes: d. e. 11 ó. és Elep; d. u. 2 ó. Szatmári Lajos.

A Szent Anna-utcai főpléb. templomban

Gyümölcsösítő boldogsasszony napján csendes szentmisék reggel 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Fél 10-kor a nagymisét mondja és prédikál Pálmay József. Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Fogházban Goes György. — Vasárnap csendes szentmisék 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja és prédikál dr. Bánáss László prépost. Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Homokkertben dr. Vass Péter, Szoboszlói uton Román Béla, fogházban Goes György, Pallagon Nagy Miklós és Mikepéresen dr. Zernye József. Délután 4 órakor keresztúti ajtatósság, 5 órakor lelkigyakorlat a nők részére, 7 órakor lelkigyakorlat a férfiak részére.

A dominikánus plébániatemplomban

az istentiszteletek sorrendje 25-én és 26-án 7 órakor rózsafüzéres szentmise, kitett legmúltóságosabb Oltáriszentéggel. 8 órakor diákmise rövid szentbeszéddel. 9 órakor énekes nagymise, szentbeszéddel. Fél 12 órakor csendes szentmise, rövid szentbeszéddel. Este fél 6 órakor szentolvasómádság, 6 órakor szentbeszéd, szentéges litánia áldással.

Evangélikus templomban

Vasárnap d. e. 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Igét hirdet Dönsz Tivadar vallásnár. D. e. 10 órakor és d. u. 5 órakor a templomban istentisztelet prédikál dr. Pass László lelkész.

Gör. kat. templomban

Gyümölcsösítő Boldogsasszony napján és vasárnap d. e. negyed 8 óra-

kor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise szentbeszéddel. 9 órakor katonamise szentbeszéddel. 10 órakor nagy szentmise szentbeszéddel háromnegyed 10 órakor csendes szentmise. D. u. fél 4 órakor rózsafüzér ajtatósság. 4 órakor vecsernye és böjti ajtatósság szentbeszéddel. Lelkigyakorlatok a gör. kat. templomban. A lelkigyakorlatok folyó hó 30-án 31-én és április 1-én d. u. 6 órai kezdettel lesznek megartva az összes hívek részére. Virágvasárnap közös szentáldozás.

Mesedélután rendez a Csapó-utcai egyházrészes nőszövetség

március 26-án délután félnygykor Szappanos-u. 16. sz. otthonában. Előadásra kerül: „Látogatás Tündérországban” című négyfelvonásos, látványos, táncos, dalos mesejáték. Pontos megjelenést kérünk.

Nyilvános énekóra.

Az iskolánkülvüi népművelés ma délután 5 órakor az új Dóczi-intézet tornatermében tartja idei utolsó dalosóráját. Műsoron: katonadalok besorozástól a le szerelésig. Kórusokat mutat be a leánygimnázium énekkara és a kántus. Kánonénekítés. Előadó Horváth Károly. Belépődíj nincsen. Énekeljünk együtt!

Új tanfolyam kezdődik április elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépíróiskolájában.

Piac-utca 73. — Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 2253. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943-44.

HASZNALJA A VÖRÖS-KERESZT POSTABÉLYEGET

Lopás vétsége miatt 15 napi fogházbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék Bartha Béla MÁV segédmunkást, aki munkahelyéről tisztítószert lopott. Az ítéletet háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Háromhavi fogház lopásért. A debreceni törvényszék Tankos Margit háztartási alkalmazottat lopás vétsége miatt háromhónapi fogházra ítélte, mivel miunkaadójától, Kádár Istvántól ruhát lopott el. Az ítélet jogerős.

Dr. Naményiné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában áprilistól tanfolyamkezdés **Battányai-utca 1. sz.** Vidékieknek vasútkedvezmény. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 6475-1941/42.

Felemelte a tábla a büntetést. Szatmári Sándor napszámost az elmúlt évben a debreceni törvényszék lopás bűntette miatt 1 évi fogházra ítélte, mert fát lopott a város erdejéből. Az ítéletitábla Bazoni-tanácsa felbbezés folytán foglalkozott az ügyvel és Szatmári büntetését 1 évi és hat hónapi fogházra emelt, ami jogerősre emelkedett.

Gyászrovat

ÖZV. KOMLOSSY DEZSŐNÉ TEMETÉSE

Bensőséges nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra pénteken délután özv. Komlóssy Dezsőné szül. almási Szalay Erzsébet urnót. A Köztemető első osztályú ravatalozó termében felállított díszes ravatalt előkelő gyászközönség állta körül. Ott láttuk Dr. Kölcsey Sándor polgármestert, Vajthó Lajos pénzügyigazgatót, az ügyvédi kar számos tagját élükön Dr. Nagy Béla kamarai elnökkel és igen nagyszámú társadalmi előkelőséget. A ravatal felett Uray Sándor ref. lelkes mondot emelkedett szellemű magasztalással imát és búcsúbeszédet. Az ima után gyászkoesim helyezték a koporsót és a sírhoz kísérték, ahol a lelkes újabb imája után a dalfárda gyászdalait mellett elföldelték.

Osztroviczky László meghalt. A moziba járó közönség jól ismerte a mindig előzékeny és szívélyes Osztroviczky Lászlót, az Apolló mozgó rokonszenves portását. Osztroviczky azelőtt 8 évig a Magyar Hirdetőirodánál szolgált, onnan került 4 évvel ezelőtt az Apolló mozgószínházhoz, ahol mindenki nagy megelégedéssel látta el szolgálatát. Hosszas szenvedés után 37 éves korában hunyt el. Halálát bánatos özvegye és két árva gyermeke siratja. Osztroviczky László temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a debreceni köztemetőben a 2. a. számú ravatalozóból a róm. kat. szertartás szerint. Lakás: Róthhermer-u. 7 szám. A temetést a Gebauer cég végzi.

Özv. Várkonyi Józsefné — Kecskés Zsuzsanna 79 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután három órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint ugyanazonnap a f. szállított férje hamvai mellé. Temetést a Gebauer cég rendezi.

Oláh Rudolf napzásamos 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Wesselenyi-u. 80. Temetést a Gebauer cég rendezi.

Jacsó Jánosné — Kovács Mária ny. honvéd főnyilvántartó özvegye 69 éves korában 2 heti özvegyég után elhunyt. Temetése kedden délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Botond-u. 6. Temetést a Gebauer rendezi.

Nemes Lajos egyetemi hallgató 21 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Biharnagybajom. Dankó temetkezés.

Kovács János honvéd 37 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Erősses. Dankó temetkezés.

Kakuk Károlyné — Nagy Eszter 61 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Beresényi-u. 79. Dankó temetkezés.

Özv. Domokos Andrásné — Papp Irma Mária 88 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 2 órakor lesz a köztemető II. a. ravatalozó terméből. Lakás: Széchenyi-út 80. Dankó temetkezés.

Fűző Béláné — Boross Margit 22 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a ref. szertartás szerint. Lakás: Andaházy-u. 4. Dankó temetkezés.

Pálóczy Ferencné — Székely Margit 22 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Timár utca 17. Dankó temetkezés.

Vöröskereszt bajtársirádioszolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Március 24. Péntek. Következő honvédeink megnyugtatók itthoni szeretteiket, hála Istennek, a legjobb egészségnek örvendenek, ezért kéri őket, ne aggódjanak értük, még akkor sem, ha átmenetileg rajtuk kívülről okok miatt nem kapnak levelet. Ettől függetlenül kéri őket, ha tehetik, minél több lapot és levelet küldjenek rengeteg helyükre, mert minden otthoni sor öröm a messze idegenben. Szerető csókjaikat, megnyugtató üzeneteket és szívélyes üdvözlőket küldik következő hozzátartozóiknak:

Báránd: Léval Gyula örveztető és Léval András honvéd a Z. 221. tábori postáról szüleiknek és hozzátartozóiknak.

Debrecen: Nagy Béla hadnagy az F. 657. tábori postáról rokonainak és ismerőseinek.

Debrecen: Bárti Zoltán hadnagy a Z. 830. tábori postáról feleségének és édesanyjának.

Édesanyját születésnapja, kisfiát névnapja alkalmából szeretettel köszönti.

Debrecen — Hajdúböszörmény: Szegedi Antal honvéd a H. 813. tábori postáról szüleinek, testvéreinek és ismerőseinek.

Biharnagybajom: Szűcs József honvéd a P. 939. tábori postáról édesanyjának, feleségének és testvéreinek. A csomagot köszönettel megkapta.

Debrecen: Verebi Antal szakaszvezető a P. 939. tábori postáról szüleinek és menyaszoznőjének.

Debrecen: Toma Sándor szakaszvezető a B. 500. tábori postáról rokonainak és összes ismerőseinek. Külön is kéri őket, hogy írjanak.

A Magyar Rádió útján naponta küldött üzenetek közlését legközelebbi, keddi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

Kedden délelőtt zárva a fedettuszoda

Értesitem a közönséget, hogy a fedettuszoda további intézkedésig kedden délelőtt 7 órától 12 óráig nem áll a nagyközönség rendelkezésére. Polgármester.

LAPUNK legközelebbi száma a közbejött ünnep miatt kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

Hadirokkant-sorsjegyből még 200 drb. pengőjével és 100 drb. Honsz-naptár két pengőjével kapható a Honsz. székházban, Kossuth 43.

Elmarad az egyetemisták kívánságverseny paródiája. Az Egyetemi Színjátszó Csoport nagy érdeklődéssel várt kívánságverseny paródiáját a belügyminiszter legújabb rendelkezése történt hivatkozása miatt nem engedélyezte. A hangverseny-paródia így elmarad.

Könyvesház

Náday Nagy Ferenc: Tégéd kereslek. Új, eredeti megvilágításban állítja be az író a ma emberének egy kényes és sokat vitatott problémáját az Igazit. Érdekes és lebilincselő téma keretében találjuk szembe magunkat az Igazival, egy önmagát megtalált férfi lelki vívódásai között, aki nem tud választani a szeretet és szerelem eljártarúó gyönyöre között. Kétségtelenül a ma könyvét olvassuk a „Téged kereslek”-ben, tele tragikummal, a való élet finom nüanszaival.

Náday Nagy Ferenc: Szerető szerelem. A modern írásművészet egyik új állomását jelenti az ilusztris író „Szerető szerelem”. Nagyszerű megfigyelésekkel alátámasztott forró légkörben zajlik le két szív vergődése a boldogság utáni vágyak túsújában. A regény háttere Budapest vígyváros és a balatoni tajak fényei magukkal ragadóan egészítik ki az egyébként izlées kiállításban megjelenő könyvet.

Kovács Ferenc

75-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, református szertartással. — Lakás: Rotherme-utca 39. sz. Temetést Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, a Kev. hadikórház tisztikarának, a Hentes és Mészáros szakosztály, a Sertés Nagyvágó csoport és Magyar Húsiparosok Szövetség tagjainak s mindazoknak, kik felejtetlenül jó férjem, édesapánk elhalálozása alkalmával részvételt voltak ravatalára koszorúkat és esokrokait helyeztek, mely által mély fájdalomunk enyhíteni igyekeztünk, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Szűcs Béláné és gyermekei.

HÉTFOÉN elsőnek közöl minden sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

Vörösnaykú vadlibát löttek a Hortobágyon. Néhány nappal ezelőtt gróf Zichy Aladár földbirtokos a Hortobágyon három vörösnaykú vadlibát lőtt. Ez olyan ritka vadászsákmány, amire eddig a Hortobágyon még nem volt példa, a vörösnaykú vadlibák ugyanis rendkívül ritkaságszámba mennek. Egyébként az idén a vadlibázó szezon nagyikerűnek ígérkezik a Hortobágyon. Rengeteg vadliba van és a vadászok érdeklődése is nagy, évek óta nem mentek ki ennyien hűzásra, mint az idén.

RÁDIÓ

Rádió-hírszolgálat

MAGYAR NYELVŰ HIREK:

- 21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
- 9.30 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
- 7.15 Dunai német adók. 325.4 m. (Brünn.)
- 8.00 Olasz rádió 25. 41 rövidhullám.
- 8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám.
- 17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
- 18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám.
- 19.15 Dunai német adók 325.4.
- 10.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 203 m.

Hétfő

Március 27.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ébresztő. Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Hangemezek. I. rész: Kamara zene. II. rész: Operarészletek.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 A Magyar Revü Táncczenekara játszik.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15 Szalonműs.
- 1. Delibes: Virágánc. 2. Albeniz: Malaguena. 3. Bánáti Buchner Antal: Szerenád. 4. Malvezzi: Spanyoltánc. 5. Szabó Béla: Muzsikáló óra.
- 11.40 A mesemondó utcápról. Benkő László előadása.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz.
- Utána: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Berta István.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 A Légierők zenekara. — Vezényel Dorozsai Károly.
- 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 3.00 Szórakoztató zene.
- 4.00 A jó palócok földjén. Aldobolyi Nagy Miklós előadása. Felolvasás.
- 4.25 Alacsony a burgonya átlagtermése. Dr. Halász Miklós, a „Burgonyaközpon” elnökeinek előadása. Közléstudományi minisztérium előadásorozata.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Legkedvesebb verseim. Elmondaj Egri Mária
- 5.10 Kondorosí esádra melett. Baksa Kati és László Imre énekel, kíséri Sárai Elemér cigányzenekara
- 5.40 Pesti vendég voltam vidéken. Paláky Kálmán csevegése.
- 6.00 „Magyar est”. Pestszenterzsébet megyei város Népművelési Bizottságának hangversenye. Közvetítés a „Tátra” mozgófényképszínházból. Közreműködik Gyurkovics Mária, Háromi Imre és Stefánia Imre. Kíséri az Országos Postászenekar Eördögh János vezénylésével.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Rég volt, szép volt... Részletek Robert Stolz: A kis grizet c. operettjéből. Az összeköszöveget írta Endrödi Béa. Elmondja Keéry Páni. A Földművelésügyi és a Rádiózenekari vezényli Stephanides Károly. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Colette — Szabó Nonka; Philippe márk — D'Arrigo Kornél; Piccador — Ujváry Lajos; Gyuri, cigányprimás — Matany Antal; Marcsa, láncosnő — Orosz Vilma; Octave — Szabó Miklós. (A február 12-iki adásunk megismétlése hangfelvételtől.)
- 8.10 Takarékos fűtés a háziartásban. Felaky Aurél műszaki tanácsos előadása.
- 8.25 A mi vendégeink. Rudolf Heget vezényli az Operaház zenekara.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Szórakoztató művészemerek.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 Német nyelvoktatás.
- 7.30 A rádió hangverseny dobogóján. Közreműködik Petri Kató, Nánassy Megay Edéné és Major B.anka.
- 8.15 „A katonazene történelmi fejlődése.” Vitéz Benkő István vezérőrnagy előadása. Közreműködik a Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. vezényel Várhalmi Oszkár.
- 9.10 „Munkában a kecskeméti Polgári Daloskör.” A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 9.25 „Az ezert ország a muzsika tükrében.” Irta és összeállította A. Balogh Pál.
- 10.30 Wagner: Siegfried rajnai útja. Berliini állami opera zenekara.
- 10.40 Hírek.

Kedd

Március 28.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ébresztő. Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Zenekari muzsika.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.
- 11.40 Hivatudósítás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána Róosz Eml szalonzenekara műsorából.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Zsigá Ernő cigányzenekara. — Muzsikál.
- 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 3.00 Szórakoztató zene.
- 3.50 Gyermekek után. Bűbájos március. Irta Tóth Lenke. Zenéjét szerezte Hegedűs Árpád. Előadják a gyermekszereplők.
- 4.20 Kedv'et szalonzenekarok.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Egygelgek.
- 5.30 „Egy titán felfedezése.” Bor-nemisza Péter prédikátorral beszél Fėja Géza.
- 5.50 Viva'ld! a-moll verseny vonózenekarra.
- 6.05 Honvédelmi Minisztérium Légolalmi Csoportfőnökségének közleménye.
- 6.20 Magyar zeneszerzők felőrája. — „Magyar tánzene.”
- 6.50 Hírek.
- 7.00 A Budapesti Kamarakórus
- 7.50 „Holdas éj a Dunán”. A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.40 Magyaróták.
- 11.20 Operagyöngyök.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 7.25 Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
- 8.10 A Budapesti Kamarakórus Bartók-Kodály hangversenyének közvetítése.
- 9.10 A világirodalom magyar minidene.
- 9.30 Debussy: Két nocturno.
- 9.45 Hangemezek.
- 10.40 Hírek.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

F. hó 28-án egy drb. állami 7 éves herélt ló a baromvásártóren 10 h-kor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Méntelennarancsnokság

Debreceni Újság-Hajdúföld sakkrovaia

Rovatvezető: BANFALVI SANDOR. 127. SPANYOL JÁTEK

Játszották a II. Rákóczi Ferenc levelezési emléktornén 1942-ben. Dr. Csikó István Drechsler László Budapest Rudabánya

A cseljateköt igen gyakran az a körülmény segíti győzelemre, hogy a cselét, mondjuk azt az egy gyalogost, elfogadó ellenfele görcsösen ragaszkodik anyagi előnyéhez. Az ilyen eljárás gyakran megbosszulja magát. Ha a szerzett anyagi előnyt elvesztjük, még nem jeleni a játszma elvesztését is. Rugalmasnak kell lenni! Látóni kell azt is: visszajátszom az ajándékot és jobb állásra teszek szert. Az alábbi játszmat a "skótoknak" szánjuk - okulásul.

1. e4. e5. 2. Hf3, Hc6; 3. Fb5, a6; 4. Fa4, Hf6; 5. 0-0, Hc4; (Az u. n. nyílt védelem. A zárt védelem 5. - Fe7. Sötét a szövegjeléssel azért kerül el a zárt védelem kitaposott útjait, mert levelezőjátékosnak az unalmas. B.) 6. d1 (6. Bel összehasonlíthatatlanul gyengébb. B.) - b5; 7. Fb3, d5; 8. de5, Fe6; 9. c3, Fe7; 10. a4. (Szokásosabb 10. Hb2d, 10. Fe3, 10. Ve2 lépés, de nyugodtabb is. B.) 10. - b4; 11. Hd4, Hc5; (A játszma eddig egyezik egy 1930-ban játszott Szabó-Sülye játsz-mával, ahol 11. - Vd7 történt. Világosnak királyszárnyai támadásra van lehetősége, de pl. azonnali f4 nem megy Fg4 miatt. D.) 12. Hc6; (A játszma eltér minden sablonjától. D.) 13. Vh5+, Hg6; (13. - Hf7-re 14. Vg4l. D.) 14. Fe2, 0-0 15. Vg4, Fc5l (Ez azt - Sötét nem törekszik az anyagi előny megtartására, hanem a támadásra ellentámadással válaszol. Ez a legjobb védelem! B.) 16. Fe4, de4; 17. g3 (Sem az e6, sem az e4 gyalog nem volt üthető! Pl. 17. Vc6+, Kb8; 18. Vc4, Bf2; 19. Fe3, Bf1+; 20. Kf1, Vd1+; 21. Kf2, Bf8+; 22. Kg3, Ve1+ s.b. Minden más változat is sötétnek kedvező. D.) 17. - Vd5; (Többek között a már üthető gyalogokat is védi D. - Az állás meg-bélésénél láthatjuk, hogy világos ro-hama sem sikerült. Támadó, illetve fejtődött tesztjei közül már csak a Vezér buslakodik magárahagyva! Ezzel szemben sötétnek csak az a8 bástyája nem szerepel tövélegesen. B.) 18. e4, He5 19. Vh3; (19. Ve2-re Hf3+. 20. Kg2 - Kh1-re Vh5; 21. h4, Vg4; 22. Kg2, Hh4+ nyer - Vh5; 21. Bh1, Hh4+ vezért nyer, míg most 19. - Hf3-ra 20. Kh1, e3; 21. Hc3, Vc6; 22. b5, Vh7; 23. Vc6+, és Fe3 után még világos állana jobban! D.) 19. - e3! 20. világos feladta, mert most 20. Hc3-ra e2+; 21. Bf2, Ff2+; 22. Kf1, Vh1+; 23. Ke2. Ve1 matt. - 20. h5-re pedig Hf3+, 21. Kh1, e2 nyer. 20. Fe3-ra jönne Fe3; 21. fe3, Hf3+; 22. Kh1 (Kf2 vagy Kc2-re Hg5+) Hg5+; 23. Vg2, Bf1 matt. D.) Elemzések: D. = Drechsler László a Rákóczi Sakkírádóban; B = Bánfalvi.

SAKK-HIREK

Csőséts Lajos sakkszimulánja 19-én az Iparos Körben a következő eredményt hozta: nyert 4, veszített 7 játszmat. Nyertek: Pinczés János, Sipos Ferenc, Szabó Sándor, Nácsa István, Kotrás László, Eszenyi László, valamint a nagy jövő előtt álló 14 éves Pálffy István. A szűk terem nem volt alkalmas a szimulálóknak számára. A nézők közül egyesek sportszerűtlenül viselkedtek. Az állások megbeszélése többnyire való-motogatással, fiúrják ide-oda tologatása nem illik. Az ilyen szenvedé-lyes sakkokzők üllenek le játszmai és - maguknak találjanak jó lépéseket!

A revás szimulán 26-án lesz, szintén az Iparos Körben. Érdeklő-dőket szívesen látunk! - DHV. autóbussz hírdemény. Értetjük a t. utazó közönséget, hogy a köztös ünnepekre tekintettel 1944. március hó 24-én a Debrecen Bika Szállótól 15.30-kor Földesre és 17.25-kor Komádiba induló autóbussz jára-taink, 1944. március hó 27-én Földesről 6 órakor és Komádiból 5 óra-kor induló autóbussz járataink nem közlekednek. - Debreceni Helyi Vasúti Üzemeltetőség.

Eltemették Nagy Dániel író, akinek „Ady” című szindarabját a Csokonai színház mutatta be

Debrecenben is megdöbbenést kel-tett az a gyászír, hogy Nagy Dániel, a neves író és hírlapíró, a „Székely Nép” című politikai napi-lap munkatársa Budapesten meghalt. Nagy Dániel írta annak idején az első szindarabot Adyról, melyet Kar-doss Géza színgazgató mutatott be a Csokonai színházban. Ugyancsak Nagy Dániel dolgozta át a Fernando Guacci nagyszabású riportorozatát „Veronai haláláraitól perérő”, il-letve Ciano gróf és vádott társainak kivégzéséről.

A temetés a Kerepesi temetőben volt, ahol a gyászszertartás után Koréh Ferenc, a Székely Nép főszer-kesztője mondott búcsúbeszédet. Meg-emlékezett Nagy Dániel írói és új-ságírói pályafutásáról, kiemelve azokat az éveket, melyeket Erdélyben töltött a megszállás alatt. Hosszú és küzdelmes pályafutása során Nagy Dániel eszményképe volt a közösségi célokért küzdő újságíróknak és oda-adó munkásságával egész országban megbecsült nevet szerzett magának. Olvasói és barátai soha nem feledik áldott emlékét.

Halálös szerencsétlenség a füzesabonyi állomáson

Súlyos szerencsétlenség történt a füzesabonyi állomáson. Kozma János gyári munkás, március 19-én haza igyekezett Kálba szüleéhez. A viszi Füzesabonyban a vonatra sokat kell várni. A szerencsétlenül járt Kozma úgy akarta megtakarítani a várakozást, hogy az épen Kál felé haladó tehervonatra ugrott fel. A szerelvény mozgásban volt. Kozma lába megcsú

szott a lépcsőről és a kerekek alá esett olyan szerencsétlenül, hogy a bal lábát többől, jobb lábát pedig tér de alatt metszelték el a kerekek. A mentők azonnal kivonultak a szerencsétlenség színhelyére és kór-házba szállították Kozma Jánost, aki este 9 óra körül operáció közben meghalt. A vizsgálat megindult.

SPORT

DVSC--Kispest

Hosszas bizonytalanság után végre döntés érkezett a vasárnapi labdarú-gó mérkőzések ügyében. A június 25-i fordulót hozzák előre és így a DVSC Debrecenben a Kispesttel ját szik. Az Ujvidék elleni elmaradt mérkő-zés újabb elhalasztása kellemetlenül érinti a debrecenieket. Az Ujvidék pillanatnyilag megelőzi a DVSC-t és vasárnap az is megörténhet, hogy bár megveri a debreceni csapat a Kispestet, mégis kiesőben marad. A Kispest emellett pedig elég kemény dió is.

A debreceni csapatban ismét változások lesz, amennyiben Sidlik ját szik a balszélső helyén. A csapat összeállítása tehát a következő lesz: Nagy-Csokai, B. Nagy-Zilahy, Nagy II, Kádás-Szabó, Tisza, Szilágyi, Anocsai, Sidlik. Nem lehet tudni, hogy mennyit javult a DVSC a Csepel mérkőzés óta, ha a Kispestet meg akarja verni, akkor komoly formát kell mutatni a csapatnak. Jólátunk 2:1 a DVSC javára.

SPORTHIRMONDÓ

Elmarad a kecskeméti öklívívők tervezett vendégszerelése. Utazási nehézségek miatt értesítette a kecskeméti csapat a DVSC-t, hogy a szombat délután 4 órára tervezett mérkőzést nem tudják megtartani. Nehézségek merültek fel a főiskola "Irk" bajnokság megrendezése körül. A DEAC csapata benevezett a bajnokságra, de nem lehet tudni, hogy el tud-e utazni a versenyre. A kerületi bajnokságot teljes for-tuló lesz. Debrecenben a Tiszthelyet-esek a Bihari Turul ellen folytat-hatják sikersorozatukat, míg a DMTE-DEAC helyi rangadón az egyetemistáknak alkalmuk nyílik nagy ellenfél ellen a javításra. A Villanygyár II csapata Mátészalkán játszik a bajnoki pontokért.

Vasárnapi műsor:

Dohánygyári pályán: délelőtt 10 órakor Tiszthelyettesek-Bihari Turul kerületi bajnoki mérkőzés. 12 órakor DMTE-DEAC kerületi bajnoki mérkőzés. DVSC pályán: 1 órakor DVSC II-Püspökladányi MAV NB. III. baj-noki mérkőzés. 3 órakor DVSC-Kis-pest NB bajnoki mérkőzés. Érmihályfalván: Érmihályfalva-LE-Villanygyár NB III bajnok mérkőzés.

Ferencváros-U'pest az NB-ben

Az NB vasárnapi programja ér-dekes mérkőzésekben bővelkedik. Legérdekesebb mérkőzés a Ferencváros-Ujpest találkozó lesz, most a két csapat ismét az élesorban van és amelyik veszt, az le is szakadhat belőle. A kiesés sorsára is döntő befolyással lehet némely mér-kőzés. Jólátaink a vasárnapi mérkőzések: Nagyvárad-Tisza 4:1, Sal-BTC-BSZKRT 2:1, Ferencváros-Ujpest 3:2, Szolnok-Elektromos 4:0 Vasas-Kolozsvár 2:1, Csepel-Di-MAVAG 3:0, Ujvidék-Gamma 1:1.

Menváltott jegyek érvényessége

A DVSC elnöksége értesíti a kö-zönséget, hogy a március 5-re az Ujvidéki AC mérkőzésre elővételben megváltott jegyek a március hó 26-án vasárnap délután lejátszandó mér-kőzésre lesznek érvényesek, bármely csapatall történjen is a mérkőzés. DVSC elnöksége

Nem jó öregnek lenni

Ciceró, a híres római író könyvet írt az öregségről. Elmondja könyvében az öregkor gyönyörűségeit. Olyan megkapó szavakban rajzolja meg az öregséget, hogy az olvasó csak úgy olvadozik és szinte kívánja a vénséget. Cicerónak, arról amit írt, igazsága van. Abban a korban úgy a rómaiaknál, valamint a többi korabeli népeknél a megvéhedi embereket nagy tiszteletben tartották. Aki az idős kort elérte, bizonyos miszticizmus vette körül és nagy istenáldásnak tekintették a magas kort. A Biblia mondja: a vén ember előtt felkelj és annak orcája előtt meghajolj. Ok kor mányozták a népet és a vének tanácsa volt a döntő fórum. Szóval nem megvetés, lenézés volt az aggság sorsa, hanem felfogasztalás a jobbadán pogány korban.

Bezzeg a mi korunkban, a kereszténynek nevezett, krisztusi sze-reteftől áthatott korban egyenes ellenkezően vélcikednek az öreg emberekről. A napokban olvastam egy keresztény honleány nyilatko-zását, hogy ne adja a hatóság az öregeknek azt a minimális tejemnyiséget sem, amit részükre kiszá-boított. Írásában majdnem odalyu-kadt ki, hogy mit láballankodnak a mai világban azok a vének, men-je nek oda, ahová megértek: a tem-tőbe.

A korunk találmánya az a szállóige: Le az öregekkel! - Akkor született meg ez, mikor az első világháború után következő években a nagy munkanélküliség bekövet-kezett, amikor a felnövekedett ifju generáció nem tudott elhelyezkedni. Akkor találták ki azt, hogy en-nek oka az öregek görcsös ragasz-kodása elfoglalt hivatalokhoz, áll-lásokhoz. Ekkor vetették meg az alapját annak a tiszteletlenségnek, az öregek iránt, amellyel lépten, nyomon találkozzunk az éleiben. Hogy mint munkacso, nem veheti fel a versenyt a városi fiatalokkal és mellőzésben részesül némileg érthető, de akkor sem szabad megvetően lenézni. Azonban még ott is, ahol az öreg ember semmiféle konkurrenciát nem jelent, még ott is éreztetik vele gyöngeségét, sok esetben brutális bánásmóddal. - Mindenütt főszéles butoradarab az öreg ember. Ha vagyonos, az ud-na várható örökségért. Ha sze-gény - na arról jobb nem is be-szélni. Mindenki elfelejti azt, hogy egyszer talán ő is megöregszik, ha időközben meg nem hal.

KOVER GYULA

ARVERÉSI HIRDETÉS

Pk. 27723-1927. Bírósági ügyez. Aulírott bír. végrehajtó közhírté teszi, hogy a debreceni kir. törvény-szék 1923. sz. Ke. 6496 sz. végzésé-vel 423 P 17 fillér 6ke, ennek 1927 évi június hó 21-től járó 8 százalékos kamat és 50 P 36 fillér költség be-hajtása végett Dr. Wiener József budapesti ügyv. ált. képv. Györi és Révész cég végrehajtó javára al-peres debreceni cég végrehajtás-szenvedők ellen még a fennálló hát-ralékos tartozásra elrendelt végrehaj-tás során bírósággal lefoglalt 2035 P becsértékű ingókra az árverés szin-helyére; Debrecenben Ferenc József-út 12. sz. alatt 1944. március hó 29. napja délelőtt fél 12 órájára kiltze-lik, amikor a legbőbbeit ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladhatnak.

Az 1927 Pk 27723 sz. vártch. jkv-ben 1-16 t. a. lefoglalt pénzeszközény, National kassza, üzleti áruk és egyéb ingók. Debrecen 1944 év március hó 7 n. ROTH ERNŐ kir. bír. végrehajtó.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR

Március 25, szombat délután nincs előadás, este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. Bérlés szünet. Március 26, vasárnap délután 3 órakor: Egy boldog pesti nyár. Reu-des helyárák. Este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. Bérlés szünet. Március 27, hétfő délután 3 óra-kor: Osipkerózsika, Gyermekelőadás. Mérsékelt helyárák. Este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. A) bérlet. Március 28, kedd este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. Bérlés szünet. Március 29, szerda este 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. B) bérlet. Március 30, csütörtök est 6 órakor: Egy boldog pesti nyár. O) bérlet. Március 31. péntek este fél 7 óra-kor munkaelőadás: U. Kovács Teréz fellépé-vel Gyergyói bál.

MA ESTE 6 ÓRAKOR LESZ „EGY BOLDOG PESTI NYÁR” BEMUTATÓJA

Ma este 6 órai kezdé-vel parádes szereposzásban kerül színpadra a Csokonai Színházban az idény leg-nagyobb pesti operettsikere, „Egy boldog pesti nyár”. Az operett tár-sulat nagy ambícióval készült fel az előadásra, a darab kiállíása is ra-gyogónak ígérkezik. A színház igaz-gatósa egyébként közli, hogy tek-intettel a darab rendezését nagyobb terjedelműre, az előadásokat délután minden alkalommal 3, este pedig 6 órakor kezd, hogy a megszabott idő-re be lehessen fejezni az előadást.

Közgazdaság

AZ ÉPÍTŐMESTEREK SZAKOSZ-TALYANAK ÜLÉSE

Az építőmesterek szakosztálya Tóth Zoltán elnökletével ülést tar-tott, amelyen szakmai ügyeket tár-gyalak.

BIZTOSÍTJAK A TERVPÁLYAZA-TOK SZABALYSZERU LEBONYOLITASAT

A mértékítáradalom régen kifogá-solja, hogy egyes hatóságok a ter-vpályázatok lebonyolítása során a pá-lyadíjak odaítélésénél nem járnak el szabályszerűen, nem adják ki az eredetileg kitűzött pályadíjakat, ha-nem az összegeket megváltoztatják, összevonják. Ez ügyben a mértéki kamara felterjesztéssel fordult az iparügyi miniszterhez és intézkedését kérte. Az iparügyi miniszter most le-iratban közölte a Mértéki Kamará-val, hogy a sérelem orvoslásaként utasította az alárendelt hatóságokat, hogy a tervpályázatok bírlói bizo-tságot figyelmeztessék, az érvényben lévő rendeletekre, illetve szabályok-ra, melyek az ilyen eljárást nem en-gedik meg. A szabályzat ellen végé tisztviselőket a legszigorúbb meg-torlásban fogják részesíteni. (Magy. Tud.)

- Bor helyett mérget ivott. Vaj-dies Jánosné 27 éves, mándoki ta-kos, két gyermek anyja a reggeli órákban tejért akart küldeni. Kihoz-ta a belső szobából a tejkesécsőt és látta, hogy van benne valami fo-lyadék. Arra gondolt, hogy talán férje bort hozott és abból maradt a tejkesécsőben, ajkához emelte és ivott belőle. A szerencsétlen fiatal asszony hirtelen rosszul lett és ösz-zeezett. Azonnal kocsira tették és be-szállították a nyíregyházi Erzsé-bet-kórházba, ahol az orvosok meg-állapították, hogy Vajdies Jánosné ismeretlen méregtől megbetegedett. A nyomozás azt igyekszik tisztá-zni, hogy milyen mérget volt a tejkesécsőben és hogyan került oda.

HIRDETÉSEK

A három éves kort betöltött lovak és öszvérek, valamint kettősfogú járóművek pótvizsgáljáról.

Debrecen sz. kir. város I. fokú közigazgatási hatósága felhívja mind azokat a lovakat és járóműveket az 1943. október hó 5-én és december hó 17-én közt tartott rendes és az 1944. január 20-án, 21-én, 24-én és 27-én tartott pótvizsgálásra bármely ok miatt még nem vettek el, hogy lovakat az alábbi helyre és időben vezessék elő.

1944. március hó 31-én 8-9 óráig terjedő időben a baromvárosra. Erre a pótvizsgálásra elővezetendők azok a lovak is, amelyek az 1944. évben töltik be a 3. évet. (az 1941. állású lovak.)

A marhalevelet a vizsgálatra mindenki felületlenül vigye magával.

A vizsgálat alól mentességre, igénybevétele alól mentességre és a mentesség rendelkezésekre vonatkozó

tudnivalókat az 1941 évi szeptember havában kibocsátott és a vizsgálati helyeken kifüggesztett hirdetésűny tartalmazza.

Felhívja továbbá az I. fokú közigazgatási hatóság azokat a lovakat, akik marhalevelet az 1943. október 4-től december hó 17-ig tartott rendes és 1944. január 20-ól január 27-ig tartott pótvizsgáláson beadták és még nem vették el, hogy marhalevelet átvétele és az esetleg elmulasztott lóbejelentés megtevése végett az I. fokú közigazgatási hatóság földszint 43. sz. helyiségében jelenjenek meg.

Debrecen sz. kir. város I. fokú közigazgatási hatósága

Főszervező: Pótvizsgáló Bizottság
Dr. Nagy Imre Benyovszky
Kiadja:
Aiföldi Sajtóvállalat Kft.
Felolvas kiadó:
Balogh István.

Répat veszek. Ujvárossy Dezső, Hatvan u. 53. 1734

Reg. pénzeket, antik érmeke!

gyűjtemény részére veszek. Egész gyűjteményt is!

PAPP LAJOS
Hatszerez, Kossuth-utca egy.

Ajánlat

Bőrönd, társasjáték legolcsóbban kapu alatt, jártékoltban, Piac-u. 69. 994

Bérházakba óvóhely megjelölésére szolgáló „óvó hely” felirattal kartonok kaphatók a kiadóhivatalban, Piac u. 56. 1416

Büfé- és főzőkonyha. Elhelyezkedés debreceni vonatkozású levelezőlapok kaptatót a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-u

Szörme bundákat javítottak, alakítottak, festek. Veszek, eladók. — Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31. v 968

Simonffy-utca 1-b. alul Frick Imre műköszörű zenék, borotvák és miniféle vágó eszközök széleskörűen készíthetők. 37.

Bodrogkeresztúri kő megrendelhető délutáni órákban. Mester András Monostorpályi út 88. 1599

Vörösalak kerít utakra kapható Debreceni Működőgyár. — Kishegyesi úti téglagyárból. 1618

Női divatkülönlegességek zömperek, mellények kötése hozott anyagból is Pethő kézmunka, köllő iparában Szent Anna u. 10. Készítettek nagy választékban. Fehérneműk, hímzés, fűzők, fonálak, előrajzolás. 37.

Kerékpárosoknak alkatrészeket, — vásárolandó zseblámpához pótelemet adok. Porszívó, gramofon, lemezkecskés. — Veszek porszívó, varró, irógépet, gramofont, lemezeket, Soltész, Kálmán-ter 2.

Tehén fejére kiadó, értekezni Kassai sörház, — Hunyadi utca 1. 1726

Keltetésre, orpinton, izlandi keresztelésű tyuktojást Körtől mennységben, — anyagihiány miatt ládika és szeg előzetes beküldése után. — szállítok postán, utánvételt, darabonként 1 P. — Tyuk állományomban soha semmi vesz nem pusztított. Cím: Ref. Jékész-né. Kokad, Bihar megye. 1705

Megastörzsű, nagyszemű pósméte oltvány eladó. Lehel u. 9. sz. 1725

Málnatövek, börtömök eladók. Széchenyi u. 72. 1744

Lakás- és szobakereslet

Alberletbe keres állami tisztviselő különbejárattal szobát bútor nélkül, lehetőleg előszobával és fürdőszobával használatra. — Ajánlatokat „Jól fizető” jellegre kéri a kiadóhivatalba. 1739

Divatcikk

Retkült, divatjövét, turbánt, divatpapkát, nyakkendőt, divatkendőt, Petriktől, Ferenc József-út 25. 378

Finom úridiva, cikkeket, szövet vásároljon Kiss úridiva üzletéből, hol ruháit legutolsó divat szerint tőkésleg szabásba készítik el. Ferenc József-út 16. Alföldi palota. 319

Lámpaernyők, hangulati lámpák készítője László Kovács Sándor. Debrecen, Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Elelmiszer, ital

Martinkai bor 2-3 hl. eladó. Kőlcsey 13. sz. 3466-5

Csik állandóan kapható Pusztai Sándor és felesége halkereskedése Simonffy-utcai halcsarnok. Ny 1916

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmetét, ékszereket napiláron veszek. Lukács Sándorné, Piac utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szécsényi József és ékszerkereskedőnek, Sas-utca 2. 60

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeket, — alkatrészeket, — bármilyet vesz, elad, vagy becsorol vitéz Nagy János, Hatvan-utca 11. Telefon: 26 19. 1874

Eladó jókarban lévő 1010 és Mávag végig golyós cséplőgarnitúra, Fordson traktorral, elevátorral, — Olivér ekével, felszereléssel. Alighasznált, dolányapajta, földgya kerencéből, deszka falakkal, cseréptetővel 12x8x4-8 m. méretben. 150 drb száraz ju-bükk faragott testfa, talpa alakban 150x22x16 cm magasságban. Asztalos és bútornyagoknak is alkalmas. Két drb. használt vízmentes ponyva 7x4 és 6x4 m alakban. Két cm átmérőjű gumicső, egy cm vastag tömör gumi-henger. Mézpergető, rozszabó állapotban lévő szekén és borona. Érdeklődni lehet Csapón, Fő-utca 102. sz. alatt, csak délután és személyesen. 1641

Eladó föld

Eladó 12 hold prima fekete föld Szepesen, sós-tói megálló közelében, — Mitrovics ügyvéd. 37-35 telefon. 1740

Samu János

nirdeletel. OFB engedélyes. Eladó ingatlanok:

Vargakertben jó lakásos ház 32.000-ért. Tég-láskertben 2 szobás, be-költözhető ház. Csapó-kertben kettő jobb ház, egyik 24.000, a másik 42.000-ért. Kettő drb új ház. Eladó földek: Tiszafüreden 25 hold szikmentes fekete föld, Biharban 266, Békésben és Karcagon kisebb, nagyobb földek. Kabán 4 és 2 hold és 750 öl gyümölcsös. Bőszörményi úton értékes 1600 öl üres telek eladó. 1747

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné. Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 5475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény Batthyány-u. 1. 498

Használt ruha

Kangarn zubbony, sölté-kék kosztüm és női ruhák eladók. Rákosi J. u. 6. I. 2. 1718

Gyönyörű fekete kosztüm női ruhák, bluzok olcsón eladók. Rákosi u. 20., kapu alatt balra.

Fekete téli-tavaszi kabát anyag eladó. Erdekődni hétköznap 1-2 óráig, — Kálmán-ter 11, 8 ajtó. 1727

Kifogástalan állapotban lévő szmoking eladó. — Cím a kiadóban. 1738

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-34 Vidékieknek szorokívül. 673

Elveszett

Elveszett lakásomról egy hónappal ezelőtt egy kő-lyök him farkas kutya. — Megtalálójára rendkívül magas jutalomban részesül. Címem: Miklós u. 28. 1723

Vadászkutyám, him, szürke, kesztyűs, barnafoltos, — hazajuttatóját illően jutalmazom. Telesi 67. 1715

Elveszett az 53.259 számú lejjegy a Simonffy-utcán. Az esetleges megtalálót kérjük, hogy sziveskedjék a tulajdonosnak jutalom ellenében elküldeni vagy elhozni. 1749

Eladó állatok

Eladó egy gunár liba. — Tegez u. 77. sz. 1721

Szőlő, gyümölcsös

Bodan levő 544 négyszögöl, fiatal fajta, a gyümölcsfákkal, kedvező ártól eladó. Érdeklődni: Domokos Lajos u. 28. sz. Sány. 1608

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája Werbőczy-utca 8. Telefon: 28-26. (Érvényeséknél) Saját ház.

Eladó házak:
Miklós utca baloldali részben adómentes nagytelkű ház, ötrendbeli komfortos urilakással, örökösök adják el 250.000.

Csapó utca végén: adómentes urivilla, háromszobás és kettőszobás, — komfortos, beköltözhető lakásokkal 170.000.

Nagytemplom közelében ötlakásos kitűnő épület 170.000.

Rákóczi utca végénél kéllakásos beköltözhető, kitűnő épület 70.000

Csapó utcán igen forgalmas helyen nagyfontu saroktelek, építkezésre szenteltés alkalom 70.000

Derecske főterén kettő üzemhelyiséggel, három szoba, mellékhelyiségekkel 250 öl telekkel haláleset miatt hirtelen alkalmi vétel 55.000

Eladó föld
30 hold jöminőségű homokbirtok egyszázézer ért gyümölcsfaiskola telepítésre ritka alkalm.

Város alatt vilamos melálló közelében három hold tanyás birtok.

Keresek megvételre fő-utcán, központban bérházat egymillióig. 1731

Eladó ház

Családi ház adómentes Földes közszobában 4 szoba összkonfort díszkert, gazdasági udvar, épületek, gyümölcsös 1300 □ öl központban, — autóbuzs megállóval, elköltözés miatt sürgősen eladó 57.000 P. készpénz. Előjáróság. Földes. 1711

Eladó ingóság

Agyak, asztalok, szekrények, íróasztal, fürdőkád és egyéb eladók. Rákosi Jenő u. 4., III. 7. 1701

Betegelőköcs, politirozott hálószoba, nagy ebédli kredenc, konzultiók, nagy kerek asztal, vaskályha, székek eladók Komlóssy-út 15. 515

Eladó egy 12 személyes alig használt lendamaszt abrosz 12 szalvétáva, és egy 6 személyes kézimunkázott kávéasztal. Érdeklődni a déli órákban kérem. Cím a kiadóban. 1581

Toló beteg-kocsi van eladó. Miklós u. 47. 1710

Négyezer kéve jöminőségű nád eladó, Mocsáry Béla Gazdasága Derecske Pa. Morgó. 1706

Kézli festésű feketés készlet olcsón eladó. Kut u. 2. 1715

Karikahajós női varró-gép eladó. Árpád-ter 32. 1729

Új fűszerberendezés, Hertes ládával, fűkökkel, két puiddal eladó. Csapó-utca 73. 1748

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv-és Lapkiadóvállalat Rt. mint a kőrforgógép-üzemeltető. Igazgató: Gombosi Géza.

APRÓHIRDETÉSEK

Yomozó iroda

Jánosy magánnyomozó vállalkozás nyomos és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Magányos tizennyolc éves nyomozóirodájára vidékes és diszkrét nyomos megfigyel. Zöldfa-u. 3. f. sz. 28-72. 214

Szabó István magánnyomozó irodáját újból megnyitotta. Legdiszkrétbba nyomos, megfigyel. — 2-es Huszárezred (Nyugati) utca 40. 1571

Levelezés

„I” — Bő terjedelmű, árgyban kimerítő levelet várunk. — azég. 1488

„Várak” hosszú levelet várunk. Gyere. 1111

„Még mindig” Nagyon várak! 1741

Háztartási alkalmazott

Főzéshez is érte mindenestől április 1-re felveszek. Magoss György-ter 21. sz. 1624

Megbízható, baromfihoz érte, főzni tudó mindenestől keresek vidékre. — Cím a kiadóban. 1697

Keresünk étkezési konyhánkhöz kintlakó, munka szerető mindenestől leányt, vagy asszonyt. Jelenkérés a vilánytelepi kapusnál. 1728

Feladat leányt szobalánynak keresek elsőjére. — Piac u. 34., II. 7. 1733

Jól fizető, megbízható szakácsnő önálló konyhavezetésre azonnal felvétetik Rácz Ferenc röplér építkezés, Epreskert u. 29. 1724

Betöltendő állásoknak

„I” — Bő terjedelmű, árgyban kimerítő levelet várunk. — azég. 1488

„Várak” hosszú levelet várunk. Gyere. 1111

„Még mindig” Nagyon várak! 1741

Gyakorlott csapost (női) azonnal felvesz Turul sőtés, — megyeházzal szemben. 1746

„Déli Hírlap” kézbesítési asszonyokat vagy férfiakat azonnala felveszünk. — Jelenkérés: a „Debreceni Újság-Hajdúföld” kiadóhivatalában Ferenc József út 56. sz. 780

Állást keresők

Öskeresztény kereskedelmi érettségizett nő, öt éves közszolgálatot állást vállasztatna, csak délelőtti elfoglaltsággal „Tökéletes gyors munkaerő” jellegre. 1737

Betöltendő állás férfiaknak

Kifutó fiút és négy közép iskolát végzett fiút tanulóknak azonnal felvesz a MONE Rt., Piac u. 41. sz. 1707

„Déli Hírlap” árusító férfiakat és asszonyokat fixfizetésre azonnal felveszünk. Jelenkérés: a „Debreceni Újság-Hajdúföld” kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. Mezővárosy mellett. 1687

Magányos keresést keres 20 holdas felszerelt prima minőségű területre, azonnali belépésre Országos Földhitelezési Gazdasága, Hajdúszenlyörgy. 1735

Ugyes fiút vagy leányt kifutónak felveszünk Műszaki Társaság, Hunyadi 17. 1717

Kovácssegédet, tanuló jó fizetéssel felveszek. Márton Kálmán u. 80. 1722

Gépezs kovácsot keres Szárhegyi gazdaság. Tég-lás, április 1-re. Ajánlatok akár levélben vagy személyesen. 1690

Ugyes legalább négy középiskolát végzett fiút tanulóknak alkalmazunk, Műszaki Társaság Hunyadi u. 17. 1716

Gazdát keres azonnali belépésre Országos Földhitelezési Gazdasága, Hajdúszenlyörgy. 1734

Közell tanyára 1 hold szőlőbe vincellért keresek. Ugyanott bor hordó közelben kapható. Cegléd köz. 14. 1732

Üzlet, műhely

Élkezd, mely vendéglő részére is alkalmas, berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. 1736

Pénz

Kölesbúradok Száz ezer pengő kisebb részletekben is Bakóczy, Werbőczy nyolc. 1743

Butor

Minek a fényes kirakati amikor olcsóbban vásárolhat mindentféle lakberendezési tárgyat udvarbörtörüzletben, Piac u. 71. sz. 1686

Eladó két ágy, két szekrény, egy kredenc és alig használt garnitúra. Gólya utca 1. sz. 1730

Butorozott szoba

Butorozott szobát keresek, lehetőleg bevarosban, két személy részére. Ágyemű van. Címét kérem a kiadóba leadni. 1687

Kereslet

Csonthulladékok a legújabb napján áron veszek Vaskovits, Pacsirta u. 17. Telefon: 26-94. Híváson érte. Jldők. 936

Jecské vasat, fémel, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94 937

Használt gramofon lemezek, — Szendrő Sándor vezgunk, gramofon és hangszerárúraktára Bajt-hyányi-u. 22. 359

Pontosan mérő konyhamérleget keresek megvételre. Cím: Magoss György 21. szám. 1096

Fűlejt 3-5 milliméter vas tagot megvételre keresek. Félméterrel 5 méter hosszúságban. Lehet kivessé használt is. Cím a kiadóhivatalban. 1611

Megastörzsű, nagyszemű pósméte oltvány eladó. Lehel u. 9. sz. 1725

Málnatövek, börtömök eladók. Széchenyi u. 72. 1744